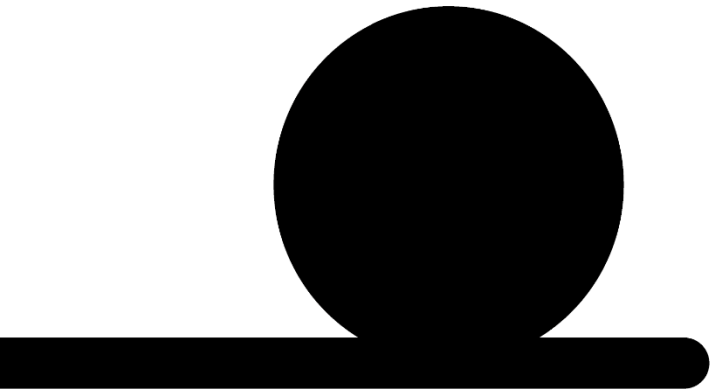

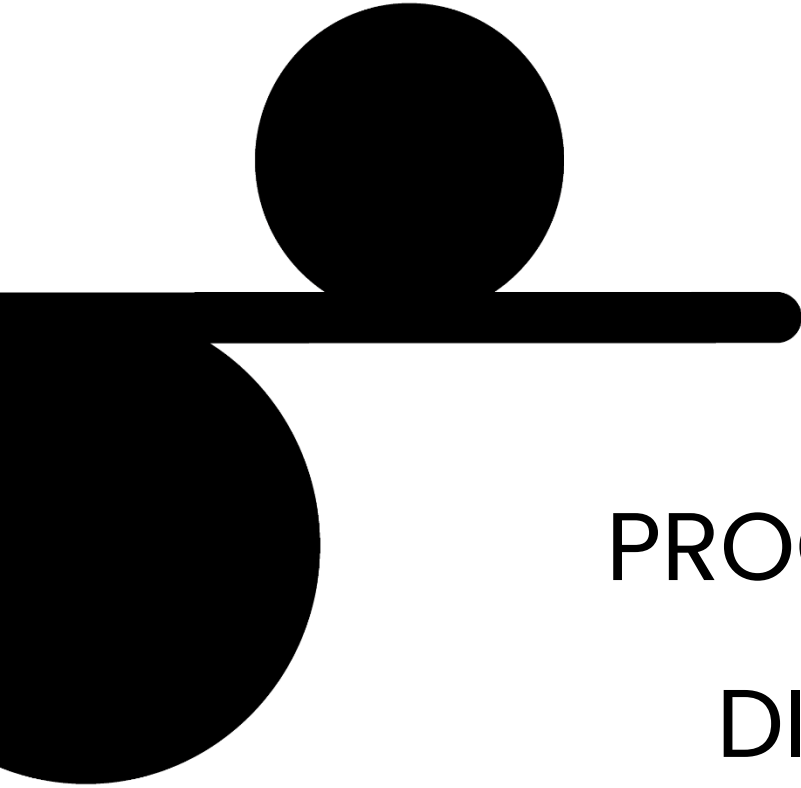


Conservatori Professional  
de Música Mestre Tàrrrega  
de Castelló



PROGRAMACIÓ  
DIDÁCTICA  
ARPA



# ÍNDIX

COMPETÈNCIES.....	5
-------------------	---

## **ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

1.-OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ.....	19
--	----

Objectius Generals d'Ensenyaments Elementals.....	19
---	----

Continguts Comuns en els Ensenyaments Elementals.....	19
---	----

Objectius Propis en E. Elementals.....	20
--	----

Continguts Propi en les E. Elementals.....	20
--	----

Criteris d'Avaluació.....	20
---------------------------	----

Instruments d'Avaluació.....	22
------------------------------	----

### **1r ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

Objectius.....	24
----------------	----

Continguts.....	24
-----------------	----

Criteris d'Avaluació.....	24
---------------------------	----

Continguts mínims exigibles.....	26
----------------------------------	----

Material bibliogràfic.....	27
----------------------------	----

### **2n ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

Objectius.....	27
----------------	----

Continguts.....	28
-----------------	----

Criteris d'Avaluació.....	28
---------------------------	----

Continguts mínims exigibles.....	29
----------------------------------	----

Material bibliogràfic.....	30
----------------------------	----

### **3r ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

Objectius.....	31
----------------	----

Continguts.....	31
-----------------	----

Criteris d'Avaluació.....	31
---------------------------	----

Continguts mínims exigibles.....	33
----------------------------------	----

Material bibliogràfic.....	33
----------------------------	----

### **4t ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

Objectius.....	34
----------------	----

Continguts.....	34
-----------------	----

Criteris d'Avaluació.....	34
---------------------------	----

Continguts mínims exigibles.....	36
----------------------------------	----

Material bibliogràfic.....	37
----------------------------	----

## **ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

Objectius Generals dels Ensenyaments Professionals.....	38
---	----

Objectius Específics en els Ensenyaments Professionals.....	38
---	----

Objectius Propis en els Ensenyaments Professionals.....	39
---	----

Continguts Comuns en els Ensenyaments Professionals.....	39
--	----

Criteris d'Avaluació.....	40
---------------------------	----

Instruments d'Avaluació i Qualificació.....	42
---	----



## 1r ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Objectius.....	43
Continguts.....	43
Continguts mínims exigibles.....	44
Criteris d'avaluació.....	45
Material bibliogràfic.....	46
<i>Tècnica i estudis</i> .....	46
<i>Obres</i> .....	46

## 2n ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Objectius.....	47
Continguts.....	47
Continguts mínims exigibles.....	48
Criteris d'avaluació.....	49
Material bibliogràfic.....	50
<i>Tècnica i estudis</i> .....	50
<i>Obres</i> .....	50

## 3º ENSENYAMENTS PROFESIONALES

Objectius.....	50
Continguts.....	51
Continguts mínims exigibles.....	51
Criteris d'avaluació.....	52
Material bibliogràfic.....	54
<i>Tècnica i estudis1</i>	
<i>Obres</i> .....	54

## 4t ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Objectius.....	54
Continguts.....	54
Continguts mínims exigibles.....	55
Criteris d'avaluació.....	56
Material bibliogràfic.....	57
<i>Tècnica i estudis</i> .....	57
<i>Obres1</i>	

## 5è ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Objectius.....	58
Continguts.....	58
Continguts mínims exigibles.....	59
Criteris d'avaluació.....	60
Material bibliogràfic.....	61
<i>Tècnica i estudis</i> .....	61
<i>Obres</i> .....	62

## 6è ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Objectius.....	62
Continguts.....	63
Continguts mínims exigibles.....	63
Criteris d'avaluació.....	64
Material bibliogràfic.....	65
<i>Tècnica i estudis</i> .....	65
<i>Obres</i> .....	65



2.-DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS CONTINGUTS.....	67
1r ENSENYAMENTS ELEMENTALS.....	67
2n ENSENYAMENTS ELEMENTALS.....	67
3r ENSENYAMENTS ELEMENTALS.....	68
4t ENSENYAMENTS ELEMENTALS.....	69
1r ENSENYAMENTS PROFESSIONALS.....	70
2n ENSENYAMENTS PROFESSIONALS.....	70
3r ENSENYAMENTS PROFESSIONALS.....	71
4t ENSENYAMENTS PROFESSIONALS.....	71
5è ENSENYAMENTS PROFESSIONALS.....	72
6è ENSENYAMENTS PROFESSIONALS.....	72
3.-METODOLOGIA.....	73
Materials i recursos.....	74
4.-CRITERIS I INSTRUMENTS DE QUALIFICACIÓ.....	75
5.-CRITERIS DE PROMOCIÓ. Mínims exigibles.....	76
6-ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ.....	76
7-ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.....	78
Adaptacions curriculars.....	78
<i>Activitats d'Ampliació</i> .....	78
<i>Activitats de Reforç</i> .....	78
8-TIC I MESURES DE SENSIBILITZACIÓ.....	78
9-PLA DE CONVIVÈNCIA.....	79
10-ACTIVITATS CONJUNTES AMB ALTRES DEPARTAMENTS.....	79
11-ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.....	79
12-AUDICIONS I RECITALS.....	80
<b><u>ANNEXOS:</u></b>	
ANNEX 1:PROVES D'ACCÉS ENSENYAMENTS PROFESSIONALS.....	98
ANNEX 2:PROVES D'ACCÉS CURS DIFERENT 1r ENSENYAMENTS ELEMENTALS.....	127
ANNEX 3:OBTENCIÓ DIRECTA CERTIFICAT ENSENYAMENTS ELEMENTALS.....	145

# COMPETÈNCIES

Les competències que s'arreglen en aquesta programació s'han establert de conformitat amb els resultats de la investigació educativa i amb les tendències europees arreglades en la Recomanació 2006/962/EC, del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de desembre de 2006, sobre les competències clau per a l'aprenentatge permanent. Aquestes competències es descriuen, s'indica la seua finalitat i aspectes distintius, i es posa de manifest, en cadascuna d'elles, les claus de desenvolupament que ha d'aconseguir tot l'alumnat referides al final de l'ensenyament professional de música, però el desenvolupament de la qual ha d'iniciar-se des del començament de l'escolarització, de manera que la seua adquisició es realitze de manera progressiva i coherent al llarg de les diferents etapes educatives.

Les competències clau hauran d'estar estretament vinculades als objectius definits per a l'Ensenyament Professional de Música. Aquesta vinculació afavoreix que la consecució d'aquests objectius al llarg de la vida acadèmica porte implícit el desenvolupament de les competències clau, perquè totes les persones puguin aconseguir el seu desenvolupament personal i aconseguir una correcta incorporació en la societat.

Un enfocament metodològic basat en les competències clau i en els resultats d'aprenentatge comporta importants canvis en la concepció del procés d'ensenyament-aprenentatge, canvis en l'organització i en la cultura escolar; requereix l'estreta col·laboració entre els docents en el desenvolupament curricular i en la transmissió d'informació sobre l'aprenentatge dels alumnes i alumnes, així com canvis en les pràctiques de treball i en els mètodes d'ensenyament.

Les competències clau del currículum en el Sistema Educatiu Espanyol són les següents:

## **1. Comunicació lingüística.**

És el resultat de l'acció comunicativa dins de pràctiques musicals i socials determinades, en les quals l'individu actua amb altres interlocutors i a través de textos en múltiples modalitats, formats i suports. Aquestes situacions i pràctiques poden implicar l'ús de diferents llenguatges musicals, en diversos àmbits i de manera individual o col·lectiva. Per a això l'individu disposa del seu repertori musical, però ajustat a les experiències comunicatives que experimenta al llarg de la vida. Els diferents llenguatges musicals que utilitza poden haver tingut vies i temps distints d'adquisició i constituir, per tant, experiències d'aprenentatge musicals, tant populars com d'una altra índole. Aquesta visió de la competència en comunicació lingüística vinculada amb pràctiques musicals determinades ofereix una imatge de l'individu com a agent comunicatiu que produeix, i no sols rep, missatges a través de les diferents manifestacions musicals amb diferents finalitats. Valorar la rellevància d'aquesta afirmació en la presa de decisions educatives suposa optar per metodologies actives d'aprenentatge (aprenentatge basat en tasques i projectes, en problemes, en reptes, etcètera), ja siguen aquestes en llenguatges musicals avantguardistes i actuals, enfront d'opcions metodològiques més tradicionals. A més, la competència en comunicació lingüística musical, representa una via de coneixement i contacte amb la diversitat cultural que implica un factor d'enriquiment per a la pròpia competència i que adquireix una particular rellevància en el cas de les músiques d'altres cultures. Per tant, un enfocament intercultural en l'ensenyament i l'aprenentatge de les diferents músiques implica una important contribució al desenvolupament de la competència en comunicació lingüística musical de l'alumnat.

Aquesta competència és, per definició, sempre parcial i constitueix un objectiu d'aprenentatge permanent al llarg de tota la vida. Per això, perquè es produísca un aprenentatge satisfactori de les diferents músiques, és

determinant que es promoguen uns contextos d'ús de llenguatges musicals rics i variats, en relació amb les tasques que s'han de realitzar i els seus possibles interlocutors, textos i intercanvis comunicatius.

La competència en comunicació lingüística musical és extremadament complexa. Es basa, en primer lloc, en el coneixement del component lingüístic musical. Però a més, com es produeix i desenvolupa en situacions comunicatives concretes i contextualitzades, l'individu necessita activar el seu coneixement del component pragmàtic-discursiu i sociocultural.

Aquesta competència precisa de la interacció de diferents destreses, ja que es produeix en múltiples modalitats de comunicació i en diferents suports. Des de l'oralitat i l'escriptura fins a les formes més sofisticades de comunicació audiovisual o mediata per la tecnologia, l'individu participa d'un complex entramat de possibilitats comunicatives gràcies a les quals expandeix la seua competència i la seua capacitat d'interacció amb altres individus. Per això, aquesta diversitat de modalitats i suports requereix d'una alfabetització musical més complexa, recollida en el concepte d'alfabetitzacions múltiples, que permeta a l'individu la seua participació com a ciutadà actiu.

La competència en comunicació lingüística musical és també un instrument fonamental per a la socialització i l'aprofitament de l'experiència educativa, per ser una via privilegiada d'accés al coneixement dins i fora de l'escola. Del seu desenvolupament depèn, en bona part, que es produïsquen diferents tipus d'aprenentatge en diferents contextos, formals, informals i no formals. En aquest sentit, és especialment rellevant en el context escolar la consideració de la lectura com a destresa bàsica per a l'ampliació de la competència en comunicació lingüística musical i l'aprenentatge. Així, el llenguatge musical és la principal via d'accés a totes les àrees, per la qual cosa el contacte amb una diversitat de textos resulta fonamental per a accedir a les fonts originals del saber. Per això, on manifesta la seua importància, de forma més palesa, és en el desenvolupament de les destreses que condueixen al coneixement dels textos musicals, no sols en la seua consideració com a cànon artístic o en la seua valoració com a part del patrimoni cultural, sinó sobretot, i principalment, com a font de gaudi i aprenentatge al llarg de la vida.

Des d'aquesta perspectiva, és recomanable que el centre educatiu siga la unitat d'acció per al desenvolupament de la competència en comunicació lingüística musical. En aquest sentit, actuacions com el disseny d'un Projecte Artístic Musical de Centre que forme part del propi Projecte Educatiu de Centre, un Pla Lector o unes estratègies per a l'ús de la Biblioteca i Fonoteca Escolar com a espai d'aprenentatge i gaudi permeten un tractament més global i eficaç de la competència en comunicació lingüística musical en els termes #ací expressats.

La competència en comunicació lingüística musical s'inscriu en un marc d'actituds i valors que l'individu posa en funcionament: el respecte a les normes de convivència; l'exercici actiu de la ciutadania; el desenvolupament d'un esperit crític; el respecte als drets humans i el pluralisme; la concepció del diàleg com a eina primordial per a la convivència, la resolució de conflictes i el desenvolupament de les capacitats afectives en tots els àmbits; una actitud de curiositat, interès i creativitat cap a l'aprenentatge i el reconeixement de les destreses inherents a aquesta competència (lectura, conversa, escriptura, etcètera) com a fonts de plaer relacionada amb el gaudi personal i la promoció i la pràctica del qual són tasques essencials en el reforç de la motivació cap a l'aprenentatge.

En resum, per a l'adequat desenvolupament d'aquesta competència resulta necessari abordar l'anàlisi i la consideració dels diferents aspectes que intervenen en ella, a causa de la seua complexitat. Per a això, s'ha d'atendre els cinc components que la constitueixen i a les dimensions en les quals es concreten:

- El component lingüístic musical que comprèn diverses dimensions: la lèxica, la gramatical, la semàntica, la fonològica, l'ortogràfica i l'ortoèpica, entesa aquesta com l'articulació correcta del so a partir de la representació gràfica de la música.
- El component pragmàtic-discursiu contempla tres dimensions: la soci-musical (vinculada amb l'adequada producció i recepció de missatges en diferents contextos socials); la pragmàtica (que inclou les microfuncions comunicatives i els esquemes d'interacció); i la discursiva (que inclou les macrofuncions textuais i les qüestions relacionades amb els gèneres discursius).
- El component sociocultural inclou dues dimensions: la que es refereix al coneixement del món i la dimensió intercultural.
- El component estratègic permet a l'individu superar les dificultats i resoldre els problemes que sorgeixen en l'acte comunicatiu. Inclou tant destreses i estratègies comunicatives per a la lectura, l'escriptura, la interpretació musical, l'escolta, com a destreses vinculades amb el tractament de la informació, la lectura multimodal i la producció de textos electrònics en diferents formats; així mateix, també formen part d'aquest component les estratègies generals de caràcter cognitiu, metacognitiu i socioafectives que l'individu utilitza per a comunicar-se eficaçment, aspectes fonamentals en l'aprenentatge de les altres cultures musicals estrangeres.
- Finalment, la competència en comunicació lingüística musical inclou un component personal que intervé en la interacció comunicativa en tres dimensions: l'actitud, la motivació i els trets de personalitat.

## **2. Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.**

La competència matemàtica i les competències bàsiques en ciència i tecnologia indueixen i enforteixen alguns aspectes essencials de la formació de les persones que resulten fonamentals per a la vida.

En una societat on l'impacte de les matemàtiques, les ciències i les tecnologies és determinant, la consecució i sostenibilitat del benestar social exigeix conductes i presa de decisions personals estretament vinculades a la capacitat crítica i visió raonada i raonable de les persones. A això contribueixen la competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia, les quals estan incloses en l'ensenyament musical a través de les seues diferents assignatures:

- a) La competència matemàtica implica la capacitat d'aplicar el raonament matemàtic i les seues eines per a descriure, interpretar i predir diferents fenòmens en el seu context, igual que ocorre en les estructures musicals.
- La competència matemàtica musical requereix de coneixements sobre les mesures i les estructures que componen les obres musicals, així com de les operacions i les representacions harmòniques, i la comprensió dels termes que comporten aquestes representacions.
  - L'ús d'eines matemàtiques, dins de l'ensenyament musical, implica una sèrie de destreses que requereixen l'aplicació dels principis i processos matemàtics en diferents contextos, ja siguin personals, socials, professionals o científics, així com per a emetre judicis fundats i seguir cadenes argumentals en la realització de càlculs, l'anàlisi de gràfics i representacions harmòniques i la manipulació d'expressions musicals, incorporant els mitjans digitals quan siga oportú. Forma part d'aquesta destresa la creació de descripcions i explicacions musicals que porten implícites la interpretació de resultats compositius i la reflexió sobre la seua adequació al context, igual que la determinació de si les solucions són adequades i tenen sentit en la situació en què es presenten.

- Es tracta, per tant, de reconèixer el paper que exerceixen les estructures matemàtic-musicals en el món i utilitzar els conceptes, procediments i eines per a aplicar-los en la resolució dels problemes que puguin

sorgir en una situació determinada al llarg de la vida. L'activació de la competència matemàtica suposa que l'aprenent és capaç d'establir una relació profunda entre el coneixement conceptual i el coneixement procedimental, implicats en la resolució d'una tasca matemàtic-musical determinada.

- La competència matemàtica inclou una sèrie d'actituds i valors que es basen en el rigor, el respecte a les dades i la veracitat.

- Així doncs, per a l'adequat desenvolupament de la competència matemàtica resulta necessari abordar quatre àrees relatives als signes musicals, l'harmonia, la geometria musical, interrelacionades de formes diverses:

- L'espai i la forma: inclouen una àmplia gamma de fenòmens que es troben en el nostre món musical, visual i físic: patrons, propietats dels objectes, posicions, direccions i representacions d'ells; descodificació i codificació d'informació visual i musical, així com navegació i interacció dinàmica amb formes reals, o amb representacions. La competència matemàtic-musical en aquest sentit inclou una sèrie d'activitats com la comprensió de la perspectiva, l'elaboració i lectura de partitures, la transformació de les formes amb i sense tecnologia, la interpretació de vistes d'escenes tridimensionals des de diferents perspectives i la construcció de representacions de formes musicals.

- El canvi i les relacions: el món desplega multitud de relacions temporals i permanents entre els objectes i les circumstàncies, on els canvis es produeixen dins de sistemes d'objectes interrelacionats. Tenir més coneixements sobre el canvi i les relacions suposa comprendre els tipus fonamentals de canvi i quan tenen lloc, amb la finalitat d'utilitzar models músic-estructurals adequats per a descriure-ho i predir-ho.

- La incertesa i les dades: són un fenomen central de l'anàlisi estructural de la música en el present en diferents moments del procés de resolució de problemes en el qual resulta clau la presentació i interpretació d'aquestes estructures. Aquesta categoria inclou el reconeixement del lloc de la variació en els processos, la possessió d'un sentit de quantificació d'aquesta variació, l'admissió d'incertesa i error en els mesuraments i els coneixements sobre l'atzar. Així mateix, comprèn l'elaboració, interpretació i valoració de les conclusions extretes en situacions on la incertesa i les dades són fonamentals.

b) Les competències bàsiques en ciència i tecnologia són aquelles que proporcionen un acostament al món físic i a la interacció responsable amb ell des d'accions, tant individuals com col·lectives, orientades a la conservació i millora del medi natural, decisives per a la protecció i manteniment de la qualitat de vida i el progrés dels pobles. Aquestes competències contribueixen al desenvolupament del pensament científic, perquè inclouen l'aplicació dels mètodes propis de la racionalitat científica i les destreses tecnològiques, que condueixen a l'adquisició de coneixements, al contrast d'idees i l'aplicació dels descobriments al benestar social.

Les competències en ciència i tecnologia capaciten a ciutadans responsables i respectuosos que desenvolupen judicis crítics sobre els fets científics i tecnològics que se succeeixen al llarg dels temps, passats i actuals. Aquestes competències han de capacitar, bàsicament, per a identificar, plantejar i resoldre situacions de la vida quotidiana –personal i social– anàlogament a com s'actua enfront dels reptes i problemes propis de l'activitats científiques i tecnològiques.

Per a l'adequat desenvolupament de les competències en ciència i tecnologia resulta necessari abordar els sabers o coneixements científics relatius a la física, la química, la biologia, la geologia, les matemàtiques i la tecnologia, els quals es deriven de conceptes, processos i situacions interconnectades. Aquests sabers l'alumnat els adquirirà en l'ensenyament general (ESO, Batxillerat)



Es requereix igualment el foment de destreses que permeten utilitzar i manipular eines i màquines tecnològiques, així com utilitzar dades i processos científics per aconseguir un objectiu; és a dir, identificar preguntes, resoldre problemes, arribar a una conclusió o prendre decisions basades en proves i arguments.

Així mateix, aquestes competències inclouen actituds i valors relacionats amb l'assumpció de criteris ètics associats a la ciència i a la tecnologia, l'interès per la ciència, el suport a la investigació científica i la valoració del coneixement científic; així com el sentit de la responsabilitat en relació a la conservació dels recursos naturals i a les qüestions mediambientals i a l'adopció d'una actitud adequada per aconseguir una vida física i mental saludable en un entorn natural i social.

### **3. Competència digital.**

La competència digital és aquella que implica l'ús creatiu, crític i segur de les tecnologies de la informació i la comunicació per aconseguir els objectius relacionats amb el treball, l'ocupabilitat, l'aprenentatge, l'ús del temps lliure, la inclusió i participació en la societat.

Aquesta competència suposa, a més de l'adequació als canvis que introdueixen les noves tecnologies en l'alfabetització, la lectura i l'escriptura de la música, un conjunt nou de coneixements, habilitats i actituds necessàries avui dia per a ser competent en un entorn digital.

Requereix de coneixements relacionats amb el llenguatge específic bàsic: textual, numèric, icònic, visual, gràfic i sonor, així com les seues pautes de descodificació i transferència. Això comporta el coneixement de les principals aplicacions informàtiques. Suposa també l'accés a les fonts i el processament de la informació; i el coneixement dels drets i les llibertats que assisteixen a les persones en el món digital.

Igualment precisa del desenvolupament de diverses destreses relacionades amb l'accés a la informació, el processament i ús per a la comunicació, la creació de continguts, la seguretat i la resolució de problemes, tant en contextos formals com no formals i informals. La persona ha de ser capaç de fer un ús habitual dels recursos tecnològics disponibles amb la finalitat de resoldre els problemes reals d'un mode eficient, així com avaluar i seleccionar noves fonts d'informació i innovacions tecnològiques, a mesura que van apareixent, en funció de la seua utilitat per a escometre tasques o objectius específics.

L'adquisició d'aquesta competència requereix a més actituds i valors que permeten a l'usuari adaptar-se a les noves necessitats establides per les tecnologies, la seua apropiació i adaptació als propis fins i la capacitat d'interaccionar socialment entorn d'elles. Es tracta de desenvolupar una actitud activa, crítica i realista cap a les tecnologies i els mitjans tecnològics, valorant les seues forteses i debilitats i respectant principis ètics en el seu ús. D'altra banda, la competència digital implica la participació i el treball col·laboratiu, així com la motivació i la curiositat per l'aprenentatge i la millora en l'ús de les tecnologies.

Per tant, per a l'adequat desenvolupament de la competència digital resulta necessari abordar:

- La informació: això comporta la comprensió de com es gestiona la informació i de com es posa a la disposició dels usuaris, així com el coneixement i maneig de diferents motors de cerca i bases de dades, sabent triar aquells que responen millor a les pròpies necessitats d'informació.
- Igualment, suposa saber analitzar i interpretar la informació que s'obté, acarar i avaluar el contingut dels mitjans de comunicació en funció de la seua validesa, fiabilitat i adequació entre les fonts, tant en línia com offline. I finalment, la competència digital suposa saber transformar la informació en coneixement a través de la selecció apropiada de diferents opcions d'emmagatzematge.
- La comunicació: suposa prendre consciència dels diferents mitjans de comunicació digital i de diversos paquets de programari de comunicació i del seu funcionament així com els seus beneficis i mancances en funció del context i dels destinataris. Al mateix temps, implica saber quins recursos poden compartir-se

públicament i el valor que tenen, és a dir, conèixer de quina manera les tecnologies i els mitjans de comunicació poden permetre diferents formes de participació i col·laboració per a la creació de continguts que produïsquen un benefici comú. Això suposa el coneixement de qüestions ètiques com la identitat digital i les normes d'interacció digital.

- La creació de continguts: implica saber com els continguts digitals poden realitzar-se en diversos formats (text, àudio, vídeo, imatges) així com identificar els programes/aplicacions que millor s'adapten al tipus de contingut que es vol crear. Suposa també la contribució al coneixement de domini públic (wikis, fòrums públics, revistes), tenint en compte les normatives sobre els drets d'autor i les llicències d'ús i publicació de la informació.

- La seguretat: implica conèixer els diferents riscos associats a l'ús de les tecnologies i de recursos en línia i les estratègies actuals per a evitar-los, la qual cosa suposa identificar els comportaments adequats en l'àmbit digital per a protegir la informació, pròpia i d'altres persones, així com conèixer els aspectes addictius de les tecnologies.

- La resolució de problemes: aquesta dimensió suposa conèixer la composició dels dispositius digitals, els seus potencials i limitacions en relació a la consecució de metes personals, així com saber on cercar ajuda per a la resolució de problemes teòrics i tècnics, la qual cosa implica una combinació heterogènia i ben equilibrada de les tecnologies digitals i no digitals més importants en aquesta àrea de coneixement.

#### **4. Aprendre a aprendre.**

La competència d'aprendre a aprendre és fonamental per a l'aprenentatge permanent que es produeix al llarg de la vida i que té lloc en diferents contextos formals, no formals i informals.

Aquesta competència es caracteritza per l'habilitat per a iniciar, organitzar i persistir en l'aprenentatge. Això exigeix, en primer lloc, la capacitat per a motivar-se per aprendre. Aquesta motivació depèn del fet que es genere la curiositat i la necessitat d'aprendre, que l'estudiant se senti protagonista del procés i del resultat del seu aprenentatge i, finalment, que arribi a aconseguir les metes d'aprenentatge proposades i, amb això, que es produïska en ell una percepció d'acte-eficàcia. Tot l'anterior contribueix a motivar-li per a abordar futures tasques d'aprenentatge.

En segon lloc, quant a l'organització i gestió de l'aprenentatge, la competència d'aprendre a aprendre requereix conèixer i controlar els propis processos d'aprenentatge per a ajustar-los als temps i les demandes de les tasques i activitats que condueixen a l'aprenentatge. La competència d'aprendre a aprendre desemboca en un aprenentatge cada vegada més eficaç i autònom.

Aquesta competència inclou una sèrie de coneixements i destreses que requereixen la reflexió i la presa de consciència dels propis processos d'aprenentatge. Així, els processos de coneixement es converteixen en objecte del coneixement i, a més, cal aprendre a executar-los adequadament.

Aprendre a aprendre inclou coneixements sobre els processos mentals implicats en l'aprenentatge (com s'aprèn). A més, aquesta competència incorpora el coneixement que posseeix l'estudiant sobre el seu propi procés d'aprenentatge que es desenvolupa en tres dimensions: a) el coneixement que té sobre el que sap i desconeix, del que és capaç d'aprendre, del que li interessa, etcètera; b) el coneixement de la disciplina en la qual es localitza la tasca d'aprenentatge i el coneixement del contingut concret i de les demandes de la tasca mateixa; i c) el coneixement sobre les diferents estratègies possibles per a afrontar la tasca.

Tot aquest coneixement es bolca en destreses d'autoregulació i control inherents a la competència d'aprendre a aprendre, que es concreten en estratègies de planificació en les quals es reflecteix la meta d'aprenentatge que es persegueix, així com el pla d'acció que es té previst aplicar per a aconseguir-la; estratègies de

supervisió des de les quals l'estudiant va examinant l'adequació de les accions que està desenvolupant i l'aproximació a la meta; i estratègies d'avaluació des de les quals s'analitza tant el resultat com del

procés que s'ha dut a terme. La planificació, supervisió i avaluació són essencials per a desenvolupar aprenentatges cada vegada més eficaços. Totes elles inclouen un procés reflexiu que permet pensar abans d'actuar (planificació), analitzar el curs i l'ajust del procés (supervisió) i consolidar l'aplicació de bons plans o modificar els que resulten incorrectes (avaluació del resultat i del procés). Aquestes tres estratègies haurien de potenciar-se en els processos d'aprenentatge i de resolució de problemes en els quals participen els estudiants.

Aprendre a aprendre es manifesta tant individualment com en grup. En tots dos casos el domini d'aquesta competència s'inicia amb una reflexió conscient sobre els processos d'aprenentatge als quals es lliura un mateix o el grup. No sols són els propis processos de coneixement, sinó que, també, el mode en què els altres aprenen es converteix en objecte d'escrutini. D'aquí ve que la competència d'aprendre a aprendre s'adquirisca també en el context del treball en equip. Els professors han de procurar que els estudiants siguin conscients del que fan per a aprendre i cerquen alternatives. Moltes vegades aquestes alternatives es posen de manifest quan es tracta d'esbrinar què és el que fan els altres en situacions de treball cooperatiu.

Respecte a les actituds i valors, la motivació i la confiança són crucials per a l'adquisició d'aquesta competència. Ambdues es potencien des del plantejament de metes realistes a curt, mitjà i llarg termini. En aconseguir-se les metes augmenta la percepció d'acte-eficàcia i la confiança, i amb això s'eleva els objectius d'aprenentatge de manera progressiva. Les persones han de ser capaces de secundar-se en experiències vitals i d'aprenentatge prèvies amb la finalitat d'utilitzar i aplicar els nous coneixements i capacitats en altres contextos, com els de la vida privada i professional, l'educació i la formació.

Saber aprendre en un determinat àmbit implica ser capaç d'adquirir i assimilar nous coneixements i arribar a dominar capacitats i destreses pròpies d'aquest àmbit. En la competència d'aprendre a aprendre pot haver-hi una certa transferència de coneixement d'un camp a un altre, encara que saber aprendre en un àmbit no significa necessàriament que se sàpia aprendre en un altre. Per això, la seua adquisició ha de dur-se a terme en el marc de l'ensenyament de les diferents àrees i matèries de l'àmbit formal, i també dels àmbits no formal i informal.

Podria concloure's que per a l'adequat desenvolupament de la competència d'aprendre a aprendre es requereix d'una reflexió que afavorisca un coneixement dels processos mentals als quals es lliuren les persones quan aprenen, un coneixement sobre els propis processos d'aprenentatge, així com el desenvolupament de la destresa de regular i controlar el propi aprenentatge que es duu a terme.

## **5. Competències socials i cíviques.**

Les competències socials i cíviques impliquen l'habilitat i capacitat per a utilitzar els coneixements i actituds sobre la societat, entesa des de les diferents perspectives, en la seua concepció dinàmica, canviant i complexa, per a interpretar fenòmens i problemes socials en contextos cada vegada més diversificats; per a elaborar respostes, prendre decisions i resoldre conflictes, així com per a interactuar amb altres persones i grups conforme a normes basades en el respecte mutu i en conviccions democràtiques. A més d'incloure accions a un nivell més pròxim i mediat a l'individu com a part d'una implicació cívica i social.

Es tracta, per tant, de conjuminar l'interès per aprofundir i garantir la participació en el funcionament democràtic de la societat, tant en l'àmbit públic com privat, i preparar a les persones per a exercir la ciutadania democràtica i participar plenament en la vida cívica i social gràcies al coneixement de conceptes i estructures socials i polítiques i al compromís de participació activa i democràtica.

a) La competència social es relaciona amb el benestar personal i col·lectiu. Exigeix entendre el mode en què les persones poden procurar-se un estat de salut física i mental òptim, tant per a elles mateixes com per a les seues famílies i per al seu entorn social pròxim, i saber com un estil de vida saludable pot contribuir a això.

Per a poder participar plenament en els àmbits social i interpersonal és fonamental adquirir els coneixements que permeten comprendre i analitzar de manera crítica els codis de conducta i els usos generalment acceptats en les diferents societats i entorns, així com les seues tensions i processos de canvi. La mateixa importància té conèixer els conceptes bàsics relatius a l'individu, al grup, a l'organització del treball, la igualtat i la no discriminació entre homes i dones i entre diferents grups ètnics o culturals, la societat i la cultura. Així mateix, és essencial comprendre les dimensions intercultural i socioeconòmica de les societats europees i percebre les identitats culturals i nacionals com un procés sociocultural dinàmic i canviant en interacció amb l'europea, en un context de creixent globalització.

Els elements fonamentals d'aquesta competència inclouen el desenvolupament d'unes certes destreses com la capacitat de comunicar-se d'una manera constructiva en diferents entorns socials i culturals, mostrar tolerància, expressar i comprendre punts de vista diferents, negociar sabent inspirar confiança i sentir empatia. Les persones han de ser capaces de gestionar un comportament de respecte a les diferències expressat de manera constructiva.

Així mateix, aquesta competència inclou actituds i valors com una forma de col·laboració, la seguretat en un mateix i la integritat i honestat. Les persones han d'interessar-se pel desenvolupament socioeconòmic i per la seua contribució a un major benestar social de tota la població, així com la comunicació intercultural, la diversitat de valors i el respecte a les diferències, a més d'estar disposades a superar els prejudicis i a comprometre's en aquest sentit.

b) La competència cívica es basa en el coneixement crític dels conceptes de democràcia, justícia, igualtat, ciutadania i drets humans i civils, així com de la seua formulació en la Constitució espanyola, la Carta dels Drets Fonamentals de la Unió Europea i en declaracions internacionals, i de la seua aplicació per part de diverses institucions a escala local, regional, nacional, europea i internacional. Això inclou el coneixement dels esdeveniments contemporanis, així com dels esdeveniments més destacats i de les principals tendències en les històries nacional, europea i mundial, així com la comprensió dels processos socials i culturals de caràcter migratori que impliquen l'existència de societats multiculturals en el món globalitzat.

Les destreses d'aquesta competència estan relacionades amb l'habilitat per a interactuar eficaçment en l'àmbit públic i per a manifestar solidaritat i interès per resoldre els problemes que afecten l'entorn escolar i a la comunitat, ja siga local o més àmplia. Comporta la reflexió crítica i creativa i la participació constructiva en les activitats de la comunitat o de l'àmbit mediat i immediat, així com la presa de decisions en els contextos local, nacional o europeu i, en particular, mitjançant l'exercici del vot i de l'activitat social i cívica.

Les actituds i valors inherents a aquesta competència són aquells que es dirigeixen al ple respecte dels drets humans i a la voluntat de participar en la presa de decisions democràtiques a tots els nivells, siga el que siga el sistema de valors adoptat. També inclou manifestar el sentit de la responsabilitat i mostrar comprensió i respecte dels valors compartits que són necessaris per a garantir la cohesió de la comunitat, basant-se en el respecte dels principis democràtics. La participació constructiva inclou també les activitats cíviques i el suport a la diversitat i la cohesió socials i al desenvolupament sostenible, així com la voluntat de respectar els valors i la intimitat dels altres i la recepció reflexiva i crítica de la informació procedent dels mitjans de comunicació.

Per tant, per a l'adequat desenvolupament d'aquestes competències és necessari comprendre i entendre les experiències col·lectives i l'organització i funcionament del passat i present de les societats, la realitat social del món en el qual es viu, els seus conflictes i les motivacions d'aquests, els elements que són comuns i els

que són diferents, així com els espais i territoris en què es desenvolupa la vida dels grups humans, i els seus assoliments i problemes, per a comprometre's personal i col·lectivament en la seua millora, participant així de manera activa, eficaç i constructiva en la vida social i professional.

Així mateix, aquestes competències incorporen formes de comportament individual que capaciten a les persones per a convida en una societat cada vegada més plural, dinàmica, canviant i complexa per a relacionar-se amb els altres; cooperar, comprometre's i afrontar els conflictes i proposar activament perspectives d'afrontament, així com prendre perspectiva, desenvolupar la percepció de l'individu en relació a la seua capacitat per a influir en el social i elaborar argumentacions basades en evidències.

Adquirir aquestes competències suposa ser capaç de posar-se en el lloc de l'altre, acceptar les diferències, ser tolerant i respectar els valors, les creences, les cultures i la història personal i col·lectiva dels altres.

## **6. Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.**

La competència sentit d'iniciativa i esperit emprenedor implica la capacitat de transformar les idees en actes. Això significa adquirir consciència de la situació a intervenir o resoldre, i saber triar, planificar i gestionar els coneixements, destreses o habilitats i actituds necessaris amb criteri propi, amb la finalitat d'aconseguir l'objectiu previst.

Aquesta competència és present en els àmbits personal, social, escolar i laboral en els quals es desemboliquen les persones, permetent-los el desenvolupament de les seues activitats i l'aprofitament de noves oportunitats. Constitueix igualment el fonament d'altres capacitats i coneixements més específics, i inclou la consciència dels valors ètics relacionats.

L'adquisició d'aquesta competència és determinant en la formació de futurs ciutadans emprenedors, contribuint així a la cultura de l'emprenedoria. En aquest sentit, la seua formació ha d'incloure coneixements i destreses relacionats amb les oportunitats de carrera i el món del treball, l'educació econòmica i financera o el coneixement de l'organització i els processos empresarials, així com el desenvolupament d'actituds que comporten un canvi de mentalitat que afavorisca la iniciativa emprenedora, la capacitat de pensar de manera creativa, de gestionar el risc i de manejar la incertesa. Aquestes habilitats resulten molt importants per a afavorir el naixement d'emprenedors socials, com els denominats intraprenedors (emprenedors que treballen dins d'empreses o organitzacions que no són seues), així com de futurs empresaris.

Entre els coneixements que requereix la competència sentit d'iniciativa i esperit emprenedor s'inclou la capacitat de reconèixer les oportunitats existents per a les activitats personals, professionals i comercials. També inclou aspectes de major amplitud que proporcionen el context en el qual les persones viuen i treballen, com ara la comprensió de les línies generals que regeixen el funcionament de les societats i les organitzacions sindicals i empresarials, així com les econòmiques i financeres; l'organització i els processos empresarials; el disseny i la implementació d'un pla (la gestió de recursos humans i/o financers); així com la postura ètica de les organitzacions i el coneixement de com aquestes poden ser un impuls positiu, per exemple, mitjançant el comerç just i les empreses socials.

Així mateix, aquesta competència requereix de les següents destreses o habilitats essencials: capacitat d'anàlisi; capacitats de planificació, organització, gestió i presa de decisions; capacitat d'adaptació al canvi i resolució de problemes; comunicació, presentació, representació i negociació efectives; habilitat per a treballar, tant individualment com dins d'un equip; participació, capacitat de lideratge i delegació; pensament crític i sentit de la responsabilitat; autoconfiança, avaluació i acte-avaluació, ja que és essencial determinar els punts forts i febles d'un mateix i d'un projecte, així com avaluar i assumir riscos quan estiga justificat (maneig de la incertesa i assumptió i gestió del risc).

Finalment, requereix el desenvolupament d'actituds i valors com: la predisposició a actuar d'una forma creadora i imaginativa; l'autoconeixement i l'autoestima; l'autonomia o independència, l'interès i esforç i l'esperit emprenedor. Es caracteritza per la iniciativa, la pro-activitat i la innovació, tant en la vida privada i social com en la professional. També està relacionada amb la motivació i la determinació a l'hora de complir els objectius, ja siguin personals o establits en comú amb uns altres, inclòs l'àmbit laboral.

Així doncs, per a l'adequat desenvolupament de la competència sentit de la iniciativa i esperit emprenedor resulta necessari abordar:

- La capacitat creadora i d'innovació: creativitat i imaginació; autoconeixement i autoestima; autonomia i independència; interès i esforç; esperit emprenedor; iniciativa i innovació.
- La capacitat pro-activa per a gestionar projectes: capacitat d'anàlisi; planificació, organització, gestió i presa de decisions; resolució de problemes; habilitat per a treballar tant individualment com de manera col·laborativa dins d'un equip; sentit de la responsabilitat; avaluació i acte-avaluació.
- La capacitat d'assumpció i gestió de riscos i maneig de la incertesa: comprensió i assumpció de riscos; capacitat per a gestionar el risc i manejar la incertesa.
- Les qualitats de lideratge i treball individual i en equip: capacitat de lideratge i delegació; capacitat per a treballar individualment i en equip; capacitat de representació i negociació.
- Sentit crític i de la responsabilitat: sentit i pensament crític; sentit de la responsabilitat.

## **7. Consciència i expressions culturals.**

La competència en consciència i expressió cultural implica conèixer, comprendre, apreciar i valorar amb esperit crític, amb una actitud oberta i respectuosa, les diferents manifestacions culturals i artístiques, utilitzar-les com a font d'enriquiment i gaudi personal i considerar-les com a part de la riquesa i patrimoni dels pobles.

Aquesta competència incorpora també un component expressiu referit a la pròpia capacitat estètica i creadora i al domini d'aquelles capacitats relacionades amb els diferents codis artístics i culturals, per a poder utilitzar-les com a mitjà de comunicació i expressió personal. Implica igualment manifestar interès per la participació en la vida cultural i per contribuir a la conservació del patrimoni cultural i artístic, tant de la pròpia comunitat com d'altres comunitats.

Així doncs, la competència per a la consciència i expressió cultural requereix de coneixements que permeten accedir a les diferents manifestacions sobre l'herència cultural (patrimoni cultural, historicoartístic, literari, filosòfic, tecnològic, mediambiental, etcètera) a escala local, nacional i europea i el seu lloc en el món. Comprèn la concreció de la cultura en diferents autors i obres, així com en diferents gèneres i estils, tant de les belles arts (música, pintura, escultura, arquitectura, cinema, literatura, fotografia, teatre i dansa) com d'altres manifestacions artístic-culturals de la vida quotidiana (habitatge, vestit, gastronomia, arts aplicades, folklore, festes...). Incorpora així mateix el coneixement bàsic de les principals tècniques, recursos i convencions dels diferents llenguatges artístics i la identificació de les relacions existents entre aquestes manifestacions i la societat, la qual cosa suposa també tenir consciència de l'evolució del pensament, els corrents estètics, les modes i els gustos, així com de la importància representativa, expressiva i comunicativa dels factors estètics en la vida quotidiana.

Aquests coneixements són necessaris per a posar en funcionament destreses com l'aplicació de diferents habilitats de pensament, perceptives, comunicatives, de sensibilitat i sentit estètic per a poder comprendre-

les, valorar-les, emocionar-se i gaudir-les. L'expressió cultural i artística exigeix també desenvolupar la iniciativa, la imaginació i la creativitat expressada a través de codis artístics, així com la capacitat d'emprar diferents materials i tècniques en el disseny de projectes.

A més, en la mesura en què les activitats culturals i artístiques suposen amb freqüència un treball col·lectiu, cal disposar d'habilitats de cooperació i tenir consciència de la importància de secundar i apreciar les contribucions alienes.

El desenvolupament d'aquesta competència suposa actituds i valors personals d'interès, reconeixement i respecte per les diferents manifestacions artístiques i culturals, i per la conservació del patrimoni.

Exigeix així mateix valorar la llibertat d'expressió, el dret a la diversitat cultural, el diàleg entre cultures i societats i la realització d'experiències artístiques compartides. Al seu torn, comporta un interès per participar en la vida cultural i, per tant, per comunicar i compartir coneixements, emocions i sentiments a partir d'expressions artístiques.

Així doncs, per a l'adequat desenvolupament de la competència per a la consciència i expressió cultural resulta necessari abordar:

a) El coneixement, estudi i comprensió tant dels diferents estils i gèneres artístics com de les principals obres i produccions del patrimoni cultural i artístic en diferents períodes històrics, les seues característiques i les seues relacions amb la societat en la qual es creen, així com les característiques de les obres d'art produïdes, tot això mitjançant el contacte amb les obres d'art. Està relacionada, igualment, amb la creació de la identitat cultural com a ciutadà d'un país o membre d'un grup.

b) L'aprenentatge de les tècniques i recursos dels diferents llenguatges artístics i formes d'expressió cultural, així com de la integració de diferents llenguatges.

c) El desenvolupament de la capacitat i intenció d'expressar-se i comunicar idees, experiències i emocions pròpies, partint de la identificació del potencial artístic personal (aptitud/talent). Es refereix també a la capacitat de percebre, comprendre i enriquir-se amb les produccions del món de l'art i de la cultura.

d) La potenciació de la iniciativa, la creativitat i la imaginació pròpies de cada individu de cara a l'expressió de les pròpies idees i sentiments. És a dir, la capacitat d'imaginar i realitzar produccions que suposen recreació, innovació i transformació. Implica el foment d'habilitats que permeten reelaborar idees i sentiments propis i aliens i exigeix desenvolupar l'autoconeixement i l'autoestima, així com la capacitat de resolució de problemes i assumpció de riscos.

e) L'interès, estima, respecte, gaudi i valoració crítica de les obres artístiques i culturals que es produeixen en la societat, amb un esperit obert, positiu i solidari.

f) La promoció de la participació en la vida i l'activitat cultural de la societat en què es viu, al llarg de tota la vida. Això porta implícits comportaments que afavoreixen la convivència social.

g) El desenvolupament de la capacitat d'esforç, constància i disciplina com a requisits necessaris per a la creació de qualsevol producció artística de qualitat, així com habilitats de cooperació que permeten la realització de treballs col·lectius.

## **LES COMPETÈNCIES CLAU I ELS OBJECTIUS**

1. Les competències clau hauran d'estar estretament vinculades als objectius definits per a l'Ensenyaments Professionals de Música

2. La relació de les competències clau amb els objectius de les diferents assignatures del currículum fa necessari dissenyar estratègies per a promoure i avaluar les competències des de les etapes educatives inicials i intermèdies fins a la seua posterior consolidació en etapes superiors, que portaran als alumnes i alumnes a desenvolupar actituds i valors, així com un coneixement de base conceptual i un ús de tècniques i estratègies que afavoriran la seua incorporació a la vida adulta i que serviran de fonament per al seu aprenentatge al llarg de la seua vida.

3. L'adquisició eficaç de les competències clau per part de l'alumnat i la seua contribució a l'assoliment dels objectius de les diferents assignatures, des d'un caràcter interdisciplinari i transversal, requereix del disseny d'activitats d'aprenentatge integrades que permeten avançar cap als resultats d'aprenentatge de més d'una competència al mateix temps.

## **LES COMPETÈNCIES CLAU EN EL CURRÍCULUM**

1. Les competències clau han d'estar integrades en les àrees o matèries de les propostes curriculars, i en elles definir-se, explicitar-se i desenvolupar-se prou els resultats d'aprenentatge que els alumnes i alumnes han d'aconseguir.

2. Les competències han de desenvolupar-se en els àmbits de l'educació formal, no formal i informal al llarg de l'Educació Primària, l'Educació Secundària Obligatoria i el Batxillerat, i en l'educació permanent al llarg de tota la vida.

3. Totes les àrees o matèries del currículum han de participar, des del seu àmbit corresponent, en el desenvolupament de les diferents competències de l'alumnat.

4. La selecció dels continguts i les metodologies ha d'assegurar el desenvolupament de les competències clau al llarg de la vida acadèmica.

5. Els criteris d'avaluació han de servir de referència per a valorar el que l'alumnat sap i sap fer en cada àrea o matèria. Aquests criteris d'avaluació es desglossen en estàndards d'aprenentatge avaluable. Per a valorar el desenvolupament competencial de l'alumnat, seran aquests estàndards de

aprenentatge avaluable, com a elements de major concreció, observables i mesurables, els que, en posar-se en relació amb les competències clau, permetran graduar el rendiment o acompliment aconseguit en cadascuna d'elles.

6. El conjunt d'estàndards d'aprenentatge avaluable d'una àrea o matèria determinada donarà lloc al seu perfil d'àrea o matèria. Atès que els estàndards d'aprenentatge avaluable es posen en relació amb les competències, aquest perfil permetrà identificar aquelles competències que es desenvolupen a través d'aquesta àrea o matèria.

7. Totes les àrees i matèries han de contribuir al desenvolupament competencial. El conjunt d'estàndards d'aprenentatge avaluable de les diferents àrees o matèries que es relacionen amb una mateixa competència dona lloc al perfil d'aquesta competència (perfil de competència). L'elaboració d'aquest perfil facilitarà l'avaluació competencial de l'alumnat.

## **ESTRATÈGIES METODOLÒGIQUES PER A TREBALLAR PER COMPETÈNCIES A L'AULA**

Tot procés d'ensenyament-aprenentatge ha de partir d'una planificació rigorosa del que es pretén aconseguir, tenint clar quins són els objectius o metes, quins recursos són necessaris, quins mètodes didàctics són els més adequats i com s'avalua l'aprenentatge i es retroalimenta el procés.



Els mètodes didàctics han de triar-se en funció del que se sap que és òptim per a aconseguir les metes proposades i en funció dels condicionants en els quals té lloc l'ensenyament.

La naturalesa de la matèria, les condicions socioculturals, la disponibilitat de recursos i les característiques dels alumnes i alumnes condicionen el procés d'ensenyament-aprenentatge, per la qual cosa serà necessari que el mètode seguit pel professor s'ajuste a aquests condicionants amb la finalitat de propiciar un aprenentatge competencial en l'alumnat.

Els mètodes han de partir de la perspectiva del docent com a orientador, promotor i facilitador del desenvolupament competencial en l'alumnat; a més, han d'enfocar-se a la realització de tasques o situacions-problema, plantejades amb un objectiu concret, que l'alumnat ha de resoldre fent un ús adequat dels diferents tipus de coneixements, destreses, actituds i valors; així mateix, han de tenir en compte l'atenció a la diversitat i el respecte pels diferents ritmes i estils d'aprenentatge mitjançant pràctiques de treball individual i cooperatiu.

En l'actual procés d'inclusió de les competències com a element essencial del currículum, cal assenyalar que qualsevol de les metodologies seleccionades pels docents per a afavorir el desenvolupament competencial dels alumnes i alumnes ha d'ajustar-se al nivell competencial inicial d'aquests. A més, és necessari seqüenciar l'ensenyament de tal mode que es partisca d'aprenentatges més simples per a avançar gradualment cap a uns altres més complexos.

Un dels elements clau en l'ensenyament per competències és despertar i mantenir la motivació cap a l'aprenentatge en l'alumnat, la qual cosa implica un nou plantejament del paper de l'alumne, actiu i autònom, conscient de ser el responsable del seu aprenentatge.

Els mètodes docents hauran d'afavorir la motivació per aprendre en els alumnes i alumnes i, a tal fi, els professors han de ser capaços de generar en ells la curiositat i la necessitat per adquirir els coneixements, les destreses i les actituds i valors presents en les competències. Així mateix, amb el propòsit de mantenir la motivació per aprendre és necessari que els professors procurin tot tipus d'ajudes perquè els estudiants compreguen el que aprenen, sàpien per a què ho aprenen i siguin capaços d'usar l'après en diferents contextos dins i fora de l'aula. Per a potenciar la motivació per l'aprenentatge de competències es requereixen, a més, metodologies actives i contextualitzades. Aquelles que faciliten la participació i implicació de l'alumnat i l'adquisició i ús de coneixements en situacions reals, seran les que generen aprenentatges més transferibles i duradors.

Les metodologies actives han de secundar-se en estructures d'aprenentatge cooperatiu, de manera que, a través de la resolució conjunta de les tasques, els membres del grup coneguen les estratègies utilitzades pels seus companys i puguin aplicar-les a situacions similars.

Per a un procés d'ensenyament-aprenentatge competencial les estratègies interactives són les més adequades, en permetre compartir i construir el coneixement i dinamitzar la sessió de classe mitjançant l'intercanvi verbal i col·lectiu d'idees. Les metodologies que contextualitzen l'aprenentatge i permeten l'aprenentatge per projectes, els centres d'interès, l'estudi de casos o l'aprenentatge basat en problemes afavoreixen la participació activa, l'experimentació i un aprenentatge funcional que facilitarà el desenvolupament de les competències, així com la motivació dels alumnes i alumnes en contribuir decisivament a la transferibilitat dels aprenentatges.

El treball per projectes, especialment rellevant per a l'aprenentatge per competències, es basa en la proposta d'un pla d'acció amb el qual se cerca aconseguir un determinat resultat pràctic. Aquesta metodologia pretén ajudar l'alumnat a organitzar el seu pensament afavorint en ells la reflexió, la crítica, l'elaboració d'hipòtesi i la tasca investigadora a través d'un procés en el qual cadascun assumeix la responsabilitat del seu

aprenentatge, aplicant els seus coneixements i habilitats a projectes reals. S'afavoreix, per tant, un aprenentatge orientat a l'acció en el qual s'integren diverses àrees o matèries: els estudiants posen en joc un conjunt ampli de coneixements, habilitats o destreses i actituds personals, és a dir, els elements que integren les diferents competències.

Així mateix, resulta recomanable l'ús del portafolis, que aporta informació extensa sobre l'aprenentatge de l'alumnat, reforça l'avaluació contínua i permet compartir resultats d'aprenentatge. El portafolis és una eina motivadora per a l'alumnat que potencia la seua autonomia i desenvolupa el seu pensament crític i reflexiu.

La selecció i ús de materials i recursos didàctics constitueix un aspecte essencial de la metodologia. El professorat ha d'implicar-se en l'elaboració i disseny de diferents tipus de materials, adaptats als diferents nivells i als diferents estils i ritmes d'aprenentatge dels alumnes i alumnes, a fi d'atendre la diversitat a l'aula i personalitzar els processos de construcció dels aprenentatges. S'ha de potenciar l'ús d'una varietat de materials i recursos, considerant especialment la integració de les Tecnologies de la Informació i la Comunicació en el procés d'ensenyament-aprenentatge que permeten l'accés a recursos virtuals.

Finalment, és necessària una adequada coordinació entre els docents sobre les estratègies metodològiques i didàctiques que s'utilitzen. Els equips educatius han de plantejar-se una reflexió comuna i compartida sobre l'eficàcia de les diferents propostes metodològiques amb criteris comuns i consensuats. Aquesta coordinació i l'existència d'estratègies establides connexió permeten abordar amb rigor el tractament integrat de les competències i progressar cap a una construcció col·laborativa del coneixement.

Els Ensenyaments Especialitzats de Música contribuiran a desenvolupar en els alumnes les competències clau així com els valors cívics propis del sistema educatiu a través dels objectius següents:

## **ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

### **1.-OBJECTIUS, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVALUACIÓ**

#### **Objectius Generals d'Ensenyaments Elementals**

Els ensenyaments elementals de música tenen com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes i alumnes capacitats generals i els valors cívics propis del sistema educatiu i, a més, les capacitats següents:

- a. Apreciar la importància de la música com a llenguatge artístic i com a mitjà d'expressió cultural dels pobles i de les persones.
- b. Adquirir i desenvolupar la sensibilitat musical a través de la interpretació i del gaudi de la música de les diferents èpoques, gèneres i estils, per a enriquir les possibilitats de comunicació i de realització personal.
- c. Interpretar en públic amb la suficient seguretat en si mateix, per a comprendre la funció comunicativa de la interpretació musical.
- d. Interpretar música en grup i habituar-se a escoltar altres veus, instruments, adaptant-se a l'equilibri del conjunt.
- e. Ser conscient de la importància del treball individual i adquirir les tècniques d'estudi que permetran l'autonomia en el treball i la valoració d'aquest.
- f. Valorar el silenci com a element indispensable per al desenvolupament de la concentració, l'audició interna i el pensament musical, així com la seua funció expressiva en el discurs musical.
- g. Conèixer i valorar la importància de la música pròpia de la Comunitat Valenciana, així com les seues característiques i manifestacions més importants.
- h. Adquirir l'autonomia adequada, en l'àmbit de l'audició, comprensió i expressió musical.
- i. Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument, d'acord amb les exigències de les obres.

### **Continguts Comuns en els Ensenyaments Elementals**

- a. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva.
- b. Pràctica de lectura a vista.
- c. Desenvolupament permanent i progressiu de la memòria visual.
- d. Adquisició d'hàbits correctes i eficaços d'estudi.
- e. Iniciació a la comprensió de les estructures musicals en els seus diferents nivells.
- f. Selecció progressiva quant al grau de dificultat dels exercicis, estudis i obres del repertori propi de cada instrument que es consideres útils per al desenvolupament del conjunt de la capacitat musical i tècnica de l'alumne.

- g. Pràctica de la improvisació.
- h. Pràctica instrumental en grup.
- i. Desenvolupament d'automatismes.
- j. Pràctica de la relaxació.
- k. Iniciació a la grafia contemporània.

### **Objectius Propis de l'especialitat d'Arpa en els Ensenyaments Elementals**

Els ensenyaments elementals d'arpa tindran com a objectiu contribuir a desenvolupar en els alumnes les capacitats següents:

- 1-Relacionar els coneixements adquirits de lectura i escriptura musicals amb la pràctica de l'instrument en la resolució de les dificultats presents en els objectius i continguts del nivell.
- 2-Descobrir la necessitat de la posició adequada del cos d'acord amb la configuració de l'instrument.
- 3-Adquirir domini de l'instrument d'acord amb les seues característiques i possibilitats sonores mitjançant l'ús del mateix en el marc d'exigències del nivell.
- 4-Intentar el perfeccionament continu de la qualitat sonora en el marc d'exigències del nivell, mitjançant el coneixement de les característiques i possibilitats de l'instrument tant en la interpretació individual com de conjunt.
- 5-Interpretar obres d'acord amb els objectius i continguts propis de cada nivell de manera que l'alumne forme el seu propi repertori.

### **Continguts Propis de l'especialitat d'Arpa en els Ensenyaments Elementals**

- Iniciació al coneixement de la digitació en funció de les conveniències tècniques i expressives.
- Estudi de la taula d'afinació i exercicis pràctics amb i sense aparells auxiliars.
- Pràctica dels pedals i de la seua aplicació als processos modulantes.
- Pràctica d'interval·ls harmònics, concordes, escales i arpegjis.
- Desenvolupament de la velocitat.
- Iniciació a les tècniques d'efecte i expressió: legatos, esforzandos, articulacions, picats, picats-lligats, solt (les tres últimes, amb tota la varietat de tècniques d'apagades).
- Tècniques de flexibilitat i balanceig de nines i braços. Desenvolupament de la sensibilitat auditiva.

### **Criteris d'Avaluació**

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.

Aquest criteri li servirà al professor per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.

2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i frasege adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

3. Interpretar obres d'estils diferents.

Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils.

4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument.

Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memòria i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi a casa.

5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.

6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyalen.

Aquest criteri d'avaluació intenta avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics d'aus, amb autonomia i creativitat.

7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments.

Aquest criteri d'avaluació pretén valorar el sentit de col·laboració i interdependència entre els membres del grup.

8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar la seua pròpia veu al mateix temps que s'acobla a la dels altres.

Aquest criteri comprova la capacitat de l'alumne per a adaptar l'afinació, precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball comú.

9. Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits encara que no els interprete per ser nous per a ell o representar dificultats superiors a la seua capacitat.

10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell.

Aquest criteri avalua l'assimilació dels termes i conceptes del llenguatge musical utilitzats en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com a crítics i col·loquials. Això acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.

11. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb elles, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeta valorar correctament el seu rendiment.

El nivell de consecució dels objectius no pot ser valorat mecànicament sinó amb flexibilitat, d'acord amb les característiques del cicle educatiu en el qual ens trobem. L'evolució contínua i personalitzada, compleix la seua funció informativa i formativa en oferir al professor indicadors del desenvolupament sobre els diversos nivells d'aprenentatge, i aporta dades sobre les noves estratègies a seguir.

En conseqüència els criteris d'avaluació abans esmentats hauran d'apuntar a:

1. La comprovació del grau de domini del llenguatge musical a través de la pràctica instrumental i del cant.

2. L'observació i verificació del desenvolupament i control de les destreses necessàries per a l'execució musical.

3. La valoració tècnica i estètica de la interpretació individual i col·lectiva.

4. L'estimació que manifesta de l'art en general i de la música en particular, per l'obstinació posada en la seua execució.

5. El sentit de la convivència i col·laboració entre condeixebles, demostrant a l'hora d'estudiar i d'interpretar col·lectivament.

## **Procediments d'avaluació**

L'avaluació de l'alumnat en els ensenyaments elementals ha de contemplar-se des de diversos punts de vista. No es tracta tan sols d'arreglar resultats acadèmics al final del procés, sinó que tractarem d'arreglar tot un conjunt de dades des del primer contacte amb l'alumne fins al final d'un període. Aquestes dades fan referència als conceptes apresos, els procediments emprats per l'alumne per a resoldre dificultats i a les diferents actituds que mostra durant tot el procés, a més d'oferir un punt de vista realment vàlid sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge de cada alumne.

Hi ha diferents tipus d'avaluació segons el moment en el qual es realitzi i segons qui les realitzi. Les que es creu més convenient emprar són:

- Avaluació inicial: és la realitzada al començament del curs amb la finalitat de detectar el nivell dels alumnes en funció de les seues capacitats, actituds i coneixements.
- Avaluació contínua: és la duta a terme durant les classes al llarg de cada trimestre i ens permet observar i registrar tant la maduresa i el grau d'adquisició de les capacitats previstes, com també les dificultats trobades en el procés d'ensenyament-aprenentatge.
- Avaluació final o sumativa: hem de considerar-la de gran importància, perquè no sols ens proporciona informació sobre el progrés de l'alumne sinó que a ell mateix li beneficia enormement en proporcionar-li un estímul i un compromís a dia cert per a tenir preparat el seu treball.

El caràcter integrador de l'avaluació haurà de tenir en compte tant les capacitats reflectides en els objectius generals del curs, com les que corresponen als objectius específics de cada assignatura en els diferents cursos.

## **Instruments generals d'avaluació**

Els instruments generals d'avaluació que s'utilitzen per a realitzar l'avaluació han de permetre la recollida fiable d'informació sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge i el seu posterior ús avaluador. En l'especialitat de viola s'utilitzaran els següents:

1. L'observació sistemàtica, que es pot efectuar a través de fitxes de seguiment, quadern-registre de dades d'observació, llista de control, quadern de l'alumne on s'arreglen les seues pròpies valoracions de cada activitat, qüestionaris, proves sociomètriques, escales de valoració i autoavaluació, etc.

2. Les proves de control (ja siguen orals, escrites, pràctiques, individuals i/o col·lectives) i els exàmens, però no com a úniques constituents de l'avaluació del progrés dels alumnes. No té paper predominant ni tampoc queda exclòs. Es proposa la seua reducció i la seua relativització en el procés avaluador. Per tant, mai es consideraran els exàmens finals

com a procediment per a l'obtenció d'una qualificació final, ja que aquests reflecteixen un únic moment final, que no coincideix amb la resultant del procés.

3. Control del temps d'estudi dels alumnes, convidant als pares al seu seguiment, assignant-los a cada obra una quantitat d'aquest.

4. Les entrevistes personals, en les quals s'investigaran determinats aspectes que interessin al professor.

5. Les activitats coevaluadores en les quals l'enjudiciament dels assoliments obtinguts el realitzen els propis companys i companyes.

6. L'autoavaluació, a través de la qual s'enfronta cada individu amb el fet de valorar la seua pròpia actuació i que contribueix en gran manera a garantir el caràcter orientador i el significatiu de l'avaluació.

7. Important és observar l'actitud, el rendiment, la predisposició al treball i el treball realitzat fora de classe per part de l'alumne que han de ser avaluats i considerats a l'hora d'establir una qualificació que siga el més objectiva possible.

**S'utilitzaran rúbriques adaptades a cada tipus d'activitat que es duga a terme, que seran consensuades per tots els professors de l'especialitat.**

Són **documents d'avaluació** dels ensenyaments elementals de música: l'expedient acadèmic personal, les actes d'avaluació i els informes d'avaluació individualitzats.



# PRIMER ENSENYAMENTS ELEMENTALS

## Objectius

- Adoptar una posició corporal adequada.
- Conèixer les notes en l'arpa i el nom dels pedals.
- Introduir a l'alumne en l'escriptura pròpia de l'arpa.
- Aconseguir una correcta pulsació i articulació dels quatre dits de cada mà.
- Desenvolupar la memòria.
- Interpretar obres i estudis propis d'aquest nivell.

## Continguts

- Parts de l'arpa i la seua funció.
- Posició adequada per a mantenir l'equilibri de l'instrument i evitar que pese o caiga.
- Funció dels pedals.
- Nomenclatura dels dits.
- Posició de totes dues mans sobre les cordes.
- Exercicis d'articulació dels dits de totes dues mans. Posició fixa i les seues variants.
- Notes soltes (només amb 2n dit).
- Preparació d'escales. Passe de 4t i 1r.

- Intervals harmònics (3a- 6a) amb preparació i solt.
- Tres sons i les seues inversions (arpegiado i plaqué).
- Quatre sons i les seues inversions (arpegiado i plaqué).

## **Criteris d'Avaluació**

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.

Aquest criteri li servirà al professor per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.

2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i frasege adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

3. Interpretar obres d'estils diferents.

Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils.

4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument.

Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memòria i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi a casa.

5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.

6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyalen.

Aquest criteri d'avaluació intenta avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics d'aus, amb autonomia i creativitat.

7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments.

Aquest criteri d'avaluació pretén valorar el sentit de col·laboració i interdependència entre els membres del grup.

8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar la seua pròpia veu al mateix temps que s'acobla a la dels altres.

Aquest criteri comprova la capacitat de l'alumne per a adaptar l'afinació, precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball comú.

9. Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits encara que no els interprete per ser nous per a ell o representar dificultats superiors a la seua capacitat.

10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell.

Aquest criteri avalua l'assimilació dels termes i conceptes del llenguatge musical utilitzats en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com a crítics i col·loquials. Això acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.

11. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb elles, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeta valorar correctament el seu rendiment.

El nivell de consecució dels objectius no pot ser valorat mecànicament sinó amb flexibilitat, d'acord amb les característiques del cicle educatiu en el qual ens trobem. L'evolució contínua i personalitzada, compleix la seua funció informativa i formativa en oferir al professor indicadors del desenvolupament sobre els diversos nivells d'aprenentatge, i aporta dades sobre les noves estratègies a seguir.

En conseqüència els criteris d'avaluació abans esmentats hauran d'apuntar a:

- La comprovació del grau de domini del llenguatge musical a través de la pràctica instrumental i del cant.
- L'observació i verificació del desenvolupament i control de les destreses necessàries per a l'execució musical.
- La valoració tècnica i estètica de la interpretació individual i col·lectiva.

- L'estimació que manifesta de l'art en general i de la música en particular, per l'obstinació posada en la seua execució.
- El sentit de la convivència i col·laboració entre condeixebles, demostrant a l'hora d'estudiar i d'interpretar col·lectivament.

### **MÍNIMS EXIGIBLES 1r ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

Iniciació al coneixement de la digitació segons les conveniències tècniques e interpretatives. Desenvolupament de l'habilitat de cada mà i la seua adequada coordinació. Coneixement i pràctica de les digitacions més adequades segons els intervals ( 2a, 3a, 4a, 5a, 6a, 7a, 8a.)

-Col·locació correcta de cos, braços, mans i dits.

-Introducció al concepte de concorde i la seua diferència amb l'interval. Concorde de tres sons, inversions, plaqué i arpegiado.

-Iniciació a l'escala. Mòduls de quatre sons, pràctica de la passada i realització d'una octava en el registre central.

-Iniciació a la flexibilitat i aplicació en els exercicis tècnics.

-Control de la relaxació mitjançant la respiració natural i l'adequada actitud corporal.

-Desenvolupament de la memòria, amb exercicis bàsics o xicotetes obres.

-Conèixer i prendre consciència del pols.

-Identificació de sons desafinats.

-Coneixement i pràctica de l'apagada amb el palmell de la mà en silenci, finals d'obra,...

-Iniciació a la interpretació aliena.

lectura a primera vista de xicotetes frases o obres, en classe.

-Diferenciació auditiva de les diferents qualitats sonores.

### **Programa Mínim exigible 1r Ensenyaments Elementals**

Col·locació correcta de cos, braços, mans i dits

Concorde de tres sons, inversions, plaqué i arpegiado.

Iniciació a l'escala.

Mòduls de quatre sons, pràctica de la passada i realització d'una octava en el registre central.

Desenvolupament de la memòria, amb exercicis bàsics o xicotetes obres.

## Material bibliogràfic

Mètode M. Grossi

First harp book. B. Paret.

Je joue l'harpe. G. Bosio.

Suzuki, Vol.1.

Harp d'or. D. Bouchaud.

Menuet en sol menor. J. J. Rousseau

Arpa I. ed. Mundimúsica

Little harp book. M. Grandjany.

Deu peces fàcils. M. Charpentier.

Peces clàssiques per a arpa cèltica, núm. 1. O. Le Dentu.

Solos for Sonja. Vol. 1. R. Inglefield.

Small pieces for small fingers. W. Thijsse.

Sketches for harpist beginners. C. Salzedo.

Marelles Vol.1, B. Andres.

# SEGON ENSENYAMENTS ELEMENTALS

## Objectius

- Conèixer i aplicar la tècnica d'interval·ls, concordes, escales, canvi de pedals, etoufes i digitacions concordes amb les necessitats expressives.
- Conèixer l'ús de la clau d'afinar.
- Interpretar de memòria una peça.
- Adquirir un correcte hàbit d'estudi, d'acord amb les seues pròpies necessitats.
- Comprendre la importància de la pràctica de conjunt per a millorar la sensibilitat auditiva a través de la interpretació d'exercicis tècnics i obres.

## Continguts

- Iniciació a la digitació segons les conveniències expressives.
- Perfeccionament de la posició fixa, intervals harmònics, concordes de tres sons i preparació d'escapes.
- Introducció a la modulació per mitjà de canvis de pedals.
- Pràctica de l'apagada.
- Iniciació al coneixement de la clau d'afinar.
- Iniciació a la tècnica de balanceig de nina i braç.
- Desenvolupament de la memòria.
- Hàbits d'estudi organitzat, diari i regular.
- Desenvolupament de la capacitat d'autocrítica.
- Lectura a vista.

## Criteris d'Avaluació

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.

Aquest criteri li servirà al professor per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.

2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i frasege adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

3. Interpretar obres d'estils diferents.

Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils.

4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument.

Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memòria i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi a casa.

5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.

6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyale.

Aquest criteri d'avaluació intenta avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics daus, amb autonomia i creativitat.

7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments.

Aquest criteri d'avaluació pretén valorar el sentit de col·laboració i interdependència entre els membres del grup.

8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar la seua pròpia veu al mateix temps que s'acobla a la dels altres.

Aquest criteri comprova la capacitat de l'alumne per a adaptar l'afinació, precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball comú.

9. Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits encara que no els interprete per ser nous per a ell o representar dificultats superiors a la seua capacitat.

10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell.

Aquest criteri avalua l'assimilació dels termes i conceptes del llenguatge musical utilitzats en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com a crítics i col·loquials. Això acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.

11. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb elles, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeta valorar correctament el seu rendiment.

El nivell de consecució dels objectius no pot ser valorat mecànicament sinó amb flexibilitat, d'acord amb les característiques del cicle educatiu en el qual ens trobem. L'evolució contínua i personalitzada, compleix la seua funció informativa i formativa en oferir al professor indicadors del desenvolupament sobre els diversos nivells d'aprenentatge, i aporta dades sobre les noves estratègies a seguir.

En conseqüència els criteris d'avaluació abans esmentats hauran d'apuntar a:

- La comprovació del grau de domini del llenguatge musical a través de la pràctica instrumental i del cant.
- L'observació i verificació del desenvolupament i control de les destreses necessàries per a l'execució musical.
- La valoració tècnica i estètica de la interpretació individual i col·lectiva.
- L'estimació que manifesta de l'art en general i de la música en particular, per l'obstinació posada en la seua execució.
- El sentit de la convivència i col·laboració entre condeixebles, demostrant a l'hora d'estudiar i d'interpretar col·lectivament.

## **MÍNIMS EXIGIBLES 2n ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

Iniciació a la digitació segons les conveniències expressives.

-Perfeccionament de la posició fixa, intervals harmònics, concordes tres sons i escales.

-Introducció a la modulació per mitjà de canvis de pedals de manera coordinada amb les mans.

-Pràctica de l'apagada.

-Iniciació al coneixement de la clau d'afinar.

-Iniciació a la tècnica de balanceig de nina i braç.

-Desenvolupament de la memòria.

-Hàbits d'estudi organitzat, diari i regular.

-Desenvolupament de la capacitat d'autocrítica.

-Lectura a vista.

-Reconeixement i interpretació del frasege i de la forma bàsica A-B-A.

-Introducció als elements expressius: ritardandos, dinàmiques, colors,...

-Diferenciació auditiva de les diferents qualitats sonores amb l'escolta atenta de la interpretació aliena i la millora de la interpretació pròpia mitjançant la aplicació de les tècniques adquirides.



## Programa Mínim exigible 2n Ensenyaments Elementals

Perfeccionament de la posició fixa, intervals harmònics, concordes tres sons i escales.

Introducció a la modulació per mitjà de canvis de pedals de manera coordinada amb les mans.

Introducció als elements expressius: ritardandos, dinàmiques, colors,...

-Diferenciació auditiva de les diferents qualitats sonores amb l'escolta atenta de la interpretació aliena i la millora de la interpretació pròpia mitjançant la aplicació de les tècniques adquirides.

### Material bibliogràfic

Arpa 2. Ed. Mundimúsica.

Mètode M: GROSSI.

Suzuki, Vol. 2.

Peces clàssiques per a arpa cèltica, Vol. 2

Petite Berceuse, A. Hasselmans.

Asters. B. Andres.

Marelles. vol.2. B. Andres.

Berceuse de Noel, B. Paret.

L'insecte, J. M. Damase.

## TERCER ENSENYAMENTS ELEMENTALS

### Objectius

- Ser capaç de reconèixer les dificultats i els errors, cercant la manera adequada de superar-los.
- Practicar la lectura a primera vista amb exercicis elementals per a adquirir agilitat i soltesa (en la lectura).
- Identificar les diferents parts de què consten les obres estudiades (frase, motiu, melodia, repetició, etc.).

- Comprendre la importància de la pràctica en conjunt per a millorar la sensibilitat auditiva a través de la interpretació d'exercicis tècnics i obres.

## **Continguts**

- Pràctica de la digitació segons les conveniències expressives.
- Pràctica de posició fixa.
- Pràctica d'interval·ls harmònics.
- Pràctica dels concordes de tres i quatre sons.
- Escale·s. Pràctica d'escale·s en diferents tonalitats.
- Pedals. Modulació senzilla.
- Desenvolupament de la velocitat.
- Apagades.
- Afinació.
- Flexibilitat i balanceig.
- Relaxació i respiració.
- Desenvolupament de la memòria.
- Hàbits d'estudi.
- Lectura a primera vista.

## **Criteris d'Avaluació**

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.

Aquest criteri li servirà al professor per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.

2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i frasege adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

3. Interpretar obres d'estils diferents.

Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils.

4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument.

Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memòria i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi a casa.

5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.

6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyalen.

Aquest criteri d'avaluació intenta avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics d'acord amb la seva autonomia i creativitat.

7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments.

Aquest criteri d'avaluació pretén valorar el sentit de col·laboració i interdependència entre els membres del grup.

8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar la seua pròpia veu al mateix temps que s'acobla a la dels altres.

Aquest criteri comprova la capacitat de l'alumne per a adaptar l'afinació, precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball comú.

9. Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits encara que no els interprete per ser nous per a ell o representar dificultats superiors a la seua capacitat.

10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell.

Aquest criteri avalua l'assimilació dels termes i conceptes del llenguatge musical utilitzats en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com a crítics i col·loquials. Això acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.

11. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual. Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el

seu estudi les indicacions del professor i, amb elles, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeta valorar correctament el seu rendiment.

El nivell de consecució dels objectius no pot ser valorat mecànicament sinó amb flexibilitat, d'acord amb les característiques del cycle educatiu en el qual ens trobem. L'evolució contínua i personalitzada, compleix la seua funció informativa i formativa en oferir al professor indicadors del desenvolupament sobre els diversos nivells d'aprenentatge, i aporta dades sobre les noves estratègies a seguir.

En conseqüència els criteris d'avaluació abans esmentats hauran d'apuntar a:

- La comprovació del grau de domini del llenguatge musical a través de la pràctica instrumental i del cant.
- L'observació i verificació del desenvolupament i control de les destreses necessàries per a l'execució musical.
- La valoració tècnica i estètica de la interpretació individual i col·lectiva.
- L'estimació que manifesta de l'art en general i de la música en particular, per l'obstinació posada en la seua execució.
- El sentit de la convivència i col·laboració entre condeixebles, demostrant a l'hora d'estudiar i d'interpretar col·lectivament.

### **MÍNIMS EXIGIBLES 3r ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

Iniciació a la digitació segons les conveniències expressives.

-Perfeccionament de la posició fixa, intervals harmònics, concordes tres sons i escales.

-Introducció a la modulació per mitjà de canvis de pedals de manera coordinada amb les mans.

-Pràctica de l'apagada.

-Iniciació al coneixement de la clau d'afinar.

-Iniciació a la tècnica de balanceig de nina i braç.

-Desenvolupament de la memòria.

-Hàbits d'estudi organitzat, diari i regular.

-Desenvolupament de la capacitat d'autocrítica.

-Lectura a vista.

-Reconeixement i interpretació del frasege i de la forma bàsica A-B-A.

-Introducció als elements expressius: ritardandos, dinàmiques, colors,...

-Diferenciació auditiva de les diferents qualitats sonores amb l'escolta atenta de la interpretació aliena i la millora de la interpretació pròpia mitjançant la aplicació de les tècniques adquirides.

### **Programa Mínim Exigible 3r Ensenyaments Elementals**

- Perfeccionament de la posició fixa, intervals harmònics, concordes tres sons i escales.
- Introducció a la modulació per mitjà de canvis de pedals de manera coordinada amb les mans.
- Pràctica de l'apagada.
- Iniciació a la tècnica de balanceig de nina i braç.
- Desenvolupament de la memòria.
- Hàbits d'estudi organitzat, diari i regular.
- Desenvolupament de la capacitat d'autocrítica.
- Lectura a vista.
- Reconeixement i interpretació del frasege i de la forma bàsica A-B-A.
- Introducció als elements expressius: ritardandos, dinàmiques, colors,...
- Diferenciació auditiva de les diferents qualitats sonores amb l'escolta atenta de la interpretació aliena i la millora de la interpretació pròpia mitjançant la aplicació de les tècniques adquirides.

## Material bibliogràfic

Arpa 3 i 4, Ed. Mundimúsica.

Mètode M. GROSSI.

Grand'mere raconte une histoire, H. Renie.

Promenade, J. M. Damase.

Pieces, J. S. Bach.

Aquatintes, B. Andres.

automats, B. Andres.

Contes Vagues, B. Andres.

Trois Petites Pieces, op.7, M. Grandjany.

Celebre berceuse. J. Brahms-Beaumont

# QUART ENSENYAMENTS ELEMENTALS

## Objectius

- Posseir una tècnica de base que permeta interpretar obres del seu nivell, d'acord amb les necessitats tècniques i expressives.
- Afinar sense instruments auxiliars. Conèixer l'afinació amb ajuda d'instruments auxiliars.
- Interpretar de memòria, almenys, una obra.
- Posseir l'autonomia i l'hàbit necessaris per a estudiar de manera profitosa.
- Practicar la lectura a primera vista prèvia a la identificació visual i solució mental de les possibles dificultats tècniques.
- Utilitzar un vocabulari adequat per a l'anàlisi formal i musical de les obres.

- Comprendre la importància de la pràctica en conjunt per a millorar la sensibilitat auditiva i capacitat rítmica a través de la interpretació d'obres.
- Interpretar un repertori adequat al nivell, aplicant tots els coneixements tècnics a la millor qualitat expressiva, sonora i musical de l'obra.

## Continguts

- Automatització de la digitació segons les conveniències expressives.
- Pràctica de la posició fixa.
- Pràctica dels intervals harmònics.
- Pràctica dels concordes de tres i quatre sons.
- Escala.
- Arpegis.
- Pedals.
- Velocitat.
- Apagada.
- Afinació.
- Flexibilitat i balanceig.
- Relaxació i respiració.
- Desenvolupament de la memòria.
- Hàbits d'estudi.
- Lectura a primera vista.
- Comprensió i anàlisi.
- Treball en conjunt

## Criteris d'Avaluació

1. Interpretar amb fluïdesa fragments d'obres musicals a primera vista.

Aquest criteri li servirà al professor per a comprovar la capacitat de lectura i el domini de l'instrument, d'acord amb els continguts propis del nivell.

2. Interpretar fragments musicals emprant la mesura, afinació, articulació i frasege adequat.

Aquest criteri d'avaluació pretén comprovar la correcta assimilació i aplicació dels citats principis del llenguatge musical d'acord amb el nivell corresponent.

3. Interpretar obres d'estils diferents.

Amb aquest criteri d'avaluació es pretén detectar la maduresa interpretativa de l'alumne enfront de la varietat d'obres i estils.

4. Interpretar en públic, com a solista i de memòria, fragments i obres representatives del seu nivell d'instrument.

Aquest criteri d'avaluació tracta de comprovar la capacitat de memòria i execució de les obres, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs i la motivació de l'alumne en l'estudi a casa.

5. Interpretar fragments, estudis i obres d'acord amb la visió dels continguts exposats pel professor.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar la capacitat de l'alumne per a assimilar les pautes de treball que se li marquen.

6. Crear improvisacions en l'àmbit rítmic i tonal que se li assenyalen.

Aquest criteri d'avaluació intenta avaluar l'habilitat de l'estudiant per a improvisar, amb l'instrument, sobre els paràmetres rítmics i melòdics d'aus, amb autonomia i creativitat.

7. Actuar com a membre d'un grup i ajustar la seua actuació a la dels altres instruments.

Aquest criteri d'avaluació pretén valorar el sentit de col·laboració i interdependència entre els membres del grup.

8. Demostrar capacitat per a tocar o cantar la seua pròpia veu al mateix temps que s'acobla a la dels altres.

Aquest criteri comprova la capacitat de l'alumne per a adaptar l'afinació, precisió rítmica i dinàmica a la dels altres músics en el seu treball comú.

9. Descobrir els trets característics de les obres escoltades en les audicions.

Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a percebre els aspectes essencials d'una obra i relacionar-los amb els coneixements adquirits encara que no els interprete per ser nous per a ell o representar dificultats superiors a la seua capacitat.

10. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a comunicar als altres judicis personals sobre les obres estudiades en aquest nivell.

Aquest criteri avalua l'assimilació dels termes i conceptes del llenguatge musical utilitzats en la comunicació sobre la música, tant en els aspectes docents, com a crítics i col·loquials. Això acreditarà el coneixement del codi del llenguatge musical.

11. Mostrar en els estudis i obres la capacitat d'aprenentatge progressiu individual.

Aquest criteri d'avaluació pretén verificar que els alumnes són capaços d'aplicar en el seu estudi les indicacions del professor i, amb elles, desenvolupar una autonomia progressiva de treball que li permeta valorar correctament el seu rendiment.

El nivell de consecució dels objectius no pot ser valorat mecànicament sinó amb flexibilitat, d'acord amb les característiques del cicle educatiu en el qual ens trobem. L'evolució contínua i personalitzada, compleix la seua funció informativa i formativa en oferir al professor indicadors del desenvolupament sobre els diversos nivells d'aprenentatge, i aporta dades sobre les noves estratègies a seguir.

En conseqüència els criteris d'avaluació abans esmentats hauran d'apuntar a:

- La comprovació del grau de domini del llenguatge musical a través de la pràctica instrumental i del cant.
- L'observació i verificació del desenvolupament i control de les destreses necessàries per a l'execució musical.
- La valoració tècnica i estètica de la interpretació individual i col·lectiva.
- L'estimació que manifesta de l'art en general i de la música en particular, per l'obstinació posada en la seua execució.
- El sentit de la convivència i col·laboració entre condeixebles, demostrant a l'hora d'estudiar i d'interpretar col·lectivament.

### **MÍNIMS EXIGIBLES 4t ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

Iniciació a la digitació segons les conveniències expressives.

-Perfeccionament de la posició fixa, intervals harmònics, concordes tres sons i escales.

-Introducció a la modulació per mitjà de canvis de pedals de manera coordinada amb les mans.

-Pràctica de l'apagada.

-Iniciació al coneixement de la clau d'afinar.

-Iniciació a la tècnica de balanceig de nina i braç.

-Desenvolupament de la memòria.

-Hàbits d'estudi organitzat, diari i regular.

-Desenvolupament de la capacitat d'autocrítica.

-Lectura a vista.

-Reconeixement i interpretació del frasege i de la forma bàsica A-B-A.



- Introducció als elements expressius: ritardandos, dinàmiques, colors,...
- Diferenciació auditiva de les diferents qualitats sonores amb l'escolta atenta de la interpretació aliena i la millora de la interpretació pròpia mitjançant la aplicació de les tècniques adquirides.

### **Programa Mínim Exigible 4t Ensenyaments Elementals**

- Perfeccionament de la posició fixa, intervals harmònics, concordes tres sons i escales.
- Introducció a la modulació per mitjà de canvis de pedals de manera coordinada amb les mans.
- Pràctica de l'apagada.
- Iniciació a la tècnica de balanceig de nina i braç.
- Desenvolupament de la memòria.
- Hàbits d'estudi organitzat, diari i regular.
- Desenvolupament de la capacitat d'autocrítica.
- Lectura a vista.
- Reconeixement i interpretació del frasege i de la forma bàsica A-B-A.
- Introducció als elements expressius: ritardandos, dinàmiques, colors,...
- Diferenciació auditiva de les diferents qualitats sonores amb l'escolta atenta de la interpretació aliena i la millora de la interpretació pròpia mitjançant la aplicació de les tècniques adquirides.

### **Material bibliogràfic**

Mètode M. GROSSI.

A Sis Peces Breus II Suite. H. Renie.

Trois Petites Pieces Faciles, A. Hasselmans.

Feuilles d'Automne, A. Hasselmans.

Set sonates progressives, F. J. Naderman.

Sis sonatines, J. L. Dussek.

Petite Suite Classique, M. Grandjany.

Deu peces variades, L. Charpentier.

Seven Pieces for Harp, B. Bartok.

Image de Chine, M. Gabus.

Romanç. L. A. Kotzeluch.

Menuet en rondó. J. Ph. Rameau.

## **ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

### **Objectius generals dels Ensenyaments Professionals**

Els Ensenyaments Professionals de Música contribuiran a desenvolupar en els alumnes capacitats generals i els valors cívics propis del sistema educatiu i, a més, les capacitats següents:

1. Fomentar l'audició de la música i establir conceptes estètics propis que permeten fonamentar i desenvolupar criteris interpretatius individuals.
2. Desenvolupar la sensibilitat artística i el criteri estètic com a font de formació i enriquiment personal.
3. Analitzar i valorar críticament les diferents manifestacions i estils musicals.
4. Conèixer les aportacions de la música al desenvolupament personal de l'individu i al desenvolupament col·lectiu de les societats.
5. Participar en activitats de difusió cultural musical que permeten experimentar amb la música i gaudir de la música.
6. Conèixer i emprar amb precisió el vocabulari específic relatiu als conceptes científics i artístics de la música.
7. Conèixer i valorar el patrimoni musical com a part integrant del patrimoni històric i cultural de la Humanitat.
8. Conèixer i valorar la importància de la música pròpia de la Comunitat Valenciana, així com les seues característiques i manifestacions més importants.

### **Objectius específics en els Ensenyaments Professionals**

Els Ensenyaments Professionals de Música hauran de contribuir a l'adquisició, per part de l'alumnat, de les capacitats següents:

1. Superar amb domini i capacitat crítica els objectius i continguts plantejats.
2. Conèixer els elements bàsics dels llenguatges musicals, les seues característiques, funcions i evolucions en els diferents contextos històrics.
3. Utilitzar l'«orella interna» com a base de l'afinació, de l'audició harmònica i de la interpretació musical.
4. Formar una imatge ajustada de les possibilitats i característiques musicals tant a nivell individual com en la relació amb el grup, amb la disposició necessària per a saber integrar-se com un membre més del mateix o com a responsable del conjunt.

5. Compartir vivències musicals de grup a l'aula i fora d'ella que permeten enriquir la relació afectiva amb la música a través del cant i de participació instrumental en grup.
6. Utilitzar el cos i la ment per a adquirir la tècnica necessària i així, concentrar-se en l'audició i interpretació musical.
7. Interrelacionar i aplicar els coneixements adquirits en totes les assignatures que componen el currículum juntament amb les vivències i experiències pròpies per a aconseguir una interpretació artística de qualitat.
8. Adquirir i aplicar les destreses necessàries per a resoldre les dificultats que sorgisquen en la interpretació de la música.
9. Practicar la improvisació i la transposició com a elements inherents a la creativitat musical.
10. Interpretar, individualment o dins de l'agrupació corresponent, obres escrites en tots els llenguatges musicals, aprofundint en el coneixement dels diferents estils i èpoques, així com en els recursos interpretatius de cadascun d'ells.
11. Actuar en públic amb autocontrol, domini de la memòria musical i capacitat comunicativa.
12. Adquirir autonomia personal en la comunicació musical.
13. Consolidar hàbits d'estudi adequats i continuats en funció de la dificultat dels continguts de les assignatures dels diferents cursos i nivells.
14. Conèixer i aplicar les tècniques de l'instrument o de la veu d'acord amb les exigències de les obres.

### **Objectius propis dels instruments de corda en els Ensenyaments Professionals**

1. Aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a solucionar qüestions relacionades amb la interpretació: digitació, articulació, frasege, etc.
2. Conèixer les diverses convencions interpretatives vigents en diferents períodes de la música instrumental, especialment les referides a l'escriptura rítmica o a l'ornamentació.

3. Adquirir i aplicar progressivament eines i competències per al desenvolupament de la memòria.
4. Desenvolupar la capacitat de lectura a primera vista i aplicar amb autonomia progressivament major els coneixements musicals per a la improvisació amb l'instrument.
5. Practicar la música de conjunt, integrant-se en formacions cambrístiques de diversa configuració i exercint papers de solista amb orquestra en obres de dificultat mitjana, desenvolupant així el sentit de la interdependència de les respectives comeses.
6. Interpretar un repertori que incloga obres representatives de les diverses èpoques i estils d'una dificultat d'acord amb aquest nivell.

### **Continguts comuns de l'especialitat d'Arpa en els Ensenyaments Professionals**

Pràctica en totes les octaves de l'arpa de: intervals harmònics, concordes, escales i arpegis amb canvis de tonalitats majors i menors. Mans paral·leles, inverses, canvis de sentit, mans creuades, alternades, combinacions de fórmules en cada mà per a desenvolupar la independència entre ambdues. Exercicis d'improvisació. Estudi de cadències i importància dels graus de l'escala com a recursos per a les tècniques «a piacere». Aplicació dels efectes i matisos a les diferents èpoques i estils. Aprofundiment en la digitació i el frasege. Iniciació a la interpretació de la música contemporània i al coneixement de les seues grafies i efectes. Estudi de les notes d'adorn en les diferents èpoques i estils. Estudi del repertori simfònic. Entrenament permanent i progressiu de la memòria. Pràctica de la lectura a vista. Audicions comparades de grans intèrprets per a analitzar de manera crítica les característiques de les seues diferents versions. Pràctica de conjunt.

### **Avaluació**

#### **Criteris d'avaluació**

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació adequats a les exigències de l'execució instrumental. Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.
3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats. Demostrar sensibilitat en l'afinació de determinats intervals atesa la tonalitat de les peces o estudis i de la funció tonal de les notes.
4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori. Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.
5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. Aquest criteri avalua la competència progressiva que adquireisca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.
6. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.
7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.
8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.
9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

11. Descobrir i raonar els trets característics de les obres escoltades en audicions de concerts en directe i de gravacions. Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a analitzar obres i relacionar les seues característiques amb els coneixements instrumentals adquirits.

12. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a formular judicis personals sobre les obres estudiades i aquelles que gaudeixen d'especial significació. Aquest criteri pretén que el finançament en l'ús dels termes i conceptes de les matèries de l'àrea de llenguatge musical adquirits anteriorment, així com la incorporació correcta dels termes i conceptes aportats en aquest nivell a través de l'estudi de les matèria pròpies dels ensenyaments professionals.

13. Lectura a primera vista de propostes de fragments i obres. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el grau de desenvolupament en els mecanismes de lectura i la seua coordinació instrumental.

14. Transposició improvisada de fragments o obres amb dificultats convenientment seqüenciades. Amb aquest criteri s'avalua el grau de comprensió i realització en l'instrument de la pràctica del transport.

## **Generals**

1. Interès de l'alumne en l'assignatura
2. Actitud enfront de les orientacions pedagògiques del professor.
3. Regularitat en l'assistència a classe.

## **Específics**

Al llarg del curs els alumnes tindran que:

1. Interpretar obres amb el suficient nivell de qualitat en correspondència amb els objectius i la seua maduració psicoevolutiva.
2. L'aspecte anterior suposa, a més, un hàbit d'expressió musical de cara al públic, activitat que es distribuirà en freqüents audicions al llarg del curs. El caràcter

diferenciador, quant a l'aplicació dels conceptes, ve determinat per les corresponents obres, peces i exercicis del programa de cada curs.

3. Participar en audicions trimestrals a nivell d'aula. Els professors podran coordinar i supervisar audicions trimestrals a nivell d'aula, en les quals participaran tots els alumnes de cada professor i interpretaran un repertori comú segons cada curs proposat pel professorat. Les audicions serviran per a avaluar a l'alumne i el percentatge de qualificació d'aquestes audicions serà determinat per cada professor, segons el treball desenvolupat per l'alumne en les classes lectives.

4. L'alumne haurà de desenvolupar una consciència de grup i del seu propi nivell a partir de les audicions conjuntes desenvolupades durant el curs, la qual cosa contribuirà en bon grau a la unificació de nivells.

5. Analitzar els criteris d'avaluació, identificació en cadascun les capacitats, els continguts que inclou i els indicadors dels objectius de l'assignatura.

6. La regularitat en l'estudi i la trajectòria en aquest.

### **Procediments d'avaluació**

L'avaluació de l'alumnat en els ensenyaments professionals ha de contemplar-se des de diversos punts de vista. No es tracta tan sols d'arreglar resultats acadèmics al final del procés, sinó que tractarem d'arreglar tot un conjunt de dades des del primer contacte amb l'alumne fins al final d'un període. Aquestes dades fan referència als conceptes apresos, els procediments emprats per l'alumne per a resoldre dificultats i a les actituds que mostra durant tot el procés, a més d'oferir un punt de vista realment vàlid sobre el procés d'ensenyament-aprenentatge de cada alumne.

Hi ha diferents tipus d'avaluació segons el moment en el qual es realitzi i segons qui les realitzi. Les que es creu més convenient emprar són:

- Avaluació inicial: és la realitzada al començament del curs amb la finalitat de detectar el nivell dels alumnes en funció de les seues capacitats, actituds i coneixements.

- Avaluació contínua: és la duta a terme durant les classes al llarg de cada trimestre i ens permet observar i registrar tant la maduresa i el grau d'adquisició de les capacitats previstes, com també les dificultats trobades en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

- Avaluació final o sumativa: hem de considerar-la de gran importància, perquè no sols ens proporciona informació sobre el progrés de l'alumne sinó que a ell mateix li beneficia enormement en proporcionar-li un estímul i un compromís a dia cert per a tenir preparat el seu treball.

El caràcter integrador de l'avaluació haurà de tenir en compte tant les capacitats reflectides en els objectius generals del curs, com les que corresponen als objectius específics de cada assignatura en els diferents cursos.

### **Instruments d'avaluació**

Els instruments generals d'avaluació que s'utilitzen per a realitzar l'avaluació han de permetre la recollida fiable d'informació sobre els processos d'ensenyament-aprenentatge i el seu posterior ús avaluador. En l'especialitat de viola s'utilitzaran els següents:

1. L'observació sistemàtica, que es pot efectuar a través de fitxes de seguiment, quadern-registre de dades d'observació, llista de control, quadern de l'alumne on s'arreglen les seues pròpies valoracions de cada activitat, qüestionaris, proves sociomètriques, escales de valoració i autoavaluació, etc.
2. Les proves de control (ja siguin orals, escrites, pràctiques, individuals i/o col·lectives) i els exàmens, però no com a úniques constituents de l'avaluació del progrés dels alumnes. No té paper predominant ni tampoc queda exclòs. Es proposa la seua reducció i la seua relativització en el procés avaluador. Per tant, mai es consideraran els exàmens finals com a procediment per a l'obtenció d'una qualificació final, ja que aquests reflecteixen un únic moment final, que no coincideix amb la resultant del procés.
3. Control del temps d'estudi dels alumnes, convidant als pares al seu seguiment, assignant-los a cada obra una quantitat d'aquest.
4. Les entrevistes personals, en les quals s'investigaran determinats aspectes que interessin al professor.
5. Les activitats coevaluadores en les quals l'enjudiciament dels assoliments obtinguts el realitzen els propis companys i companyes.
6. L'autoavaluació, a través de la qual s'enfronta cada individu amb el fet de valorar la seua pròpia actuació i que contribueix en gran manera a garantir el caràcter orientador i el significatiu de l'avaluació.



7. Important és observar l'actitud, el rendiment, la predisposició al treball i el treball realitzat fora de classe per part de l'alumne que han de ser avaluats i considerats a l'hora d'establir una qualificació que siga el més objectiva possible.

#### **Instruments de qualificació:**

**S'utilitzaran rúbriques adaptades a cada tipus d'activitat que es duga a terme, que seran consensuades per tots els professors de l'especialitat.**

Són **documents d'avaluació** dels ensenyaments professionals de música: l'expedient acadèmic personal, les actes d'avaluació, el llibre de qualificacions (professional) i els informes d'avaluació individualitzats.

## **PRIMER ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

### **Objectius**

a) Controlar adequadament, a través de la tècnica, la coordinació psicomotriu (mans, pedals, respiració,...)

- b) Interpretar obres de diferents estils del repertori solista i orquestral, ateses les característiques pròpies de cada obra i a la musicalitat i expressió.
- c) Tocar en públic de memòria, demostrant un adequat autocontrol que permeta la necessària fluïdesa del discurs musical i la consegüent comunicació amb l'oient.
- d) Adquirir una progressiva autonomia en l'aplicació pràctica dels coneixements tècnics, teòrics i estilístics a la millor expressió interpretativa.
- e) Aprofundir en les característiques teòriques pròpies de cada estil així com les similituds i diferències entre ells.
- f) Iniciar a l'estudi teòric de les característiques pròpies de cada estil, així com les similituds i diferències entre ells.

## Continguts

### •Tècnica:

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegjis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

### •Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

### •Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa.

### •Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

### •Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

### •Repertori solista:

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

### •Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

- Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

- Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

## **MÍNIMS EXIGIBLES 1r ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

- Tècnica:

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegjis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

- Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

- Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa

- Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

- Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

- Repertori solista:

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

- Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

- Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

- Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

## **Programa Mínim Exigible 1r Ensenyaments Professionals**

Fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Estudis de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

Estudis d'exercicis sobre diferents ornaments.

Tres obres de diferent estil .Es requerirà que una d'elles siga interpretada de memòria.

## **Criteris d'Avaluació**

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació adequats a les exigències de l'execució instrumental. Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats. Demostrar sensibilitat en l'afinació de determinats intervals atesa la tonalitat de les peces o estudis i de la funció tonal de les notes.

4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori. Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.

5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. Aquest criteri avalua la competència progressiva que adquireisca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.

6. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que

l'alumnat posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

11. Descobrir i raonar els trets característics de les obres escoltades en audicions de concerts en directe i de gravacions. Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a analitzar obres i relacionar les seues característiques amb els coneixements instrumentals adquirits.

12. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a formular judicis personals sobre les obres estudiades i aquelles que gaudeixen d'especial significació. Aquest criteri pretén que el finançament en l'ús dels termes i conceptes de les matèries de l'àrea de llenguatge musical adquirits anteriorment, així com la incorporació correcta dels termes i conceptes aportats en aquest nivell a través de l'estudi de les matèria pròpies dels ensenyaments professionals.

13. Lectura a primera vista de propostes de fragments i obres. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el grau de desenvolupament en els mecanismes de lectura i la seua coordinació instrumental.

14. Transposició improvisada de fragments o obres amb dificultats convenientment seqüenciades. Amb aquest criteri s'avalua el grau de comprensió i realització en l'instrument de la pràctica del transport.

## **Material bibliogràfic**

### Tècnica i estudis:

Exercicis i estudis, op. 9 de Larrivière.

Estudis de mitjana dificultat de E. Pozzoli.

Cèlebres estudis per a arpa, op. 62 (25 ex.-etud.) de R. N. Ch. Bochsa

Obres:

FEUILLES D'AUTOMNE, A. HASSELMANS

LE BON PETIT ROI D'YVETOT, M. GRANDJANY

ET RON, RON, RON, PETIT PATAPON, M. GRANDJANY

SIS PECES BREUS II SUITE, H. RENIÉ

DEU PECES VARIADES, L. CHARPENTIER

DAVID DEVANT L'ARCHE, A. CHAPUIS

TWO ORIGINAL PIECES, L. DELIBES

ÀRIA I RIGODÓN, KIRZHHOFF-GRANDJANY

SET SONATES PROGRESSIVES, Núm. 1, F. J. NADERMAN

SONATINAS núm. 1, J. L. DUSSEK

PETITE SUITE CLASSIQUE, M. GRANDJANY

## SEGON ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

### Objectius

- a) Controlar adequadament, a través de la tècnica, la coordinació psicomotriu (mans, pedals, respiració,...)
- b) Interpretar obres de diferents estils del repertori solista i orquestral, ateses les característiques pròpies de cada obra i a la musicalitat i expressió.
- c) Tocar en públic de memòria, demostrant un adequat autocontrol que permeta la necessària fluïdesa del discurs musical i la consegüent comunicació amb l'oient.
- d) Adquirir una progressiva autonomia en l'aplicació pràctica dels coneixements tècnics, teòrics i estilístics a la millor expressió interpretativa.
- e) Aprofundir en les característiques teòriques pròpies de cada estil així com les similituds i diferències entre ells.
- f) Iniciar a l'estudi teòric de les característiques pròpies de cada estil, així com les similituds i diferències entre ells

### Continguts

- Tècnica:

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegjis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

•Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

•Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa.

•Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

•Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

•Repertori solista:

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

•Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

•Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

•Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

- **Tècnica:**

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegjis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

- **Ornaments:**

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

- **Grafies:**

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa

- **Improvisació:**

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

- **Comprensió i anàlisi:**

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

- **Repertori solista:**

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

- **Repertori orquestral:**

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

- **Memòria:**

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

- **Audicions:**

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

## **Programa Mínim Exigible 2n Ensenyaments Professionals**

Fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Estudis de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

Estudis d'exercicis sobre diferents ornaments.

Tres obres de diferent estil .Es requerirà que una d'elles siga interpretada de memòria.

### **Criteris d'avaluació**

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació adequats a les exigències de l'execució instrumental. Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que



requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats. Demostrar sensibilitat en l'afinació de determinats intervals atesa la tonalitat de les peces o estudis i de la funció tonal de les notes.

4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori. Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.

5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. Aquest criteri avalua la competència progressiva que adquireisca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.

6. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

11. Descobrir i raonar els trets característics de les obres escoltades en audicions de concerts en directe i de gravacions. Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a analitzar obres i relacionar les seues característiques amb els coneixements instrumentals adquirits.

12. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a formular judicis personals sobre les obres estudiades i aquelles que gaudeixen d'especial significació. Aquest criteri pretén que el finançament en l'ús dels termes i conceptes de les matèries de l'àrea de llenguatge musical adquirits anteriorment, així com la incorporació correcta dels termes i conceptes aportats en aquest nivell a través de l'estudi de les matèria pròpies dels ensenyaments professionals.

13. Lectura a primera vista de propostes de fragments i obres. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el grau de desenvolupament en els mecanismes de lectura i la seua coordinació instrumental.

14. Transposició improvisada de fragments o obres amb dificultats convenientment seqüenciades. Amb aquest criteri s'avalua el grau de comprensió i realització en l'instrument de la pràctica del transport.

## **Material bibliogràfic**

### **ESTUDIS**

Exercicis i estudis, op. 9 de Larrivière.

Estudis de mitjana dificultat de E. Pozzoli.

Cèlebres estudis per a arpa, op. 62 (25 ex.-etud.) de R. N. Ch. Bochsa

### **OBRES**

PRELUDES O INVENCIONS, J. S. BACH

SOLFEGIETTO, C. Ph. BACH

PREST, .PETRINI

PETITE CHASSE, F. J. NADERMAN

ROMANÇ SENSE PARAULES, F. GODEFROID

L'ÉTERNEL REVEUR, M. TOURNIER

DANSA ESPANYOLA Núm. 5, E. MAGRANERS

ROMANÇ, L. A. KOTZELUCH

PRELUDES, B. ANDRES

VANILLE, B. ANDRES

A MARTINA, B. ANDRES

## TERCER ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

### Objectius

- a) Controlar adequadament, a través de la tècnica, la coordinació psicomotriu (mans, pedals, respiració,...)
- b) Interpretar obres de diferents estils del repertori solista i orquestral, ateses les característiques pròpies de cada obra i a la musicalitat i expressió.
- c) Tocar en públic de memòria, demostrant un adequat autocontrol que permeta la necessària fluïdesa del discurs musical i la consegüent comunicació amb l'oient.
- d) Adquirir una progressiva autonomia en l'aplicació pràctica dels coneixements tècnics, teòrics i estilístics a la millor expressió interpretativa.
- e) Aprofundir en les característiques teòriques pròpies de cada estil així com les similituds i diferències entre ells.
- f) Iniciar a l'estudi teòric de les característiques pròpies de cada estil, així com les similituds i diferències entre ells.

### Continguts

#### •Tècnica:

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

#### •Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

#### •Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa.

#### •Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

•Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

•Repertori solista:

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

•Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

•Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

•Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

### **MÍNIMS EXIGIBLES 3r ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

• Tècnica:

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

• Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

• Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa

• Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

• Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

- Repertori solista:

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

- Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

- Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

- Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

**Programa Mínim Exigible 3r Ensenyaments Professionals** Fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Estudis de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

Estudis d'exercicis sobre diferents ornaments.

Tres obres de diferent estil .Es requerirà que una d'elles siga interpretada de memòria.

### **Criteris d'avaluació**

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació adequats a les exigències de l'execució instrumental. Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats. Demostrar sensibilitat en l'afinació de determinats intervals atesa la tonalitat de les peces o estudis i de la funció tonal de les notes.

4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori. Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.

5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. Aquest criteri avalua la competència progressiva que adquireixca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.

6. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

11. Descobrir i raonar els trets característics de les obres escoltades en audicions de concerts en directe i de gravacions. Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a analitzar obres i relacionar les seues característiques amb els coneixements instrumentals adquirits.

12. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a formular judicis personals sobre les obres estudiades i aquelles que gaudeixen d'especial significació. Aquest criteri pretén que el finançament en l'ús dels termes i conceptes de les matèries de l'àrea de llenguatge musical adquirits anteriorment, així com la

incorporació correcta dels termes i conceptes aportats en aquest nivell a través de l'estudi de les matèria pròpies dels ensenyaments professionals.

13. Lectura a primera vista de propostes de fragments i obres. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el grau de desenvolupament en els mecanismes de lectura i la seua coordinació instrumental.

14. Transposició improvisada de fragments o obres amb dificultats convenientment seqüenciades. Amb aquest criteri s'avalua el grau de comprensió i realització en l'instrument de la pràctica del transport.

## Material bibliogràfic

### ESTUDIS

Cèlebres estudis per a arpa op. 34 de R. N. Ch. Bochsa  
Cèlebres estudis per a arpa, (20 estudis) de R. N. Ch. Bochsa.  
48 Etudes de F. J. Dizi

### OBRES

ALLEGRO, G. F. HÄNDEL  
SONATA, J. PARRY  
SONATA, J. B. CARDÓ  
AUTOMNE, M. GRANDJANY  
VALS RUSSE, J. L. GATAYES  
ACROSPORES, B. ANDRES  
KOLA, B. ANDRES  
PAPRICA, B. ANDRES  
NOCTURN, M. GLINKA  
CANÇÓ EN LA NIT, C. SALCEDO

# QUART ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

## Objectius

- a) Controlar adequadament, a través de la tècnica, la coordinació psicomotriu (mans, pedals, respiració,...)
- b) Interpretar obres de diferents estils del repertori solista i orquestral, ateses les característiques pròpies de cada obra i a la musicalitat i expressió.
- c) Tocar en públic de memòria, demostrant un adequat autocontrol que permeta la necessària fluïdesa del discurs musical i la consegüent comunicació amb l'oient.
- d) Adquirir una progressiva autonomia en l'aplicació pràctica dels coneixements tècnics, teòrics i estilístics a la millor expressió interpretativa.
- e) Aprofundir en les característiques teòriques pròpies de cada estil així com les similituds i diferències entre ells.
- f) Iniciar a l'estudi teòric de les característiques pròpies de cada estil, així com les similituds i diferències entre ells.

## Continguts

### •Tècnica:

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegjis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

### •Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

### •Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa.

### •Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

### •Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

### •Repertori solista:



Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

•Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

•Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

•Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

### **MÍNIMS EXIGIBLES 4t ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

•Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

•Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa.

•Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

•Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

•Repertori solista:

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

•Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

•Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

•Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

### **Programa Mínim Exigible 4t Ensenyaments Professionals**

Fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Estudis de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

Estudis d'exercicis sobre diferents ornaments.

Tres obres de diferent estil .Es requerirà que una d'elles siga interpretada de memòria.

### **Criteris d'avaluació**

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació adequats a les exigències de l'execució instrumental. Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats. Demostrar sensibilitat en l'afinació de determinats intervals atesa la tonalitat de les peces o estudis i de la funció tonal de les notes.

4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori. Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.

5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. Aquest criteri avalua la competència progressiva que adquirisca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.

6. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

11. Descobrir i raonar els trets característics de les obres escoltades en audicions de concerts en directe i de gravacions. Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a analitzar obres i relacionar les seues característiques amb els coneixements instrumentals adquirits.

12. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a formular judicis personals sobre les obres estudiades i aquelles que gaudeixen d'especial significació. Aquest criteri pretén que el finançament en l'ús dels termes i conceptes de les matèries de l'àrea de llenguatge musical adquirits

anteriorment, així com la incorporació correcta dels termes i conceptes aportats en aquest nivell a través de l'estudi de les matèria pròpies dels ensenyaments professionals.

13. Lectura a primera vista de propostes de fragments i obres. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el grau de desenvolupament en els mecanismes de lectura i la seua coordinació instrumental.

14. Transposició improvisada de fragments o obres amb dificultats convenientment seqüenciades. Amb aquest criteri s'avalua el grau de comprensió i realització en l'instrument de la pràctica del transport.

## Material bibliogràfic

### ESTUDIS

Cèlebres estudis per a arpa op. 34 de R. N. Ch. Bochsa  
Cèlebres estudis per a arpa, (20 estudis) de R. N. Ch. Bochsa.  
48 Etudes de F. J. Dizi

### OBRES

SONATES, SCARLATTI  
SONATES, P. SOLER  
SONATES, ROSSINI  
DUES CANÇONS SENSE PARAULES, J. DUBEZ  
ETUDE MELODIQUE, A. HASSELMANS  
AUBADE, A. HASSELMANS  
CHANSON DE MAI, A. HASSELMANS  
MALAGUENYA, ALBÉNIZ  
ORTUZ, DE LA CROIX  
ÀRIA TRISTA I TOCATA, J. MORENO GANS  
SCHERZETTO, M. TOURNIER  
RUMBA, C. SALZEDO  
PISTATXO, B. ANDRES  
MOSCADE, B. ANDRES

# CINQUÈ ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

## Objectius

- Controlar adequadament, a través de la tècnica, la coordinació psicomotriu (mans, pedals, respiració,...)
- Interpretar obres de diferents estils del repertori solista i orquestral, ateses les característiques pròpies de cada obra i a la musicalitat i expressió.
- Tocar en públic de memòria, demostrant un adequat autocontrol que permeta la necessària fluïdesa del discurs musical i la consegüent comunicació amb l'oient.
- Adquirir una progressiva autonomia en l'aplicació pràctica dels coneixements tècnics, teòrics i estilístics a la millor expressió interpretativa.
- Aprofundir en les característiques teòriques pròpies de cada estil així com les similituds i diferències entre ells.

f) Iniciar a l'estudi teòric de les característiques pròpies de cada estil, així com les similituds i diferències entre ells.

## Continguts

### •Tècnica:

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

### •Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

### •Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa.

### •Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

### •Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

### •Repertori solista:

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

### •Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

### •Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

### •Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

## **MÍNIMS EXIGIBLES 5è ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

### •Tècnica:

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegjis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

### •Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

### •Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa.

### •Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

### •Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

### •Repertori solista:

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

### •Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

### •Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

### •Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

## **Programa Mínim Exigible 5è Ensenyaments Professionals**

Fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Estudis de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

Estudis d'exercicis sobre diferents ornaments.

Tres obres de diferent estil .Es requerirà que una d'elles siga interpretada de memòria.

### **Criteris d'avaluació**

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació adequats a les exigències de l'execució instrumental. Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.

3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats. Demostrar sensibilitat en l'afinació de determinats intervals atesa la tonalitat de les peces o estudis i de la funció tonal de les notes.

4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori. Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.

5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. Aquest criteri avalua la competència progressiva que adquirisca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.

6. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.

7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que

l'alumnat posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.

8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

11. Descobrir i raonar els trets característics de les obres escoltades en audicions de concerts en directe i de gravacions. Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a analitzar obres i relacionar les seues característiques amb els coneixements instrumentals adquirits.

12. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a formular judicis personals sobre les obres estudiades i aquelles que gaudeixen d'especial significació. Aquest criteri pretén que el finançament en l'ús dels termes i conceptes de les matèries de l'àrea de llenguatge musical adquirits anteriorment, així com la incorporació correcta dels termes i conceptes aportats en aquest nivell a través de l'estudi de les matèria pròpies dels ensenyaments professionals.

13. Lectura a primera vista de propostes de fragments i obres. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el grau de desenvolupament en els mecanismes de lectura i la seua coordinació instrumental.

14. Transposició improvisada de fragments o obres amb dificultats convenientment seqüenciades. Amb aquest criteri s'avalua el grau de comprensió i realització en l'instrument de la pràctica del transport.

## **Material bibliogràfic**

### **ESTUDIS**

Cèlebres estudis per a arpa op. 34 de R. N. Ch. Bochsa

Cèlebres estudis per a arpa, (20 estudis) de R. N. Ch. Bochsa.

48 Etudes de F. J. Dizi

12 estudis per a arpa, op. 45 de Bach-Grandjany



## OBRES

CHACONA, G. F. HANDEL

SONATA, MAYER

VARIACIONS SOBRE UN TEMA SUÍS, L. V. BEETHOVEN

PETITE VALS, A. HASSELMANS

MARGARITE AT THE CICLISME DE SALA WHEEL, A. ZABEL

LOLITA LA DANCEUSE, M. TOURNIER

LA JOVE I LA VELLA, F. GODEFROID

SUITE DE CANÇONS BASQUES, J. GURIDI

PRIMERA ARABESCA, C. DEBUSSY

TRES PECES BREUS, op.13a, N°1, R. HALFTER

THE MINISTREL'S ADIEU TO HIS NATIVE LAND, J. THOMAS

PAPRIKA, B. ANDRES

CONCERT, K. DITTERSDORF

# SISÈ ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

## Objectius

- a) Controlar adequadament, a través de la tècnica, la coordinació psicomotriu (mans, pedals, respiració,...)
- b) Interpretar obres de diferents estils del repertori solista i orquestral, ateses les característiques pròpies de cada obra i a la musicalitat i expressió.
- c) Tocar en públic de memòria, demostrant un adequat autocontrol que permeta la necessària fluïdesa del discurs musical i la consegüent comunicació amb l'oient.
- d) Adquirir una progressiva autonomia en l'aplicació pràctica dels coneixements tècnics, teòrics i estilístics a la millor expressió interpretativa.
- e) Aprofundir en les característiques teòriques pròpies de cada estil així com les similituds i diferències entre ells.
- f) Iniciar a l'estudi teòric de les característiques pròpies de cada estil, així com les similituds i diferències entre ells.

## Continguts

•Tècnica:

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegjis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

•Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

•Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa.

•Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

•Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

•Repertori solista:

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

•Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

•Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

•Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

## **CONTINGUTS MÍNIMS EXIGIBLES 6è ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

•Tècnica:

Repàs i fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Pràctica dels intervals, escales, arpegjis i concordes amb mans creuades, en diferents dinàmiques, sentit invers, mans alternes i en diferents tessitures.

Iniciació a l'estudi de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

•Ornaments:

Estudi d'exercicis sobre diferents ornaments.

•Grafies:

Coneixement de les diferents grafies contemporànies i la seua realització en l'arpa.

•Improvisació:

Pràctica de la improvisació amb fórmules harmòniques simples (IV-V-I) proposades pel professor, comprenent la importància dels graus de l'escala.

•Comprensió i anàlisi:

Realització de treballs sobre les obres solistes de cada curs, contemplant: anàlisi harmònica, formal, estilístic, històric, escrivint la seua pròpia ornamentació en les obres que així ho requerisquen.

•Repertori solista:

Interpretació del repertori propi de cada nivell, aplicant la digitació a una millor expressió del frasege i adequant efectes i matisos als estils de les diferents èpoques.

•Repertori orquestral:

Estudi del repertori simfònic apte per al seu nivell, treballant la lectura a primera vista.

•Memòria:

Entrenament permanent i progressiu de la memòria.

•Audicions:

Audició de diferents versions d'una mateixa obra, comparant críticament les diferents interpretacions.

## **Programa Mínim Exigible 6è Ensenyaments Professionals**

Fiançament de la tècnica base de cursos anteriors.

Estudis de la combinació de fórmules rítmiques diferents en cada mà.

Estudis d'exercicis sobre diferents ornaments.

Tres obres de diferent estil .Es requerirà que una d'elles siga interpretada de memòria.

### **Criteris d'avaluació**

1. Utilitzar l'esforç muscular, la respiració i relaxació adequats a les exigències de l'execució instrumental. Amb aquest criteri es pretén avaluar el domini de la coordinació motriu i l'equilibri entre els indispensables esforços musculars que requereix l'execució instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar tensions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.
2. Demostrar el domini en l'execució d'estudis i obres sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Aquest criteri avalua la capacitat d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació adequada.
3. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats. Demostrar sensibilitat en l'afinació de determinats intervals atesa la tonalitat de les peces o estudis i de la funció tonal de les notes.
4. Demostrar capacitat per a abordar individualment l'estudi de les obres de repertori. Amb aquest criteri es pretén avaluar l'autonomia de l'alumnat i la seua competència per a emprendre l'estudi individualitzat i la resolució dels problemes que se li plantegen en l'estudi.
5. Demostrar solvència en la lectura a primera vista i capacitat progressiva en la improvisació sobre l'instrument. Aquest criteri avalua la competència progressiva que adquireisca l'alumnat en la lectura a primera vista així com la seua desimboltura per a abordar la improvisació en l'instrument aplicant els coneixements adquirits.
6. Interpretar obres de les diferents èpoques i estils com a solista i en grup. Es tracta d'avaluar el coneixement que l'alumnat posseeix del repertori del seu instrument i de les seues obres més representatives, així com el grau de sensibilitat i imaginació per a aplicar els criteris estètics corresponents.
7. Interpretar de memòria obres del repertori solista d'acord amb els criteris de l'estil corresponent. Mitjançant aquest criteri es valora el domini i la comprensió que l'alumnat posseeix de les obres, així com la capacitat de concentració sobre el resultat sonor d'aquestes.
8. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació dins del respecte al text.

9. Mostrar una autonomia progressivament major en la resolució de problemes tècnics i interpretatius. Amb aquest criteri es vol comprovar el desenvolupament que l'alumnat ha aconseguit quant als hàbits d'estudi i la capacitat d'autocrítica.

10. Presentar en públic un programa adequat al seu nivell demostrant capacitat comunicativa i qualitat artística. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar la capacitat d'autocontrol i grau de maduresa de la seua personalitat artística.

11. Descobrir i raonar els trets característics de les obres escoltades en audicions de concerts en directe i de gravacions. Aquest criteri pretén avaluar la capacitat de l'alumne per a analitzar obres i relacionar les seues característiques amb els coneixements instrumentals adquirits.

12. Demostrar seguretat i precisió en l'ús de la terminologia adequada per a formular judicis personals sobre les obres estudiades i aquelles que gaudeixen d'especial significació. Aquest criteri pretén que el finançament en l'ús dels termes i conceptes de les matèries de l'àrea de llenguatge musical adquirits anteriorment, així com la incorporació correcta dels termes i conceptes aportats en aquest nivell a través de l'estudi de les matèria pròpies dels ensenyaments professionals.

13. Lectura a primera vista de propostes de fragments i obres. Mitjançant aquest criteri es pretén avaluar el grau de desenvolupament en els mecanismes de lectura i la seua coordinació instrumental.

14. Transposició improvisada de fragments o obres amb dificultats convenientment seqüenciades. Amb aquest criteri s'avalua el grau de comprensió i realització en l'instrument de la pràctica del transport.

## **Material bibliogràfic**

### **ESTUDIS**

48 Etudes de F. J. Dizi

Estudis de concert de Zabel

12 estudis per a arpa, op. 45 de Bach-Grandjany.

Estudis de W. Posse.

### **OBRES**

SONATES, P. SOLER

SONATES, SCARLATTI

SONATA EN DO m, P. J. GALLES

CERCAVILA, G. F. HANDEL

SONATA, J. L. DUSSEK

SONATA EN SI b, J. B. KRUMPHOLTZ

SONATA EN FA, J. B. KRUMPHOLTZ

SONATA, ALBENIZ

LA CARDE op. 330, N. CH. BOCHSA

LA SOURCE, A. HASSELMANS

GITANA OP. 21, A. HASSELMANS

VERS LA SOURCE, M. TOURNIER

POUR LA SENYORETA, ALBERTI

APUNT BÈTIC, G. GOMBAU-GUERRA

AMARANTES, B. ANDRES

CONCERT, G. F. HÄNDEL

## 2.-DISTRIBUCIÓ TEMPORAL CONTINGUTS

### 1r ENSENYAMENTS ELEMENTALS

#### PRIMER TRIMESTRE:

- Posició corporal adequada.
- Parts de l'arpa i la seua funció.
- Posició Fixa.
- Intervals harmònics (2a i 3a)
- 2n dit solt, totes dues mans, amb la correcta posició i articulació.

#### SEGON TRIMESTRE:

- Posició corporal adequada.
- Parts de l'arpa i la seua funció.
- Posició Fixa. Variants.
- Intervals harmònics (5ªy 6a).
- Concordes tres sons.

### TERCER TRIMESTRE:

- Posició corporal adequada.
- Parts de l'arpa i la seua funció.
- Concordes quatre sons.
- Preparació a l'escala
- Posició Fixa. Variants.

## **2n ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

### PRIMER TRIMESTRE:

- Perfeccionament dels exercicis tècnics de primer curs.
- Concordes tres i quatre sons amb totes les seues combinacions.
- Escala una octava.
- Memorització d'exercicis bàsics de tècnica.

### SEGON TRIMESTRE:

- Pràctica dels intervals harmònics de 7a i 8a.
- Escala accentuada i a contratemps.
- Pràctica de l'apagada.
- Memorització de xicotetes peces o fragments.
- Estudi diari regular i organitzat.
- Lectura a vista de xicotets fragments en classe.

### TERCER TRIMESTRE:

- Pràctica de l'apagada.
- Control de la relaxació i de l'adequada actitud corporal.
- Desenvolupament de la capacitat d'autocrítica, per a obtenir una progressiva autonomia.
- Memorització de xicotetes peces o fragments.
- Lectura a vista de xicotets fragments en classe.

## 3r ENSENYAMENTS ELEMENTALS

### PRIMER TRIMESTRE:

- Perfeccionament dels exercicis del curs anterior.
- Escala amb diferents modulacions
- Desenvolupament de la velocitat.
- Apagades.
- Pràctica de la digitació segons les conveniències expressives.
- Afinació.
- Flexibilitat i balanceig.
- Relaxació i respiració.
- Desenvolupament de la memòria.
- Hàbits d'estudi.
- Lectura a primera vista.

### SEGON TRIMESTRE:

- Desenvolupament de la velocitat.
- Apagades.
- Pràctica de la digitació segons les conveniències expressives.
- Afinació.
- Flexibilitat i balanceig.
- Relaxació i respiració.
- Desenvolupament de la memòria.
- Hàbits d'estudi.
- Lectura a primera vista.



### TERCER TRIMESTRE:

- Desenvolupament de la velocitat.
- Apagades.
- Pràctica de la digitació segons les conveniències expressives.
- Afinació.
- Flexibilitat i balanceig.
- Relaxació i respiració.
- Desenvolupament de la memòria.
- Hàbits d'estudi.
- Lectura a primera vista.

## **4t ENSENYAMENTS ELEMENTALS**

### PRIMER TRIMESTRE:

- Perfeccionament dels exercicis tècnics del curs anterior
- Automatització de la digitació segons les conveniències expressives.
- Comprensió i anàlisi.
- Treball en conjunt

### SEGON TRIMESTRE:

- Perfeccionament dels exercicis tècnics del curs anterior
- Automatització de la digitació segons les conveniències expressives.
- Comprensió i anàlisi.
- Treball en conjunt

### TERCER TRIMESTRE:

- Perfeccionament dels exercicis tècnics del curs anterior
- Automatització de la digitació segons les conveniències expressives.
- Comprensió i anàlisi.
- Treball en conjunt

## **1r ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

### PRIMER TRIMESTRE:

Tema 2 i 3 de Larriviere,  
Pozzoli 1, 2, 3, 5, 8, 8 bis,  
Sonatina I de Naderman  
1 obra

### SEGON TRIMESTRE:

Pozzoli 10, 11, 13  
Bochsa, 2 estudis  
Sonatina I de Dussek  
1 obra

### TERCER TRIMESTRE:

Pozzoli 14, 16, 17  
Bochsa, 2 estudis  
1 obra

## **2n ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

### PRIMER TRIMESTRE:

Pozzoli 18,19, 19bis, 20  
2 estudis de Bochsa  
Sonatina II de Naderman  
1 obra

### SEGON TRIMESTRE:

Pozzoli 21, 22, 24  
2 estudis de Bochsa

Sonatina 2 de Dussek

1 obra

TERCER TRIMESTRE:

Pozzoli 25, 29, i 30

2 estudis de Bochsa

1 obra

## **3r ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

PRIMER TRIMESTRE:

2 estudis de Bochsa

2 estudis de Dizi

Sonatina III de Naderman

1 obra

SEGON TRIMESTRE:

2 estudis de Bochsa

2 estudis de Dizi

Sonatina 3 de Dussek

1 obra

TERCER TRIMESTRE:

2 estudis de Bochsa

2 estudis de Dizi

1 obra

## 4t ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

### PRIMER TRIMESTRE:

2 estudis de Bochsa

2 estudis de Dizi

Sonatina IV de Naderman

1 obra

### SEGON TRIMESTRE:

2 estudis de Bochsa

2 estudis de Dizi

Sonatina 4 de Dussek

1 obra

### TERCER TRIMESTRE:

2 estudis de Bochsa

2 estudis de Dizi

1 obra

## 5è ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

### PRIMER TRIMESTRE:

1 estudis de Bochsa

1 estudi de Dizi

1 estudi de Posse

Sonatina V de Naderman

1 obra

SEGON TRIMESTRE:

1 estudis de Dizi

1 estudi de Posse

Sonatina 5 de Dussek

1 obra

TERCER TRIMESTRE:

1 estudi de Dizi

1 estudi Bach-Grandjany

1 obra

## **6è ENSENYAMENTS PROFESSIONALS**

PRIMER TRIMESTRE:

1 estudi de Posse

1 estudi de Bach-Grandjany

Sonatina VI o VII de Naderman

1 obra

SEGON TRIMESTRE:

1 estudi de Posse

1 estudi de Zabel

Sonatina 6 de Dussek

1 obra

TERCER TRIMESTRE:

1 estudi de Posse

1 estudi de Bach-Grandjany

1 obra

## 3.-METODOLOGIA.

En la nova ordenació, l'estudi de l'instrument i el de llenguatge musical es comença i es prossegueix simultàniament, amb la finalitat que la constitució corporal i la psicomotricitat del #xiquet i de la #xiquet s'adaptin a les peculiaritats i al maneig dels diferents instruments.

A causa d'aquesta circumstància i a la llarga duració de la formació musical, l'alumne es veu obligat a simultaniejar aquests estudis amb els de caràcter general; és a dir, part de l'educació primària i secundària obligatòria. Convé, per tant, que els processos de tots dos tipus d'ensenyament segueixen els mateixos principis d'activitat constructiva com a factor decisiu en la realització de l'aprenentatge, conseqüència lògica del protagonisme que l'alumne adquireix en aquest sistema en modificar i reelaborar els seus esquemes de coneixement.

Alguns **principis metodològics** de caràcter general que el professor procurarà adequar al procés d'ensenyament-aprenentatge de la viola seran:

1. Adequar els continguts i la seua seqüenciació al moment i situació del desenvolupament evolutiu del #xiquet i de la #xiquet, de manera que l'aprenentatge siga constructiu, progressiu i motivador.
2. Motivar a l'alumne per a l'estudi de la música mitjançant la seua activitat i participació en el progrés, donant-li el protagonisme que li corresponga en la seua pròpia formació musical.
3. Respectar les peculiaritats dels alumnes, individual i col·lectivament, facilitant així la convivència en el si del grup i la col·laboració, de manera que s'eviten les discriminacions de tota mena.
4. Utilitzar procediments i recursos variats que estimulen la capacitat crítica i creativa de l'alumne mitjançant l'acceptació del diàleg i les argumentacions raonades.
5. Procurar que l'assimilació dels continguts conceptuals per part de l'alumne es complete amb l'adquisició de continguts procedimentals i actitudinals que propicien la seua autonomia en el treball tant per al moment present com per al futur.
6. Facilitar als alumnes el coneixement i ús del codi convencional d'expressió alhora que la correcció i l'exactitud en l'ús del llenguatge, amb la finalitat que l'aprenentatge i la comunicació siguin efectius.

7. Exercitar la creativitat de l'alumne, de manera que adquirisca estratègies pròpies d'estudi i de realitzacions musicals amb la finalitat que pugui superar les dificultats que se li presenten en el procés d'ensenyament-aprenentatge.

Encara que la interpretació instrumental no siga opció definitiva en el grau elemental, adquireix tota la seua importància per a l'aprofundiment en el coneixement del llenguatge musical. En la interpretació, malgrat ser un fet profundament subjectiu, convergeixen el missatge del creador de l'obra, la personal manera de transmetre-la de l'intèrpret, d'acord amb la seua sensibilitat, i l'orientació de l'educador, que ha d'esforçar-se més a ajudar a resoldre dificultats i proporcionar opcions a l'intèrpret, que a imposar-li criteris.

Cal tenir en compte les especials circumstàncies en què s'ha de començar a ensenyar l'aprenentatge instrumental, sense cap coneixement del llenguatge musical per part de l'alumne. Per això, en els objectius i continguts del primer curs prenen importància necessària i imprescindible tots aquells elements dedicats a desenvolupar la capacitat de lectura d'una partitura, i, dins d'ella la intensificació del sentit rítmic.

### **El professor fomentarà les següents actituds per a obtenir resultats:**

- Acceptar la necessitat d'independència i augmentar les responsabilitats: posant treball per a casa, propiciant la seua actuació davant uns altres, deixant que investigue per si mateix a través del so, l'instrument, la improvisació i la creació.
- Encoratjar les amistats; estimulants la creació de projectes i jocs per grup i modelant les relacions socials: companyonia, respecte, valoració de l'esforç.
- Encoratjar la curiositat.
- Proporcionar disciplina raonable: treball regular, puntualitat, assistència regular a classes. En classes col·lectives a més: silenci i atenció, respectar els torns per a parlar, cooperació quan se li demane. Compartir la creació de regles amb ells.
- Tenir un comportament equitatiu amb tots.
- Anar amb compte amb la crítica: accentuar l'elogi.
- Afavorir que tinguen experiències musicals positives, divertides i que els òmpliguen emocionalment.

Al final dels ensenyaments elementals, si l'alumne mostrara interès i aptituds per a continuar els seus estudis, serà interessant aconsellar-li la cerca d'un centre integrat, o on d'alguna manera es facilita a l'alumne el desenvolupament de l'ensenyament secundari amb el conservatori.

### **Materials i recursos**

Els recursos didàctics són els mitjans dels quals es val un professor per a desenvolupar la seua tasca educativa. En la programació didàctica detallem els recursos necessaris per a desenvolupar el procés d'ensenyament-aprenentatge planificat. L'elecció d'un recurs haurà de respondre a una necessitat justificada.

Els recursos que utilitzarem són:

- Recursos d'aula: Faristols, cadires de diverses grandàries per als diferents alumnes, #espill gran, taula, pissarra amb pentagrama, diapasó, afinador electrònic i metrònom.
- Recursos audiovisuals: càmera i reproductor de vídeo, minidisc, TV, equip Hi Fi amb Cd i Doble cassette, CDs Minus-One (gravacions sense la part solista).

En el cas que haja sigut requerit pel professor amb finalitats de suport pedagògic , durant la classe l'alumne podrà disposar del mòbil. Per descomptat, sempre sota la supervisió del professor i amb finalitats extricatamente pedagògics.

- Recursos informàtics: programes d'edició de textos musicals, enciclopèdies musicals, Internet, musicogrames, programes de creació d'acompanyaments, etc.
- Servei de biblioteca (Atlas sobre la història de la música, mapes històrics, biografies sobre cèlebres violistas, llibres d'explicació de la tècnica, l'estètica musical...), fonoteca i videoteca.
- Llibres d'exercicis, mètodes, exercicis preparats pel professor, repertori propi de l'instrument, repertori de cambra i d'orquestra de l'instrument i partitures generals.
- I qualsevol altre objecte que proporcione ajuda a la comprensió del contingut i a la consecució de l'objectiu.

## **4.-CRITERIS I INSTRUMENTS DE QUALIFICACIÓ.**



La tasca més delicada a la qual s'enfronta un professor és la de convertir la seua apreciació valorativa, derivada dels seus diferents mètodes d'observació, en una qualificació.

S'ha de posar en joc tota l'objectivitat, justícia i responsabilitat.

En l'especialitat d'Arpa **es qualificaran en una escala de 0 al 10 els següents aspectes:**

- Posició corporal
- Control de les 2 mans
- Control i qualitat del so
- Afinació
- Sentit rítmic
- Consecució d'aspectes tècnics
- Memorització
- Frasege
- Interès

**S'usaran rúbriques com a instrument de qualificació** adaptades a les diferents activitats, que seran consensuades per tots els professors de l'especialitat.

L'aplicació d'aquestes rúbriques es farà amb el coneixement previ de l'alumne.

Els **criteris de qualificació** seran els següents:

• Actitudinals:

Predisposició i actitud positiva enfront de les orientacions pedagògiques del professor.  
Interès en les classes. Participació en les activitats programades per l'assignatura.

La ponderació d'aquest punt en la nota final **suposarà un 25% de la qualificació final.**

**El professorat podrà baixar la qualificació fins a un 20% en cas de mal comportament.**

• Tècnic- instrumentals:

Mostrar una millora progressiva en els aspectes tècnics de l'instrument que es corresponga al nivell exigit en cada curs, els quals s'especifiquen en els Continguts Específics de cada curs.

La ponderació d'aquest punt en la nota final suposarà un **50% de la qualificació final**.

• Formatiu-musicals:

Demostrar autonomia suficient en l'estudi personal per a superar els aspectes tècnics que sorgisquen i per a executar les indicacions dinàmiques i agògiques que apareguen. Mostrar dins de cada nivell maduresa i capacitat de comunicació en la interpretació, tant individualment com en grup.

Aquest punt suposa la participació de l'alumnat en les diferents audicions programades per l'assignatura. La no assistència a les audicions així com els assajos programats per a elles suposaran una resta en la nota, tant en la final com en la de l'avaluació corresponent.

La ponderació d'aquest punt en la nota final suposarà un **25% en la qualificació final**.

## 5.-CRITERIS DE PROMOCIÓ.

### Mínims exigibles

El criteri de promoció que es tindrà en compte perquè un alumne promoció de curs serà la superació dels continguts mínims exigibles **detallats i seqüenciats en cada curs d'aquesta programació**.

L'alumne ha de demostrar un aprenentatge i evolució adequada en el domini de l'instrument, atenent la seua etapa evolutiva.

En el cas d'alumnes d'Ensenyaments **Elementals**, el programa mínim requerit s'especificarà en els Continguts Mínims exigibles que apareixen en cadascun dels cursos de la programació.

En el cas dels alumnes d'Ensenyaments **Professionals** el programa mínim requerit s'especificarà en els Continguts mínims exigibles que apareixen en cadascun dels cursos de la programació.

Els continguts mínims exigibles per a superar un curs s'especifiquen dins de la programació, després dels objectius i continguts propis de cada curs respectivament.

Serà **requisit indispensable** per a promocionar de curs haver participat, com a mínim **en dues audicions de l'aula d'Arpa**.

## 6-ACTIVITATS DE RECUPERACIÓ.

En l'avaluació contínua, es recupera en el moment que es demostra el nivell adequat al mínim exigible del curs pendent en l'avaluació.

### **Pèrdua d'avaluació contínua:**

Es considerarà que un alumne ha perdut el dret a l'avaluació contínua quan acumule **vuit o més faltes** d'assistència durant tot el curs.

Podrà ser avaluat en l'EXÁMEN EXTRAORDINARI del 27 de Juny pels professors de l'especialitat o del Departament de Corda, a través d'una prova /audició a la qual haurà de presentar un programa concorde als mínims exigibles i d'acord amb el nivell del curs del qual ha perdut el dret a l'avaluació contínua.

### **Límit de permanència:**

El límit de permanència en els **Ensenyaments Elementals** de música serà de **cinc anys**.

El límit de permanència en els **Ensenyaments Professionals** de música serà de **vuit anys**.

L'alumne no podrà romandre més de dos anys en el mateix curs, excepte en 6è curs, fins a completar el límit de permanència.

L'organisme competent en matèria d'educació podrà autoritzar, amb caràcter excepcional, que determinats alumnes puguin ampliar un any més el límit de permanència en supòsits de malaltia greu o altres circumstàncies que meresquen similar consideració i que impedisquen el normal desenvolupament dels estudis.

### **Modalitat de recuperació per a alumnes amb assignatura pendent curs anterior :**

Les assignatures pendents hauran de superar-se mitjançant un examen extraordinari globalitzador proposat pel professor o col·lectiu de professors encarregats de l'avaluació.

Aquest examen es podrà realitzar durant qualsevol dels tres trimestres del curs següent al qual consta l'assignatura superada o assignatures pendents.

Aquestes assignatures es consideraran superades si l'alumne demostra haver adquirit les competències necessàries i aconseguits els continguts mínims exigibles del curs..

El programa a interpretar podrà confeccionar-se tant amb obres triades del curs anterior pendent , com del curs vigent que l'alumne estiga cursant.

### **Examen extraordinari de recuperació :**

En el cas d'Ensenyaments **Elementals no existeix la recuperació** . Hauran de repetir durant el curs següent.

Els alumnes i alumnes d'Ensenyaments **Professionals** que no superen el curs el mes de juny podran recuperar l'assignatura mitjançant la realització d'una prova extraordinària el 27 de Juny.

En tenir la condició d'extraordinaris, podran ser avaluats pel professor de l'especialitat o per qui designe la direcció d'estudis en funció de la disponibilitat del centre.

L'examen serà dissenyat pel professor que haja impartit l'especialitat, tenint en compte els mínims exigits en cada curs contemplats en aquesta programació.

S'elaborarà atenent el treball realitzat durant el curs, amb l'objectiu d'aconseguir la totalitat dels continguts mínims exigibles especificats en la programació de cadascun dels cursos.

### **Reclamació de notes:**

Atesa l'ORDRE 32/ 2011 de 20 Desembre de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació: si l'alumne no està d'acord amb la nota tindrà tres dies per a reclamar.

## **7.-ATENCIÓ A LA DIVERSITAT.**

En el cas que hi haguera algun alumne amb necessitats específiques que requerisquen una atenció a la diversitat, es realitzaran les pertinents adaptacions curriculars.

### **Adaptacions curriculars**

Els professors adoptaran les mesures oportunes per a l'adaptació del currículum a les necessitats de l'alumnat i facilitarà el seu accés a aquests ensenyaments. Aquests alumnes seran objecte d'un seguiment específic pel grup de professors.

La diversitat de l'alumnat és un fet indiscutible, sobretot en els ensenyaments musicals. Cada alumne progressa d'una manera diferent, ja que les característiques del desenvolupament són distintes en cada cas.

L'atenció a la diversitat ha cobrat una gran importància en el nostre sistema educatiu. L'ensenyament musical, articulada en classes individuals, permet la dedicació amb diferents metodologies segons les característiques diverses de cada alumne.

### **Activitats d'Ampliació**

Són les activitats per a aquells alumnes que estiguen per damunt del nivell mitjà i necessiten un major estímul per a no perdre la motivació i desenvolupar totes les seues capacitats:

1. Estudi de nou repertori bibliogràfic.
2. Desenvolupament de coneixements tècnics ja treballats i introducció d'alguns nous. Per exemple: Introducció a un colp d'arc nou, desenvolupament de dobles entenimentades...
3. Pràctica d'alguns continguts menys desenvolupats en la programació com la improvisació o la introducció a nous gèneres musicals...

### **Activitats de Reforç**

Entenem per activitats de reforç aquelles que realitzem per als alumnes que estan per davall del nivell mitjà i tenen problemes d'adaptació al ritme d'aprenentatge. És important potenciar al màxim les qualitats que l'alumne puga tenir per a aconseguir la seua motivació, al mateix temps que se li exigeix el rendiment de l'activitat de reforç. Encara que el ritme d'aprenentatge siga lent, l'alumne ha de tenir un progrés constant. Quan s'observe que un alumne no avança, es canviarà i adaptarà la metodologia aplicada i les activitats de reforç. Aquestes són les propostes:

1. Pràctica d'aquells apartats tècnics generals que l'alumne necessite reforçar.
2. Treball d'exercicis específics personalitzats.
3. Assessorament d'especialistes.

## **8-TIC I MESURES DE SENSIBILITZACIÓ.**

Segons característiques, condicions i recursos disponibles, s'incorporaran mesures per a difondre les bones pràctiques en l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació, així com mesures dirigides a la sensibilització, prevenció i erradicació de

qualsevol tipus de violència i discriminació per causa d'intolerància, especialment referida a condicions de discapacitat, gènere, orientació i identitat sexual, ètnia o creences religioses.

Les Tecnologies de la Informació i Comunicació ( TIC ) han creat nous mecanismes i habilitats per a la construcció del coneixement actual.

En el cas específic de la nostra assignatura podem trobar molta ajuda per a escoltar diferents versions de concerts gravats i penjats en la xarxa.

També s'obri la possibilitat de comparar qüestions tècniques, les quals ajudaran en gran manera a la formació de l'alumnat.

Per a aquests casos, durant la classe l'alumne podrà disposar del mòbil. Per descomptat, sempre sota la supervisió del professor i amb finalitats extricatament pedagògics.

## **9-PLA DE CONVIVÈNCIA.**

Es respectaran i promouran els acords i continguts per a la convivència escolar adoptats en el pla de convivència i que quedaran reflectits en el reglament de règim intern del centre.

## **10-ACTIVITATS CONJUNTES AMB ALTRES DEPARTAMENTS.**

Com a activitats acadèmiques interdepartamentals s'inclouen aquelles en les quals participen en conjunt un mínim de dos alumnes de diferents departaments i d'un nivell similar.

El cas més comú és aquell en el qual participen alumnes del departament de Corda en conjunt amb el departament de Tecla. Aquesta unió es pot començar a posar en pràctica en alguns casos ja des dels Ensenyaments Elementals . La participació en aquesta mena d'activitats estarà subjecta al criteri del professor.

## **11-ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES I EXTRAESCOLARS.**

A més de les activitats organitzades pel propi Centre, es podran coordinar intercanvis amb altres Conservatoris dins de la mateixa especialitat instrumental.

## **12-AUDICIONS I RECITALS.**

Les audicions ens permeten observar el progrés de l'alumne des d'un punt de vista molt més realista, ja que és en aquest moment quan ha de demostrar que ha assimilat tot el treballat en classe.

Es realitzen tres audicions d'aula i tres audicions departamentals al llarg del curs, una per trimestre. La participació en les audicions d'aula és obligatòria per a tots els alumnes, mentre que en les audicions departamentals només han d'actuar els alumnes la qualificació trimestral dels quals siga d'almenys un 8, segons el criteri establert per la CCP. També es realitza el recital d'alumnes de fi d'Ensenyaments Professionals, en el qual actuen els alumnes que finalitzen 6è d'EPPP i que tenen qualificació final d'almenys un 9.

### **Setmana cultural**

Es motivarà als alumnes d'Arpa perquè participen activament en les activitats proposades per a la setmana cultural, especialment en aquelles que puguen ser beneficioses per al seu interès particular.

### **Assistència a concerts dins i fora del centre**

El professor proposarà l'assistència a concerts que es realitzen a Castelló o altres pobles i ciutats confrontants. Posteriorment, l'alumne haurà de preparar un treball de comentari i valoració del concert, que s'exposarà en classe juntament amb els companys assistents a aquest concert perquè s'obriga un debat en el qual els alumnes expressen les seues opinions de forma argumentada.

### **Classe magistral**

Un professor de fora del centre o un intèrpret de prestigi podria ser convidat a impartir una classe magistral en el segon o tercer trimestre del curs per a tots els alumnes de l'assignatura.



# ANNEXOS





# ANNEX 1

PROVES D' ACCÉS

ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

ARPA

# ACCÉS 1r ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

Per a iniciar els estudis de primer curs d'Ensenyaments Professionals de Música serà necessari superar una prova d'accés. Mitjançant aquesta prova es valorarà la maduresa, les aptituds i els coneixements per a cursar amb aprofitament els ensenyaments professionals. Aquesta prova d'accés es realitzarà en dues convocatòries (juny i setembre), efectuades pel centre docent.

## **Estructura de la prova d'accés a 1r EP d'Arpa**

**A. Interpretació d'una obra**, estudi o fragment triada pel tribunal **d'una llista de tres** que presentarà l'alumne.

El nivell tècnic/instrumental obehirà als continguts terminals dels ensenyaments elementals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades.

**B. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teòric/pràctics del Llenguatge Musical. Constarà de tres exercicis:**

- Exercici auditiu
- Exercici teòric
- Exercici d'entonació i cant.

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts. Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de 5.

**C. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.**

El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals dels Ensenyaments Elementals de música. El Departament de corda del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals podran fer ús de l'instrument.

# EXPLICACIÓ DETALLADA DE LES PROVES

## **PROVA A. INTERPRETACIÓ**

L'alumne presentarà un total de **tres obres**, de les quals el tribunal triarà una d'elles. És obligatori presentar tres còpies de cadascuna de les obres per al tribunal.

Respecte a l'expressió "fragment" el departament de corda del present conservatori requereix un MOVIMENT COMPLET de Sonata o Concert.

### **Continguts específics de l'exercici d'interpretació**

Longitud: de 10 a 20 compassos.

Tonalitat: fins a tres alteracions.

Àmbit: cinc octaves.

Compassos: 2/4, 3/4, 4/4.

Figures: redona, blanca, negra, corxera i semicorxera, amb els seus respectius silencis i punts.

### **Criteris d'avaluació de l'exercici d'interpretació**

1. Interpretar una obra, estudi o fragment que continguen el grau de dificultat suficient exigít per a iniciar l'estudi dels ensenyaments professionals. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- L'adequació del grau de dificultat de l'obra, estudi o fragment proposat per al començament de l'estudi del repertori específic de nivell professional.
- La diversitat i quantitat dels continguts tècnics de l'obra interpretada per l'alumne.

2. Mostrar fidelitat en la interpretació de tots els elements que configuren la partitura, tant tècnics com musicals. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- L'aplicació precisa del llenguatge musical en l'obra, estudi o fragment interpretat, quant a mesura, afinació (en els instruments que la precisen), articulació i frasege adequat.

- L'aplicació dels continguts propis tècnics i musicals publicats segons l'instrument: tècnica apropiada, adequats esforços musculars, adequada relaxació i respiració, tempo i caràcter, dinàmica i nivells de so, articulació, respiració i frasege adequat, etc.

3. Interpretar amb la necessària continuïtat i fluïdesa. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- La capacitat de mantenir regularment la interpretació d'una manera fluida, sense interrupcions, i mantenint, en tot moment, el pols.

4. Interpretar amb suficient maduresa interpretativa i sensibilitat auditiva obres d'estils diferents. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- El grau de maduresa interpretativa de l'aspirant enfront de la varietat d'obres i d'estils

- El nivell de sensibilitat auditiva demostrat en els aspectes essencials de les obres que pot entendre segons el seu nivell de desenvolupament cognitiu i afectiu, encara que no els interprete tots per resultar encara inabordables donada la seua dificultat tècnica.

5. Ajustar la seua actuació a l'instrument acompanyant, demostrant capacitat per a tocar al mateix temps que s'acobla a l'altre. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- El grau de col·laboració i interdependència entre els intèrprets.

- La capacitat de l'aspirant per a adaptar l'afinació, precisió rítmica i dinàmica a l'acompanyant.

6. Interpretar de memòria amb l'adequat control dels recursos necessaris. Mitjançant aquest criteri d'avaluació es valorarà:

- La capacitat d'interpretar de memòria i l'execució de les obres sense partitura amb seguretat, exactitud i concentració en el resultat sonor, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs

## **Llistat d'obres orientatives**

La llista d'obres exposades a continuació és orientativa i serveix com a referència. L'alumne podrà interpretar un altre repertori diferent del proposat, però amb similars

característiques tècnic-musicals. El nivell mínim exigít serà el plantejat en els criteris de qualificació.

Sonatina II de FJ. NADERMAN  
Primer preludi de J. S. Bach del llibre “els clàssics de l’harpe” H. RENIÉ  
Serenata melancòlica de A.HASSELMANS  
Au bord du Ruisseau d’H.RENIÉ.  
Rouet d’HASSELMANS

## **PROVA B. LENGUATGE MUSICAL**

### **CARACTERÍSTIQUES, CONTINGUTS I CRITERIS D’AVALUACIÓ DE LA PROVA DE CAPACITAT AUDITIVA I DE CONEIXEMENTS TEÒRIC- PRÀCTICS DEL LENGUATGE MUSICAL**

Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu
2. Exercici teòric
3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Per a aprovar la prova, l’alumne haurà d’obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de 5.

### **ESTRUCTURA PROVA D’ACCÉS | 1r EEP**

#### **Exercici auditiu**

Continguts de l’exercici auditiu:

Dictat ritmicomelòdic a una veu.

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8 i 12/8, (sense canvi de compàs).
- Dificultats rítmiques: fins a semicorxeres i les seues combinacions en els compassos anteriorment esmentats i el punt.
- Tonalitats fins amb dues alteracions en l’armadura, en mode major i menor.
- Alteracions accidentals.

Criteris d’avaluació i qualificació de l’exercici auditiu:

L’aspirant haurà de completar o triar les opcions correctes d’un dictat ritmicomelòdic que tindrà una puntuació màxima de 10 punts en el qual s’avaluarà:

- La identificació auditiva de la tonalitat del dictat (fins a 1 punt)

- La identificació auditiva del compàs del dictat (fins a 1 punt)
- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts)

## **Exercici teòric**

Continguts de l'exercici teòric:

- Síncopes i nota a contratemps: molt llarga, llarga, breu i molt breu, regulars i irregulars. Nota partida.
- Intervals melòdics en les següents espècies: majors, menors, justos, augmentats i disminuïts.
- Inversió d'intervalles simples.
- Intervalls harmònics: consonàncies perfectes, consonàncies imperfectes, dissonàncies absolutes, dissonàncies condicionals i semiconsonàncies (tritono).
- Formació de concordes majors i menors.
- Quadre general de compassos regulars, simples i compostos.
- Tonalitats majors i menors fins a set alteracions en l'armadura.
- Formació d'escalles diatòniques majors, formació d'escalles diatòniques menors, en les seues tres formes tradicionals (natural, melòdica i harmònica).
- Tonalitats veïnes, identificació dels graus de l'escala, graus tonals i modals.
- Coneixement i interpretació dels termes i signes que afecten l'expressió; termes agògics i dinàmics; termes d'accentuació i articulació.
- Estudi de les diferents claus.
- Signes de repetició i abreviació, 8a alta i 8a baixa.
- Grups de valoració especial continguts en un pols.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric:

Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquest exercici tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

## Exercici de lectura rítmica i melòdica

Continguts de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

- Lectura rítmica a primera vista:

Extensió aproximada de 8 compassos amb els següents continguts:

- Claus de sol i fa en 4a línia.
- Dificultats rítmiques: fins a fuses, en combinacions rítmiques, punt i doble punt, en els compassos de 2/4, 3/4, 4/4, 2/8, 3/8, 2/2, 3/2, 6/8, 9/8 i 12/8.
- Canvis de compàs amb equivalències  $\text{prem} = \text{pols}$  o  $\text{figura} = \text{figura}$ .
- Grups de valoració irregular, síncope, contratemp, anacrusis, matisos i articulacions.

Lectura melòdica a primera vista:

Extensió màxima de 8 compassos amb els següents continguts:

- Tonalitats fins amb 2 alteracions en l'armadura, majors i menors.
- Intervals justos, majors, menors, augmentats i disminuïts.
- Alteracions accidentals.

Temps de preparació: 5 minuts.

Criteris d'avaluació i qualificació dels exercicis de lectures rítmiques i melòdiques:

50% reentenció rítmica

50% reentenció melòdica

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

Es valorarà en cada exercici:

- El reconeixement de la tonalitat del fragment, així com l'aplicació dels matisos i articulacions. (fins a 1 punt)
- La marccació del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 1 punt)

- La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com a melòdica (fins a 4 punts) del fragment.

## **PROVA C. LECTURA PRIMERA VISTA ARPA**

### **Continguts específics de l'exercici de lectura a primera vista d'Arpa**

Longitud: de 10 a 20 compassos.

Tonalitat: fins a tres alteracions.

Àmbit: cinc octaves.

Compassos: 2/4, 3/4, 4/4.

Figures: redona, blanca, negra, corxera i semicorxera, amb els seus respectius silencis i punts.

### **Criteris d'avaluació de l'exercici de lectura a primera vista**

a. Mostrar una adequada fluïdesa i seguretat en la interpretació del fragment proposat, podent tenir l'instrument durant els 5 minuts de preparació.

Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- El grau de consecució de la capacitat de lectura i el domine de l'instrument.
- La capacitat de mantenir regularment la pulsació, respectant el ritme, i l'afinació.

b. Interpretar amb exactitud tots els elements que configuren la partitura del fragment proposat.

Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- L'ús de la mesura adequada i lectura correcta de les notes: la correcta assimilació i aplicació precisa del llenguatge musical d'acord amb el nivell.
- El grau de consecució de tots els elements que configuren la partitura.



# ACCÉS A 2n ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

## Estructura de la prova d'accés a 2n EP d'Arpa

**A. Interpretació d'una obra**, estudi o fragment triada pel tribunal **d'una llista de tres** que presentarà l'alumne.

El nivell tècnic/instrumental obeirà als continguts terminals de 1r Ensenyaments Professionals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades.

**B. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teòric/pràctics del Llenguatge Musical. Constarà de 3 exercicis:**

- Exercici auditiu
- Exercici teòric
- Exercici d'entonació i cant

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts. Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de 5.

**C. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.** El Departament de corda del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals podran fer ús de l'instrument.

## EXPLICACIÓ DETALLADA DE LES PROVES

### PROVA A. INTERPRETACIÓ

L'alumne **presentarà** un total de **tres obres**, de les quals el tribunal triarà una d'elles.

És obligatori presentar tres còpies de cadascuna de les obres per al tribunal. Respecte a l'expressió "fragment" el departament de corda del present conservatori requereix un MOVIMENT COMPLET de Sonata o Concert.

### **Continguts específics de l'exercici d'interpretació**

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva. Qualitat del so.

Estudi de la taula d'afinació i exercicis pràctics amb i sense aparells auxiliars.

Ocupació correcta de les digitacions en funció de les conveniències tècniques i expressives.

Pràctica en totes les octaves de l'arpa, d'interval·ls, concordes, escales i arpegis amb canvis de tonalitats.

Desenvolupament de la velocitat.

Pràctica de la relaxació: respiració i balanceig de nines i braços.

Adquisició d'hàbits correctes i eficaços d'estudi. Accents i ritmes.

Pràctica de diferents símbols d'efecte d'interpretació exclusius de l'instrument.

### **Llistat d'obres orientatives**

FEUILLES D'AUTOMNE, A. HASSELMANS

LE BON PETIT ROI D'YVETOT, M. GRANDJANY

ET RON, RON, RON, PETIT PATAPON, M. GRANDJANY

SIS PECES BREUS II SUITE, H. RENIÉ

DEU PECES VARIADES, L. CHARPENTIER

DAVID DEVANT L'ARCHE, A. CHAPUIS

TWO ORIGINAL PIECES, L. DELIBES

ÀRIA I RIGODÓN, KIRZHHOFF-GRANDJANY

SET SONATES PROGRESSIVES, Núm. 1, F. J. NADERMAN

SONATINAS núm. 1, J. L. DUSSEK

PETITE SUITE CLASSIQUE, M. GRANDJANY

### **PROVA B. LLENGUATGE MUSICAL**

#### **CARACTERÍSTIQUES, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVUACIÓ DE LA PROVA DE CAPACITAT AUDITIVA I DE CONEIXEMENTS TEÒRIC- PRÀCTICS DEL LLENGUATGE MUSICAL**

Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu
2. Exercici teòric
3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de 5.

## **ESTRUCTURA PROVA D'ACCÉS | 2n EEPP**

### **Exercici auditiu**

Continguts de l'exercici auditiu:

A una veu:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8 i 12/8 (sense canvi de compàs).
- Dificultats rítmiques: fins a fuses i les seues combinacions, en els compassos anteriorment esmentats; el punt.
- Tonalitats fins amb cinc alteracions en l'armadura, en mode major i menor.
- Alteracions accidentals.

A dues veus:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4 i 6/8
- Dificultats rítmiques: fins a semicorxeres i les seues combinacions, en els compassos anteriorment esmentats; el punt.
- Tonalitats fins amb tres alteracions en l'armadura, en mode major i menor.
- Alteracions accidentals.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu:

Es realitzarà un dictat ritmicomelòdic que tindrà una puntuació màxima de 10 punts en el qual s'avaluarà:

- La identificació auditiva de la tonalitat del dictat (fins a 1 punt)
- La identificació auditiva del compàs del dictat (fins a 1 punt)
- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts)

### **Exercici teòric**

Continguts de l'exercici teòric:

- Interval·ls melòdics doble augmentats i doble disminuïts.
- Notes d'adorn (ornaments)
- Ampliació i reducció d'interval·ls simples i compostos.
- Inversió d'interval·ls compostos.
- Tetracordos i enllaços d'escala.
- Notes, tons, interval·ls i concordes enharmònics.
- Escala pentatònica, exatona, hispà-àrab, menor oriental, major i menor mixta, cromàtica.
- Relació entre les diferents claus. Denominació sil·làbica de les notes.
- Concorde tríada (Perfecte major, Perfecte menor, de 5a augmentada i de 5a disminuïda) i cuatriada (7a de dominant, 7a de sensible i 7a disminuïda) amb les seues inversions.
- Compassos d'amalgama i dispars.
- El metrònom.
- Nomenclatura d'alteracions, tonalitats i modalitats en anglès, alemany, francès i italià. Notació alfabètica.
- Sistema musical grec.
- Modes eclesiàstics, cant gregorià. Notació.
- La veu humana. Tessitures, extensió, tipus, claus, agrupacions vocals.
- Anàlisi d'elements bàsics, harmònics i formals (frases, cadències, modulacions) amb dificultat adequada al nivell.

Observació: queden inclosos tots els continguts de la prova a primer curs.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric:

Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquest exercici tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

### **Exercici de lectura rítmica i melòdica**

Continguts de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

- Lectura melòdic-rítmica a primera vista.
- Extensió aproximada: fins a 16 compassos.
- Claus de sol, fa en quarta línia, do en tercera línia, do en quarta línia i do en primera línia. Tonalitats fins a 4 alteracions en l'armadura, en mode major i menor.
- Dificultats rítmiques: fins a semifuses, en combinacions rítmiques, punt i doble punt. En els compassos simples i compostos; d'amalgama i dispars.
- Canvis de compàs i de pols, grups de valoració irregular, síncope, contratemp, anacrusis, matisos i notes d'adorn (ornaments).
- Alteracions accidentals.

Temps de preparació: 5 minuts.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

L'alumne realitzarà un exercici de primera vista amb els continguts anteriors que tindrà una puntuació màxima de 10 punts i en el qual es valorarà:

- El reconeixement de la tonalitat del fragment, així com l'aplicació dels matisos i articulacions (fins a 1 punt)
- La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 1 punts)
- La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com a melòdica (fins a 4 punts) del fragment.

## **PROVA C. LECTURA PRIMERA VISTA ARPA**

### **Continguts específics de l'exercici de lectura a primera vista d'Arpa**

Longitud: 10-20 compassos.

Tonalitat: majors i menors.

Àmbit: tot el registre.

Compassos: simples i compostos.

Figures: redona, blanca, negra, corxera i semicorxera, silencis, punts, tresillos, seisillos.

Articulacions: picat, lligat i solt

# ACCÉS A 3r ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

## Estructura de la prova d'accés a 3r EP d'Arpa

**A. Interpretació d'una obra**, estudi o fragment triada pel tribunal **d'una llista de tres que presentarà l'alumne**. El nivell tècnic/instrumental obeirà als continguts terminals de 2n d'Ensenyaments Professionals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades

**B. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teòric/pràctics del Llenguatge Musical.**

**Constarà de 3 exercicis:**

- **Exercici auditiu**
- **Exercici teòric**
- **Exercici d'entonació i cant.**

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts. Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de 5.

**C. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.** El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals de 2n EP. El Departament de corda del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals podran fer ús de l'instrument.

## EXPLICACIÓ DETALLADA DE LES PROVES

### PROVA A. INTERPRETACIÓ

L'alumne **presentarà un total de tres obres , de les quals el tribunal triarà una d'elles.**

És obligatori presentar tres còpies de cadascuna de les obres per al tribunal. Respecte a l'expressió "fragment" el departament de corda del present conservatori requereix un MOVIMENT COMPLET de Sonata o Concert.

**Continguts específics de l'exercici d'interpretació**

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva. Qualitat del so.

Estudi de la taula d'afinació i exercicis pràctics amb i sense aparells auxiliars.

Ocupació correcta de les digitacions en funció de les conveniències tècniques i expressives.

Pràctica en totes les octaves de l'arpa, d'interval·ls, harmònics, concordes, escales i arpegis amb canvis de tonalitats majors i menors.

Independització de mans: mans paral·leles, inverses, canvis de sentit, mans creuades i combinacions de fórmules en cada mà.

Desenvolupament de la velocitat.

Pràctica de la relaxació: respiració i balanceig de nines i braços.

Adquisició d'hàbits correctes i eficaços d'estudi. Accents i ritmes.

Pràctica de diferents símbols d'efecte d'interpretació exclusius de l'instrument.

Iniciació als glissandos de pedals.

### ***Llistat d'obres orientatives***

PRELUDES O INVENCIONS, J. S. BACH

SOLFEGIETTO, C. Ph. BACH

PREST, .PETRINI

PETITE CHASSE, F. J. NADERMAN

ROMANÇ SENSE PARAULES, F. GODEFROID

L'ÉTERNEL REVEUR, M. TOURNIER

DANSA ESPANYOLA Núm. 5, E. MAGRANERS

ROMANÇ, L. A. KOTZELUCH

PRELUDES, B. ANDRES

VANILLE, B. ANDRES

A MARTINA, B. ANDRES

### **PROVA B. LLENGUATGE MUSICAL**

#### **B.1.LLENGUATGE MUSICAL:**

#### **CARACTERÍSTIQUES, CONTINGUTS I CRITERIS D'AVUACIÓ DE LA PROVA DE CAPACITAT AUDITIVA I DE CONEIXEMENTS TEÒRIC- PRÀCTICS DEL LLENGUATGE MUSICAL**

Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu

## 2. Exercici teòric

## 3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de

## **ESTRUCTURA PROVA D'ACCÉS | 3r EEP**

### **Exercici auditiu**

Continguts de l'exercici auditiu:

A una veu:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8 i 12/8.
- Dificultats rítmiques: fins a fuses i les seues combinacions en els compassos anteriorment esmentats; el punt, doble punt.
- Tonalitats majors i menors fins amb 7 alteracions en l'armadura.
- Alteracions accidentals.
- Modes diatònics.

A dues veus:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 9/8 i 12/8.
- Dificultats rítmiques: fins a fuses i les seues combinacions en els compassos anteriorment esmentats; el punt, doble punt.
- Tonalitats majors i menors fins amb 7 alteracions en l'armadura.
- Alteracions accidentals.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu:

Es realitzarà un dictat ritmicomelòdic que tindrà una puntuació màxima de 10 punts en el qual s'avaluarà:

- La identificació auditiva de la tonalitat del dictat (fins a 1 punt)
- La identificació auditiva del compàs del dictat (fins a 1 punt)



- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts)

## **Exercici teòric**

Continguts de l'exercici teòric:

- Compassos d'amalgama, dispars, característics, mixtos, de valor afegit (decimals i fraccionaris), de substracció i fraccions.
- Elements constitutius de la música. ritme, melodia. harmonia.
- Sintaxi musical, concordes, cadències, modulació.
- El transport i doble transport. Instruments transpositores.
- Fonaments acústics dels instruments musicals. Vibracions de les cordes, dels tubs, membranes, plaques i varetes.
- Sistemes d'afinació.
- La forma en la música (xicotetes formes binàries i ternàries, grans formes: sonata, suite).
- Anàlisi d'elements bàsics, harmònics i formals (frases, cadències, modulacions) amb dificultat adequada al nivell.

Observació: queden inclosos tots els continguts de la prova a primer i segon curs.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric:

Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquest exercici tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

## **Exercici de lectura rítmica i melòdica**

Continguts de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

- Lectura a primera vista.
- Extensió aproximada: fins a 16 compassos.
- Totes les claus. Tonalitats amb fins a 7 alteracions en l'armadura, en mode major i menor.

- Dificultats rítmiques: fins a semifuses en combinacions rítmiques, punt i doble punt. Compassos regulars simples i compostos. Compassos d'amalgama, dispars, mixtos, de valor afegit i de substracció.
- Canvis de compàs i de pols. Grups de valoració irregular. Síncopes. contratemp. Anacrusis. Matisos i notes d'adorn (ornaments).
- Alteracions accidentals.

Temps de preparació: 5 minuts.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici d'entonació i cant:

L'alumne realitzarà un exercici de primera vista amb els continguts anteriors que tindrà una puntuació màxima de 10 punts i en el qual es valorarà:

- El reconeixement de la tonalitat del fragment, així com l'aplicació dels matisos i articulacions (fins a 1 punt)
- La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 1 punt)
- La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com a melòdica (fins a 4 punts) del fragment.

### **PROVA C. LECTURA A PRIMERA VISTA ARPA**

#### **Continguts específics de l'exercici de lectura a primera vista**

Longitud: 25- 30 compassos.

Tonalitat: majors i menors.

Àmbit: tot el registre.

Compassos: simples i compostos.

Figures: redona, blanca, negra, corxera i semicorxera, silencis, punts, tresillos, seisillos.

Articulacions: picat, lligat i solt, picat-lligat, sforzandos i legatos

# ACCÉS A 4t ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

## Estructura de la prova d'accés a 4t EP d'Arpa

**A. Interpretació d'una obra**, estudi o fragment triada pel tribunal **d'una llista de tres** que presentarà l'alumne. El nivell tècnic/instrumental obehirà als continguts terminals de 3r d'Ensenyaments Professionals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades.

### **B. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teòric/pràctics .**

#### **B.1.Harmonia**

#### **Sota xifratge o harmonització d'un tiple**

#### **Anàlisi harmònica**

**C. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.** El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals de 3r EP. El Departament de corda del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals podran fer ús de l'instrument.

## EXPLICACIÓ DETALLADA DE LES PROVES

### **PROVA A. INTERPRETACIÓ**

L'alumne presentarà un total de tres obres , de les quals el tribunal triarà una d'elles.

És obligatori presentar tres còpies de cadascuna de les obres per al tribunal. Respecte a l'expressió " fragment " el departament de corda del present conservatori requereix un MOVIMENT COMPLET de Sonata o Concert.

#### **Continguts específics de l'exercici d'interpretació**

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva. Qualitat del so.

Estudi de la taula d'afinació i exercicis pràctics amb i sense aparells auxiliars.

Ocupació correcta de les digitacions en funció de les conveniències tècniques i expressives.

Pràctica en totes les octaves de l'arpa, d'interval·ls, harmònics, concordes, escales i arpegis amb canvis de tonalitats majors i menors.

Independització de mans: mans paral·leles, inverses, canvis de sentit, mans creuades i combinacions de fórmules en cada mà.

Desenvolupament de la velocitat.

Pràctica de la relaxació: respiració i balanceig de nines i braços.

Adquisició d'hàbits correctes i eficaços d'estudi. Accents i ritmes.

Pràctica de diferents símbols d'efecte d'interpretació exclusius de l'instrument.

Iniciació als glissandos de pedals.

### **Llistat d'obres orientatives**

ALLEGRO, G. F. HÄNDEL

SONATA, J. PARRY

SONATA, J. B. CARDÓ

AUTOMNE, M. GRANDJANY

VALS RUSSE, J. L. GATAYES

ACROSPORES, B. ANDRES

KOLA, B. ANDRES

PAPRICA, B. ANDRES

NOCTURN, M. GLINKA

CANÇÓ EN LA NIT, C. SALCEDO

### **B. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teòric/pràctics .**

#### **B.1. Harmonia**

#### **Sota xifratge o harmonització d'un tiple**

#### **Anàlisi harmònica**

### **PROVA B. HARMONIA**

#### **HARMONIA**

1. Realització d'un baix xifratge o l'harmonització d'un tiple, adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'Harmonia d'Ensenyaments Professionals de Música.

2. Prova d'audició guiada, on l'aspirant realitzi una anàlisi harmònica d'un exercici proposat pel tribunal, indicant la funció harmònica, xifratge, possibles modulacions i cadències (fins al període Clàssic) adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'Harmonia d'Ensenyaments Professionals de Música.

## AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ

L'exercici del baix xifratge tindrà un valor del 70% sobre la nota final.

L'exercici d'anàlisi es valorarà amb un 30% sobre la nota final.

Els resultats de les avaluacions s'expressaran a través de qualificacions numèriques i utilitzaran l'escala d'1 a 10 sense decimals.

Per a obtenir una avaluació positiva final, l'alumne haurà d'aconseguir, en cadascun dels exercicis 1 i 2, una qualificació igual o superior a 5 resultant de l'aplicació del percentatge assenyalat

## **PROVA C. LECTURA A PRIMERA VISTA ARPA**

### **Continguts específics de l'exercici de lectura a primera vista**

Longitud: 25- 30 compassos.

Tonalitat: majors i menors.

Àmbit: tot el registre.

Compassos: simples i compostos.

Figures: redona, blanca, negra, corxera i semicorxera, silencis, punts, tresillos, seisillos.

Articulacions: picat, lligat i solt, picat-lligat, sforzandos i legatos

# ACCÉS A 5è ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

## Estructura de la prova d'accés a 5è EP d'Arpa

**A. Interpretació d'una obra**, estudi o fragment triada pel tribunal d'una **llista de tres que presentarà** l'alumne. El nivell tècnic/instrumental obeirà als continguts terminals de 4t d'Ensenyaments Professionals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades.

## **B. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teòric/pràctics .**

### **B.1.Harmonia**

- **Formació /classificació de concordes**
- **Sota xifratge o harmonització d'un tiple**
- **Anàlisi harmònica**

**C.Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.** El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals de 4t EP. El Departament de corda del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals podran fer ús de l'instrument.

## EXPLICACIÓ DETALLADA DE LES PROVES

### PROVA A. INTERPRETACIÓ

L'alumne presentarà un total de tres obres , de les quals el tribunal triarà una d'elles.

És obligatori presentar tres còpies de cadascuna de les obres per al tribunal.

Respecte a l'expressió " fragment " el departament de corda del present conservatori requereix un MOVIMIENTO COMPLETO de Sonata o Concert.

### **Continguts específics de l'exercici d'interpretació**

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva. Qualitat del so.

Estudi de la taula d'afinació i exercicis pràctics amb i sense aparells auxiliars.

Ocupació correcta de les digitacions en funció de les conveniències tècniques i expressives.

Pràctica en totes les octaves de l'arpa, d'interval·ls, harmònics, concordes, escales i arpegis amb canvis de tonalitats majors i menors.

Independització de mans: mans paral·leles, inverses, canvis de sentit, mans creuades i combinacions de fórmules en cada mà.

Desenvolupament de la velocitat.

Pràctica de la relaxació: respiració i balanceig de nines i braços.

Adquisició d'hàbits correctes i eficaços d'estudi. Accents i ritmes.

Pràctica de diferents símbols d'efecte d'interpretació exclusius de l'instrument.

Iniciació als glissandos de pedals.

## **Llistat d'obres orientatives**

SONATES, SCARLATTI

SONATES, P. SOLER

SONATES, ROSSINI

DUES CANÇONS SENSE PARAULES, J. DUBEZ

ETUDE MELODIQUE, A. HASSELMANS

AUBADE, A. HASSELMANS

CHANSON DE MAI, A. HASSELMANS

MALAGUENYA, ALBÉNIZ

ORTUZ, DE LA CROIX

ÀRIA TRISTA I TOCATA, J. MORENO GANS

SCHERZETTO, M. TOURNIER

RUMBA, C. SALZEDO

PISTATXO, B. ANDRES

MOSCADE, B. ANDRES

## **PROVA B. HARMONIA**

### **B.1. HARMONIA**

1. Un exercici de formació i/o classificació de concordes a partir d'un xifratge o d'una estructura.

2. Realització d'un baix xifratge o l'harmonització d'un tiple, adequat al nivell de segon curs de l'assignatura d'Harmonia d'Ensenyaments Professionals de Música.

3. Prova d'audició guiada, on l'aspirant realitzi una anàlisi harmònica d'un exercici proposat pel tribunal, adequat al nivell de segon curs de l'assignatura d'Harmonia d'Ensenyaments Professionals de Música.

### AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ

- En l'exercici 1r només es permetrà un màxim de 3 fallades sobre 10 per a poder superar la prova en el seu conjunt.
- L'exercici 2n es qualificarà sobre 10 punts i tindrà un valor del 70% sobre la nota final.
- L'exercici 3r es qualificarà sobre 10 punts i es valorarà amb un 30% sobre la nota final.

### **PROVA C. LECTURA A PRIMERA VISTA ARPA**

#### ***Continguts específics de l'exercici de lectura a primera vista***

Longitud: 25- 30 compassos.

Tonalitat: majors i menors.

Àmbit: tot el registre.

Compassos: simples i compostos.

Figures: redona, blanca, negra, corxera i semicorxera, silencis, punts, tresillos, seisillos.

Articulacions: picat, lligat i solt, picat-lligat, sforzandos i legatos



# ACCÉS A 6È ENSENYAMENTS PROFESSIONALS

## Estructura de la prova d'accés a 6è EP d'Arpa

**A. Interpretació d'una obra**, estudi o fragment triada pel tribunal **d'una llista de tres** que presentarà l'alumne. El nivell tècnic/instrumental obeirà als continguts terminals de 5è d'Ensenyaments Professionals. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades.

## **B. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teòric/pràctics .**

### **B.1. Anàlisi**

- Anàlisi d'una peça
- Audició guiada on l'aspirant comente i valore harmònica i formalment el contingut del que escolta.

### **B.2. Història de la música**

- Desenvolupament d'un tema
- Desenvolupament d'una audició comentada, contextualitzant l'obra dins del moment històric.

**C. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.** El text contindrà les dificultats tècniques dels continguts terminals de 5è EP. El Departament de corda del Conservatori Professional de Música de Castelló acorda, que els alumnes que hagen de superar aquesta prova disposaran de cinc minuts previs de preparació i estudi de l'obra a primera vista, durant els quals podran fer ús de l'instrument.

## EXPLICACIÓ DETALLADA DE LES PROVES

## **PROVA A. INTERPRETACIÓ**

L'alumne presentarà un total de **tres obres**, de les quals **el tribunal triarà una** d'elles.

**És obligatori presentar tres còpies de cadascuna de les obres per al tribunal.**

Respecte a l'expressió "fragment" el departament de corda del present conservatori requereix un MOVIMENT COMPLET de Sonata o Concert.

### **Continguts específics de l'exercici d'interpretació**

Desenvolupament de la sensibilitat auditiva. Qualitat del so.

Estudi de la taula d'afinació i exercicis pràctics amb i sense aparells auxiliars.

Ocupació correcta de les digitacions en funció de les conveniències tècniques i expressives.

Pràctica en totes les octaves de l'arpa, d'interval, concordes, escales i arpegis amb canvis de tonalitats.

Desenvolupament de la velocitat.

Pràctica de la relaxació: respiració i balanceig de nines i braços.

Adquisició d'hàbits correctes i eficaços d'estudi. Accents i ritmes.

Pràctica de diferents símbols d'efecte d'interpretació exclusius de l'instrument.

### **Criteris d'avaluació de l'exercici d'interpretació**

1. Interpretar una les obres, estudis o fragments requerits que continguin el grau de dificultat suficient exigut per a iniciar l'estudi dels ensenyaments del curs corresponent. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- L'adequació del grau de dificultat de l'obra, estudi o fragment proposat per al començament de l'estudi del repertori específic del curs al qual es vol accedir.
- La diversitat i quantitat dels continguts tècnics de l'obra interpretada per l'alumne.

2. Mostrar fidelitat en la interpretació de tots els elements que configuren la partitura, tant tècnics com musicals. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- L'aplicació precisa del llenguatge musical en l'obra, estudi o fragment interpretat, quant a mesura, afinació (en els instruments que la precisen), articulació i frasege adequat.
- L'aplicació dels continguts propis tècnics i musicals publicats segons l'instrument: tècnica apropiada, adequats esforços musculars, adequada relaxació i respiració, tempo i caràcter, dinàmica i nivells de so, articulació, respiració i frasege adequat, etc.

3. Interpretar amb la necessària continuïtat i fluïdesa. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- La capacitat de mantenir regularment la interpretació d'una manera fluida, sense interrupcions, i mantenint, en tot moment, el pols.

4. Interpretar amb suficient maduresa interpretativa i sensibilitat auditiva obres d'estils diferents. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- El grau de maduresa interpretativa de l'aspirant enfront de la varietat d'obres i d'estils

- El nivell de sensibilitat auditiva demostrat en els aspectes essencials de les obres que pot entendre segons el seu nivell de desenvolupament cognitiu i afectiu, encara que no els interprete tots per resultar encara inabordables donada la seua dificultat tècnica.

5. Ajustar la seua actuació a l'instrument acompanyant, demostrant capacitat per a tocar al mateix temps que s'acobla a l'altre. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- El grau de col·laboració i interdependència entre els intèrprets.

- La capacitat de l'aspirant per a adaptar l'afinació, precisió rítmica i dinàmica a l'acompanyant.

6. Interpretar de memòria amb l'adequat control dels recursos necessaris.

Mitjançant aquest criteri d'avaluació es valorarà:

- La capacitat d'interpretar de memòria i l'execució de les obres sense partitura amb seguretat, exactitud i concentració en el resultat sonor, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs.

### **Llistat d'obres orientatives**

CHACONA, G. F. HANDEL

SONATA, MAYER

VARIACIONS SOBRE UN TEMA SUÍS, L. V. BEETHOVEN

PETITE VALS, A. HASSELMANS

MARGARITE AT THE CICLISME DE SALA WHEEL, A. ZABEL

LOLITA LA DANCEUSE, M. TOURNIER

LA JOVE I LA VELLA, F. GODEFROID

SUITE DE CANÇONS BASQUES, J. GURIDI

PRIMERA ARABESCA, C. DEBUSSY

TRES PECES BREUS, op.13a, N°1, R. HALFTER

THE MINISTREL'S ADIEU TO HIS NATIVE LAND, J. THOMAS

PAPRIKA, B. ANDRES

CONCERT, K. DITTERSDORF

## **PROVA B. ANÀLISI I HISTÒRIA DE LA MÚSICA**

### **B.1. ANÀLISI**

1. Un exercici de formació i/o classificació de concordes a partir d'un xifratge o d'una estructura.
2. Anàlisi musical d'una peça o fragment, adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'Anàlisi d'Ensenyaments Professionals de Música.
3. Exercici d'audició guiada, on l'aspirant comente i valore harmònica i formalment el contingut del que escolta, adequat al nivell de primer curs de l'assignatura d'Anàlisi d'Ensenyaments Professionals de Música.

### **AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ**

- En el primer exercici només es permetrà un màxim de 2 fallades sobre 10 per a poder superar la prova en el seu conjunt.
- El segon exercici es qualificarà sobre 10 punts, sent necessari aconseguir una puntuació igual o superior a 5.
- El tercer exercici es qualificarà sobre 10 punts, sent necessari aconseguir una puntuació igual o superior a 5.

### **B.2. HISTÒRIA DE LA MÚSICA**

Aquesta prova consistirà en un examen escrit conformat per dues seccions diferenciades que han de superar-se de manera independent per a aprovar l'exercici.

1r.- Desenvolupament d'una o més preguntes de caràcter teòric sobre els continguts de 5è curs arrellegats en la programació.

2n.- Comentari històric-estètic d'una o més audicions corresponents als continguts anteriorment ressenyats.

En tots dos casos, es valorarà l'estructuració, coherència i precisió formal de l'exercici.

## AVALUACIÓ I QUALIFICACIÓ

- Els resultats de les proves s'expressaran a través de qualificacions numèriques i utilitzaran l'escala d'1 a 10 sense decimals.
- Per a obtenir una avaluació positiva final, l'alumne haurà d'aconseguir, en cadascun dels exercicis 1 i 2, una qualificació igual o superior a 5.

### **PROVA C. LECTURA A PRIMERA VISTA ARPA**

#### ***Continguts específics de l'exercici de lectura a primera vista***

Longitud: 25- 30 compassos.

Tonalitat: majors i menors.

Àmbit: tot el registre.

Compassos: simples i compostos.

Figures: redona, blanca, negra, corxera i semicorxera, silencis, punts, tresillos, seisillos.

Articulacions: picat, lligat i solt, picat-lligat, sforzandos i legatos

#### Criteris d'avaluació de l'exercici de lectura a primera vista

1. Mostrar una adequada fluïdesa i seguretat en la interpretació del fragment proposat.

Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- El grau de consecució de la capacitat de lectura i el domine de l'instrument.
- La capacitat de mantenir regularment la pulsació, respectant el ritme, i l'afinació.

2. Interpretar amb exactitud tots els elements que configuren la partitura del fragment proposat.

Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- L'ús de la mesura adequada i lectura correcta de les notes: la correcta assimilació i aplicació precisa del llenguatge musical d'acord amb el nivell.
- El grau de consecució de tots els elements que configuren la partitura.



# ANNEX 2

PROVES D' ACCÉS

ENSENYAMENTS ELEMENTALS

CURS DIFERENT A PRIMER

ARPA

## **PROVA ACCÉS 2n EE ARPA**

**Estructura de la prova d'accés a 2n Ensenyaments Elementals d'Arpa**

## **1. PART A. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics de LLENGUATGE MUSICAL**

### **2. PARTEIX B . Part instrumental ( ARPA )**

**a. Lectura a primera vista** d'un fragment adequat a l'instrument.

L'alumne disposarà de 5 minuts de preparació i estudi, durant els quals podran practicar amb l'instrument..

**b. Interpretació d'una obra** triada pel tribunal d'entre una **llista de tres** que presentarà l'alumne. El nivell tècnic/instrumental obeirà als continguts terminals del curs precedent al qual l'aspirant opta. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.

## EXPLICACIÓ DETALLADA DE CADASCUNA DE LES PROVES

### **1. PART A. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics de LLENGUATGE MUSICAL**

Característiques, continguts i criteris d'avaluació de la prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics del llenguatge musical:

Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu
2. Exercici teòric
3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de 5.

### **ESTRUCTURA PROVA D'ACCÉS | 2n EEEE**

#### **Exercici auditiu**

Continguts de l'exercici auditiu:

Dictat ritmicomelòdic a una veu

- Compassos de: 2/4, 3/4 i 4/4 sense canvi de compàs. (Se li indicarà a l'alumne)
- Dificultats rítmiques: blanca, negra, corxera, semicorxera, blanca amb
- Punt, negra amb punt i silenci de negra en els compassos anteriorment esmentats
- Tonalitat de Do major.
- Tessitura do 3 – do 4.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu:

Es realitzarà un dictat ritmicomelòdic, que tindrà una puntuació màxima de 10 punts. S'avaluarà la correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 5 punts) i melòdic-tonals (fins a 5 punts)

### **Exercici teòric**

Continguts de l'exercici teòric:

- Pols i accent.
- Pentagrama, clau de sol, línies divisòries, doble barra final.
- Figures de nota i els seus silencis.
- Normes d'escriptura correcta de notes, pliques i silencis.
- Compassos de 2/4, 3/4 i 4/4.
- Signes de prolongació: lligadura d'unió, punt i calderón.
- Termes de dinàmica: F, mf, mp, p i regulador.
- Termes d'aire o moviment: lent, errant, moderato, allegro i prest.
- To i semitò.
- Escala de do major.
- Síncope i nota a contratemps.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric:

Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquesta prova tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

### **Exercici de lectura rítmica i melòdica**



Continguts de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

- Lectura a primera vista.
- Extensió màxima: 16 compassos.
- Clau de sol.
- Tonalitat de do major.
- Dificultats rítmiques: blanca, negra, corxera, semicorxera, blanca amb punt, negra amb punt i silenci de negra en els compassos de 2/4, 3/4 i 4/4.
- Canvis de compàs amb equivalències  $prem = pols$

Temps de preparació: 5 minuts.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici d'entonació i cant:

L'alumne/a realitzarà un exercici de primera vista amb els continguts anteriors que tindrà una puntuació màxima de 10 punts i en el qual es valorarà:

- La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 1 punt)
- La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com a melòdica (fins a 4 punts) del fragment.
- L'aplicació dels matisos i articulacions del fragment (fins a 1 punt)

## 2. PARTEIX B. Part instrumental ( ARPA )

### a. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.

L'alumne disposarà de 5 minuts de preparació i estudi, durant els quals podran practicar amb l'instrument..

Continguts específics de l'exercici de lectura a primera vista amb l'Arpa

Extensió màxima 16 compassos.

Compassos simples.

Figures: redona, blanca, negra i corxera.

Criteris d'avaluació de l'exercici de lectura a primera vista

1. Mostrar una adequada fluïdesa i seguretat en la interpretació del fragment proposat. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- El grau de consecució de la capacitat de lectura i el domine de l'instrument.
- La capacitat de mantenir regularment la pulsació.

2. Interpretar amb exactitud tots els elements que configuren la partitura del fragment proposat. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- L'ús de la mesura adequada i lectura correcta de les notes: la correcta assimilació i aplicació precisa del llenguatge musical d'acord amb el nivell.
- El grau de consecució de tots els elements que configuren la partitura.

3. Adoptar una postura corporal adequada a les exigències de la pràctica instrumental. Amb aquest criteri avaluem la coordinació motriu i l'equilibri dels diferents moviments que requereix la pràctica instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

4. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri avaluem el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.

5. Mostrar una autonomia adequada al nivell en la resolució del repertori presentat sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Amb aquest criteri avaluem la capacitat de l'alumne d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació òptima.

6. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació de la lectura a primera vista.

#### Criteris específics de puntuació

La puntuació total de l'exercici serà de zero a deu punts. Quan el nivell de consecució d'un només dels criteris d'avaluació exposats no siga suficient l'aspirant no superarà l'exercici.

La dificultat dels continguts vindrà determinada pels CONTINGUTS TERMINALS del CURS ANTERIOR al que es pretén accedir.

#### CONTINGUTS TERMINALS DE L'ESPECIALITAT D'ARPA, CURS 1º DE E.E.

Es consideren continguts terminals d'aquest curs els especificats com a continguts propis d'aquest curs en l'apartat de la programació que corresponga.

**b. Interpretació d'una obra triada pel tribunal d'entre una llista de tres que presentarà l'alumne.** El nivell tècnic/instrumental obeirà als continguts terminals del curs precedent al qual l'aspirant opta. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.

#### CONTINGUTS DE LES OBRES A INTERPRETAR.

Es tindran en compte els continguts considerats com a propis en l'apartat de continguts terminals de 1r curs d'Ensenyaments Elementals segons els quals s'ha proposat la relació d'obres orientatives.

*L'alumne presentarà un total de tres obres , de les quals el tribunal triarà una d'elles.*

*És obligatori presentar tres còpies de cadascuna de les obres per al tribunal.*

*Respecte a l'expressió " fragment" el departament de corda del present conservatori requereix un MOVIMENT de Sonata o Concert.*

#### **Llistat d'obres orientatives:**

First harp book. B. Paret.

Je joue l'harpe. G. Bosio.

Harp d'or. D. Bouchaud.

Menuet en sol menor. J. J. Rousseau

Little harp book. M. Grandjany.

Deu peces fàcils. M. Charpentier.

Peces clàssiques per a arpa cèltica, núm. 1. O. Le Dentu.

Solos for Sonja. Vol. 1. R. Inglefield.

Small pieces for small fingers. W. Thijsse.

Sketches for harpist beginners. C. Salzedo.

Marelles Vol.1, B. Andres.

## **PROVA ACCÉS 3r EE ARPA**

### **Estructura de la prova d'accés a 3r Ensenyaments Elementals d'Arpa**

## **1. PART A. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics de LLENGUATGE MUSICAL**

### **2. PARTEIX B . Part instrumental ( ARPA )**

**a. Lectura a primera vista** d'un fragment adequat a l'instrument.

L'alumne disposarà de 5 minuts de preparació i estudi, durant els quals podran practicar amb l'instrument..

**b. Interpretació d'una obra** triada pel tribunal d'entre una **llista de tres** que presentarà l'alumne. El nivell tècnic/instrumental obeirà als continguts terminals del curs precedent al qual l'aspirant opta. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.

## EXPLICACIÓ DETALLADA DE CADASCUNA DE LES PROVES

### **1. PART A. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics de LLENGUATGE MUSICAL**

Característiques, continguts i criteris d'avaluació de la prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics del llenguatge musical:

Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu
2. Exercici teòric
3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis d'ESTRUCTURA PROVA D'ACCÉS | 3r EEEE

#### **Exercici auditiu**

Continguts de l'exercici auditiu:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4 i 6/8 (sense canvi de compàs).

- Dificultats rítmiques: fins a semicorxeres i les seues combinacions, en els compassos anteriorment esmentats; el punt en blanques i negres, silenci de temps (negra i negra amb punt).
- Tonalitats: do major i la menor.
- Alteracions accidentals: Fa# i Sib en Do Major i les pròpies de La menor (Sol# i Fa#).

Críteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu:

Es realitzarà un dictat ritmicomelòdic a una veu, que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, en el qual s'avaluarà:

- La identificació del compàs del dictat (fins a 1 punt).
- La identificació de la tonalitat (fins a 1 punt).
- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts)

### **Exercici teòric**

Continguts de l'exercici teòric:

- Escala de Do major. Escala de La menor natural, harmònica i melòdica.
- Graus de l'escala. Graus tonals i modals.
- Alteracions: sostingut, bemoll i becaire. La seua aplicació i col·locació correcta en el pentagrama.
- Línies i espais addicionals.
- Compassos de 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 3/8 y 9/8
- Concepte de compàs binari, ternari i quaternari; simple i compost.
- Grups de valoració irregular: tresillo i dosillo.
- Clau de fa en 4a.
- Lligadura d'unió i d'expressió.
- Semitò diatònic i cromàtic.
- Intervalls: concepte i classificació (numeració; ascendent-descendent; conjunt-disjunt; simple-compost; melòdic-harmònic)
- Matisos agògics: accelerando, ritardando i a tempo.

- Frase musical: concepte i anàlisi bàsica de melodia.
- Síncope i nota a contratemp.

Observació: queden inclosos tots els continguts de la prova a segon curs.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric:

Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquesta prova tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

### **Exercici de lectura rítmica i melòdica**

Continguts de l'exercici de lectura rítmica i melòdica:

- Lectura a primera vista
- Extensió màxima: 16 compassos.
- Clau de sol.
- Tonalitats de do major i la menor (amb les seues alteracions característiques)
- Dificultats rítmiques: combinacions de figures de nota fins a semicorxeres, punt en blanca, negra i corxera. Compassos de 2/4, 3/4, 4/4 i 6/8. Síncopes i notes a contratemp llargues.
- Canvis de compàs prem = pols.

Temps de preparació: 5 minuts.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici d'entonació i cant:

L'alumne/a realitzarà un exercici de primera vista amb els continguts anteriors que tindrà una puntuació màxima de 10 punts i en el qual es valorarà:

- El reconeixement de la tonalitat del fragment, així com l'aplicació dels matisos i articulacions. (fins a 1 punt).
- La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 1 punt) La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com a melòdica (fins a 4 punts) del fragment

## **2. PART B. PART INSTRUMENTAL ( ARPA )**

### **a. Lectura a primera vista d'un fragment adequat a l'instrument.**

L'alumne disposarà de 5 minuts de preparació i estudi, durant els quals podran practicar amb l'instrument.

### Continguts específics de l'exercici de lectura a primera vista amb l'Arpa

Extensió màxima 16 compassos

Compassos simples (2/4, 3/4, 4/4)

Figures: redona, blanca, negra, corxera. Blanca i negra amb punt.

### Criteris d'avaluació de l'exercici de lectura a primera vista

1. Mostrar una adequada fluïdesa i seguretat en la interpretació del fragment proposat. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- El grau de consecució de la capacitat de lectura i el domine de l'instrument.
- La capacitat de mantenir regularment la pulsació.

2. Interpretar amb exactitud tots els elements que configuren la partitura del fragment proposat. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- L'ús de la mesura adequada i lectura correcta de les notes: la correcta assimilació i aplicació precisa del llenguatge musical d'acord amb el nivell.
- El grau de consecució de tots els elements que configuren la partitura.

3. Adoptar una postura corporal adequada a les exigències de la pràctica instrumental. Amb aquest criteri avaluem la coordinació motriu i l'equilibri dels diferents moviments que requereix la pràctica instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

4. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri avaluem el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.

5. Mostrar una autonomia adequada al nivell en la resolució del repertori presentat sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Amb aquest criteri avaluem la capacitat de l'alumne d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació òptima.

6. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació de la lectura a primera vista.

#### Criteris específics de puntuació

La puntuació total de l'exercici serà de zero a deu punts. Quan el nivell de consecució d'un només dels criteris d'avaluació exposats no siga suficient l'aspirant no superarà l'exercici.

#### Instruccions

L'alumne disposarà de cinc minuts per a l'estudi del fragment proposat abans de la seua interpretació davant el tribunal.

L'alumne disposarà de l'instrument durant la preparació de la prova.

La dificultat dels continguts vindrà determinada pels CONTINGUTS TERMINALS del CURS ANTERIOR al que es pretén accedir.

#### CONTINGUTS TERMINALS DE L'ESPECIALITAT D'ARPA, CURS 2º DE E.E.

Es consideren continguts terminals d'aquest curs els especificats com a continguts propis d'aquest curs en l'apartat de la programació que corresponga.

**b. Interpretació d'una obra** triada pel tribunal d'entre una **lista de tres** que presentarà l'alumne. El nivell tècnic/instrumental obeirà als continguts terminals del curs precedent al qual l'aspirant opta. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.

#### CONTINGUTS DE LES OBRES A INTERPRETAR

Es tindran en compte els continguts considerats com a propis en l'apartat de continguts terminals de 2n curs d'Ensenyaments Elementals segons els quals s'ha proposat la relació d'obres orientatives.

*L'alumne presentarà un total de tres obres , de les quals el tribunal triarà una d'elles.*

*És obligatori presentar tres còpies de cadascuna de les obres per al tribunal. Respecte a l'expressió "fragment" el departament de corda del present conservatori requereix un MOVIMENT de Sonata o Concert.*

#### **Llistat d'obres orientatives:**

Petite Berceuse, A. Hasselmans.



Asters. B. Andres.

Marelles. vol.2. B. Andres.

Berceuse de Noel, B. Paret.

L'insecte, J. M. Damase.

Valse allemande. H. Köhler.

Errant. M. K. Waddington.

Melodie. Köhler.

Rigaudon. J. Ph. Rameau.

## **PROVA ACCÉS 4t EE ARPA**

### **Estructura de la prova d'accés a 4t Ensenyaments Elementals d'ARPA**

**1. PART A. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics de LLENGUATGE MUSICAL**

**2. PART B . Part instrumental ( ARPA )**

**a. Lectura a primera vista** d'un fragment adequat a l'instrument.

L'alumne disposarà de 5 minuts de preparació i estudi, durant els quals podran practicar amb l'instrument..

**b. Interpretació d'una obra** triada pel tribunal d'entre una **llista de tres** que presentarà l'alumne. El nivell tècnic/instrumental obeirà als continguts terminals del curs precedent al qual l'aspirant opta. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.

## EXPLICACIÓ DETALLADA DE CADASCUNA DE LES PROVES

### **1. PART A. Prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics de LLENGUATGE MUSICAL**

Característiques, continguts i criteris d'avaluació de la prova de capacitat auditiva i de coneixements teoricopràctics del llenguatge musical:

Aquesta prova constarà de tres exercicis:

1. Exercici auditiu
2. Exercici teòric
3. Exercici de lectura rítmica i melòdica

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mitjana mínima entre els tres exercicis de 5.

ESTRUCTURA PROVA D'ACCÉS | 4t EEEE

#### **Exercici auditiu**

Continguts de l'exercici auditiu:

- Compassos de: 2/4, 3/4, 4/4 i 6/8 (sense canvi de compàs).
- Dificultats rítmiques: fins a semicorxeres i les seues combinacions, en els compassos anteriorment esmentats; el punt en blanques, negres i corxeres; silenci de temps (negra i negra amb punt) i de corxera.

- Tonalitats: do major, sol major, fa major, la menor, el meu menor i re menor.
- Alteracions accidentals: Fa# i Sib en Do Major i les pròpies de La menor (Sol# i Fa#). Do# i fa becaire en Sol major i do# i re# en El meu menor. Si becaire i el meu bemoll en Fa major i si becaire i do# en Re menor.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici auditiu:

Es realitzarà un dictat ritmicomelòdic a una veu, que tindrà una puntuació màxima de 10 punts, en el qual s'avaluarà:

- La identificació del compàs del dictat (fins a 1 punt).
- La identificació de la tonalitat (fins a 1 punt).
- La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts)

### **Exercici teòric**

Continguts de l'exercici teòric:

- Escala de Do major. Escala de La menor natural, harmònica i melòdica.
- Graus de l'escala. Graus tonals i modals.
- Alteracions: sostingut, bemoll i becaire. La seua aplicació i col·locació correcta en el pentagrama.
- Línies i espais addicionals.
- Compassos de 2/4, 3/4, 4/4, 6/8, 2/8, 3/8, 9/8 i 12/8.
- Concepte de compàs binari, ternari i quaternari; simple i compost.
- Grups de valoració irregular: tresillo i dosillo.
- Clau de fa en 4a.
- Lligadura d'unió i d'expressió.
- Semitò diatònic i cromàtic. Enarmonia.
- Intervalls: concepte i classificació (numeració; ascendent-descendent; conjunt-disjunt; simple-compost; melòdic-harmònic). Ampliació, reducció i inversió d'intervalls.
- Matisos agògics: accelerando, ritardando i a tempo.

- Signes de repetició: Barra de repetició, caselles de 1a i 2a vegada, da capo, paràgraf, coda, repetició de compassos.

Observació: queden inclosos tots els continguts de la prova a tercer curs.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici teòric:

Es realitzarà un exercici teòric sobre els continguts anteriors. Aquesta prova tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

### **Exercici d'entonació i cant**

Continguts de l'exercici d'entonació i cant:

Entonar una melodia a la vista

- Extensió màxima: 16 compassos.
- Clau de sol i clau de fa.
- Tonalitats de do major i la menor (amb les seues alteracions característiques)
- Dificultats rítmiques: combinacions de figures de nota fins a semicorxeres; punt en blanca, negra i corxera. Compassos de 2/4, 3/4, 4/4, 6/8 i 9/8. Síncopes i notes a contratemps llargues.
- Canvis de compàs prem = pols.

Temps de preparació: 5 minuts.

Criteris d'avaluació i qualificació de l'exercici d'entonació i cant:

L'alumne realitzarà un exercici de primera vista amb els continguts anteriors que tindrà una puntuació màxima de 10 punts i en el qual es valorarà:

- El reconeixement de la tonalitat del fragment, així com l'aplicació dels matisos i articulacions. (fins a 1 punt).
- La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 1 punt) La correcta interpretació, tant rítmica (fins a 4 punts) com a melòdica (fins a 4 punts) del fragment.

## **2. PART B. PART INSTRUMENTAL ( ARPA )**

**a. Lectura a primera vista** d'un fragment adequat a l'instrument.

L'alumne disposarà de 5 minuts de preparació i estudi, durant els quals podran practicar amb l'instrument..

### Continguts específics de l'exercici de lectura a primera vista amb l'Arpa

Extensió màxima 16 compassos

Compassos simples (2/4, 3/4, 4/4)

Figures: redona, blanca, negra, corxera. Blanca i negra amb punt.

### Criteris d'avaluació de l'exercici de lectura a primera vista

1. Mostrar una adequada fluïdesa i seguretat en la interpretació del fragment proposat. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- El grau de consecució de la capacitat de lectura i el domine de l'instrument.
- La capacitat de mantenir regularment la pulsació.

2. Interpretar amb exactitud tots els elements que configuren la partitura del fragment proposat. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- L'ús de la mesura adequada i lectura correcta de les notes: la correcta assimilació i aplicació precisa del llenguatge musical d'acord amb el nivell.
- El grau de consecució de tots els elements que configuren la partitura.

3. Adoptar una postura corporal adequada a les exigències de la pràctica instrumental. Amb aquest criteri avaluem la coordinació motriu i l'equilibri dels diferents moviments que requereix la pràctica instrumental i el grau de relaxació necessària per a evitar crispacions que conduïsquen a una pèrdua de control en l'execució.

4. Demostrar sensibilitat auditiva en l'afinació i en l'ús de les possibilitats sonores de l'instrument. Mitjançant aquest criteri avaluem el coneixement de les característiques i del funcionament mecànic de l'instrument i la utilització de les seues possibilitats.

5. Mostrar una autonomia adequada al nivell en la resolució del repertori presentat sense deslligar els aspectes tècnics dels musicals. Amb aquest criteri avaluem la capacitat de l'alumne d'interrelacionar els coneixements tècnics i teòrics necessaris per a aconseguir una interpretació òptima.

6. Demostrar l'autonomia necessària per a abordar la interpretació dins dels marges de flexibilitat que permeta el text musical. Aquest criteri avalua el concepte personal estilístic i la llibertat d'interpretació de la lectura a primera vista.

#### Criteris específics de puntuació

La puntuació total de l'exercici serà de zero a deu punts. Quan el nivell de consecució d'un només dels criteris d'avaluació exposats no siga suficient l'aspirant no superarà l'exercici.

#### Instruccions

L'alumne disposarà de cinc minuts per a l'estudi del fragment proposat abans de la seua interpretació davant el tribunal.

L'alumne disposarà de l'instrument durant la preparació de la prova.

La dificultat dels continguts vindrà determinada pels CONTINGUTS TERMINALS del CURS ANTERIOR al que es pretén accedir.

#### CONTINGUTS TERMINALS DE L'ESPECIALITAT D'ARPA, CURS 3º DE E.E.

Es consideren continguts terminals d'aquest curs els especificats com a continguts propis d'aquest curs en l'apartat de la programació que corresponga.

**b. Interpretació d'una obra** triada pel tribunal d'entre una **lista de tres** que presentarà l'alumne. El nivell tècnic/instrumental obeirà als continguts terminals del curs precedent al qual l'aspirant opta. Es valorarà l'execució de memòria de les obres presentades i la dificultat d'aquestes.

#### CONTINGUTS DE LES OBRES A INTERPRETAR.

Es tindran en compte els continguts considerats com a propis en l'apartat de continguts terminals de 3r curs d'Ensenyaments Elementals segons els quals s'ha proposat la relació d'obres orientatives

*L'alumne presentarà un total de tres obres , de les quals el tribunal triarà una d'elles.*

És **obligatori presentar tres còpies de cadascuna de les obres per al tribunal. Respecte a l'expressió** "fragment" el departament de corda del present conservatori requereix un MOVIMENT de Sonata o Concert.

### **Llistat d'obres orientatives:**

Arpa 3 i 4, Ed. Mundimúsica.

Mètode M. GROSSI.

Grand'mere raconte une histoire, H. Renie.

Promenade, J. M. Damase.

Pieces, J. S. Bach.

Aquatintes, B. Andres.

automats, B. Andres.

Contes Vagues, B. Andres.

Trois Petites Pieces, op.7, M. Grandjany.

Celebre berceuse. J. Brahms-Beaumont.

Beethoven at school. C. Salcedo.

### Qualificació definitiva de la prova i de les diferents parts

Cadascun dels exercicis tindrà caràcter eliminatori, es qualificarà de 0 a 10 punts, i serà necessària una qualificació mínima de 5 punts en cadascun d'ells per a superar-ho. La qualificació final serà la mitjana aritmètica de les dues puntuacions.

### Orientació per a la realització de les proves

El Conservatori Professional de Música Mestre Tàrrrega de Castelló facilitarà als aspirants interessats a participar en aquestes proves la informació i l'orientació necessàries per a la realització de les mateixes i comprovaran que les sol·licituds estiguen degudament emplenades i que s'adjunten els documents acreditatius que es precisin.



# ANNEX 3

## OBTENCIÓ DIRECTA CERTIFICAT ENSENYAMENTS ELEMENTALS

ARPA

**OBTENCIÓ DIRECTA CERTIFICAT**  
**ENSENYAMENTS ELEMENTALS ARPA**



## Formes d'obtenció

1. Superant els ensenyaments elementals de música.
2. Mitjançant una prova d'obtenció directa.

## Estructura de la prova d'obtenció directa del certificat de E.E.

Les proves d'obtenció directa del Certificat d'Ensenyaments Elementals de Música constaran de dos exercicis:

**1. Prova de l'especialitat instrumental**, formada al seu torn per dos exercicis:

**a) Lectura a primera vista** d'un fragment adequat a l'instrument.

**b) Interpretació de tres obres d'entre un llistat de sis**, presentat per l'alumne o alumna, pertanyents a diferents estils. L'alumne o alumna elaborarà el llistat de sis obres triant d'entre aquelles previstes per a cada especialitat instrumental, a proposta del centre docent. Els participants lliuraran al tribunal còpies de les peces que vagen a interpretar. El tribunal podrà admetre altres obres que, al seu criteri, siguin equiparables a les publicades en el llistat, i que s'adeqüen al mateix nivell o superior que les proposades per a la prova d'accés als ensenyaments professionals.

### 2. Prova de llenguatge musical

Prova teòrica ( detallades a continuació )

Prova pràctica ( detallades a continuació )

## EXPLICACIÓ DETALLADA DE CADASCUNA DE LES PROVES

**1. Prova de l'especialitat instrumental**, formada al seu torn per dos exercicis:

**a) Lectura a primera vista** d'un fragment adequat a l'instrument.

Continguts específics de l'exercici de lectura a vista:

Extensió màxima 16 compassos

Compassos simples ( $2/4$ ,  $3/4$ ,  $4/4$ )

Figures: redona, blanca, negra, corxera. Blanca i negra amb punt.

### Criteris d'avaluació

1. Mostrar una adequada fluïdesa i seguretat en la interpretació del fragment proposat. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- El grau de consecució de la capacitat de lectura i el domine de l'instrument.
- La capacitat de mantenir regularment la pulsació.

2. Interpretar amb exactitud tots els elements que configuren la partitura del fragment proposat. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- L'ús de la mesura adequada i lectura correcta de les notes: la correcta assimilació i aplicació precisa del llenguatge musical d'acord amb el nivell.
- El grau de consecució de tots els elements que configuren la partitura.

### Criteris específics de qualificació

Quan el nivell de consecució d'un només dels criteris d'avaluació exposats no siga suficient l'aspirant no superarà l'exercici. L'exercici es qualificarà d'1 a 10 punts.

### Instruccions

L'alumne disposarà de l'instrument durant els cinc minuts corresponents per a la preparació de la prova .

**b) Interpretació de tres obres d'entre un llistat de sis**, presentat per l'alumne o alumna, pertanyents a diferents estils.

### Continguts

Habilitat de cada mà i la seua adequada coordinació.

Digitacions més adequades segons els intervals (2a, 3a, 4a, 5a, 6a, 7a, 8a.)

Concordes de tres sons, inversions, plaqué i arpegiado.

Mòduls de quatre sons, pràctica de la passada i realització d'una octava en el registre central.

Flexibilitat i aplicació

La relaxació mitjançant la respiració natural i l'adequada actitud corporal.

La memòria

El pols.

L'apagada amb el palmell de la mà en silencis, finals d'obra,...

### **Llistat orientatiu d'obres**

Mètode M. GROSSI.

A Sis Peces Breus II Suite. H. Renie.

Deu peces variades, L. Charpentier.

Seven Pieces for Harp, B. Bartok.

Image de Chine, M. Gabus.

Romanç. L. A. Kotzeluch.

Menuet en rondó. J. Ph. Rameau.

Trois Petites Pieces Faciles, A. Hasselmans.

Feuilles d'Automne, A. Hasselmans.

Set sonates progressives, F. J. Naderman.

Sis sonatines, J. L. Dussek.

Petite Suite Classique, M. Grandjany.

### **Criteris d'avaluació**

1. Interpretar tres obres, estudis o fragments que continguen el grau de dificultat suficient exigít per a iniciar l'estudi dels ensenyaments elementals en el curs sol·licitat. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- L'adequació del grau de dificultat de les obres, estudis o fragments proposats per al començament de l'estudi del repertori específic de nivell elemental del curs sol·licitat.
- La diversitat i quantitat dels continguts tècnics de les obres interpretades per l'alumne.

2. Mostrar fidelitat en la interpretació de tots els elements que configuren la partitura, tant tècnics com musicals. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- L'aplicació precisa del llenguatge musical en les obres, estudis o fragments interpretats, quant a mesura, afinació (en els instruments que la precisen), articulació i frasege adequat.
- L'aplicació dels continguts propis tècnics i musicals publicats segons l'instrument: tècnica apropiada, adequats esforços musculars, adequada relaxació i respiració, tempo i caràcter, dinàmica i nivells de so, articulació, respiració i frasege adequat, etc.

3. Interpretar amb la necessària continuïtat i fluïdesa. Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- La capacitat de mantenir regularment la interpretació d'una manera fluida, sense interrupcions, i mantenint, en tot moment, el pols.

4. Interpretar amb suficient maduresa interpretativa i sensibilitat auditiva obres d'estils diferents, adequada per a cursar la totalitat dels ensenyaments elementals dins de l'edat idònia establida (entre els 8 i els 12 anys). Mitjançant aquest criteri s'avaluarà:

- El grau de maduresa interpretativa de l'aspirant enfront de la varietat d'obres i d'estils
- El nivell de sensibilitat auditiva demostrat en els aspectes essencials de les obres que pot entendre segons el seu nivell de desenvolupament cognitiu i afectiu, encara que no els interprete tots per resultar encara inabordables donada la seua dificultat tècnica.

5. Ajustar la seua actuació a l'instrument acompanyant, demostrant capacitat per a tocar al mateix temps que s'acobla a l'altre. Mitjançant aquest criteri d'avaluació s'avaluarà:

- El grau de col·laboració i interdependència entre els intèrprets.
- La capacitat de l'aspirant per a adaptar l'afinació, precisió rítmica i dinàmica a l'acompanyant.

6. Interpretar de memòria amb l'adequat control dels recursos necessaris. Mitjançant aquest criteri d'avaluació es valorarà:

- La capacitat d'interpretar de memòria i l'execució de les obres sense partitura amb seguretat, exactitud i concentració en el resultat sonor, d'acord amb els objectius i continguts propis de cada curs.

### **Criteris específics de qualificació**

Quan el nivell de consecució d'un només dels criteris d'avaluació núm. 1, 2 o 3 no siga suficient l'aspirant no superarà l'exercici. L'exercici es qualificarà d'1 a 10 punts.

### **Instruccions**

L'alumne o alumna elaborarà el llistat de sis obres triant d'entre aquelles previstes per a cada especialitat instrumental, a proposta del centre docent. Els participants

lliuraran al tribunal tres còpies cadascuna de les peces que vagen a interpretar, així com els originals d'aquestes.

El tribunal podrà admetre altres obres que, al seu criteri, siguin equiparables a les publicades en el llistat, i que s'adeqüen al mateix nivell o superior que les proposades per a la prova d'accés als ensenyaments professionals en l'especialitat corresponent.

En el cas que una obra presentada conste de diversos moviments, el tribunal podrà indicar a l'aspirant que interprete un moviment o diversos d'ells.

L'alumnat que presente obres amb acompanyament estarà obligat a interpretar-les amb ell, aportant el seu propi acompanyant.

Si l'aspirant vol presentar alguna obra que no aparega en el llistat orientador proposat, es podrà consultar, amb la suficient antelació, a un professor especialista del conservatori, que determinarà si l'obra és adequada per al nivell al qual pretén accedir.

## **2. PROVA DE LENGUATGE MUSICAL:**

### 1. Prova teòrica

Prova de capacitat auditiva. Realització d'un dictat musical a una veu amb els compassos de 2/4, 3/4 o 4/4.

Prova de coneixements teòrics del llenguatge musical escrit, a proposta del tribunal.

### 2. Prova pràctica:

Prova de lectura rítmica en clau de Sol i en clau de Fa en quarta línia.

Prova de lectura entonada en la tonalitat de Do Major

## **CRITERIS D'AVUACIÓ I QUALIFICACIÓ**

### **Criteris generals d'avaluació i qualificació de la prova de llenguatge musical:**

Cadascun dels exercicis anteriors tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

Per a aprovar la prova, l'alumne haurà d'obtenir una puntuació mínima en cadascun dels quatre exercicis de 5 punts. Totes les parts i exercicis són eliminatòries.

### **Criteris d'avaluació i qualificació de la prova de capacitat auditiva**

Es realitzarà un dictat ritmicomelòdic que tindrà una puntuació màxima de 10 punts en el qual s'avaluarà:

- o La identificació auditiva de la tonalitat del dictat (fins a 1 punt)
- o La identificació auditiva del compàs del dictat (fins a 1 punt)
- o La correcta reproducció escrita del dictat escoltat, referint-se a aspectes rítmics (fins a 4 punts) i melòdic-tonals (fins a 4 punts)

### **Criteris d'avaluació i qualificació de la prova de coneixements teòrics del llenguatge musical**

Es realitzarà un exercici teòric escrit. Aquest exercici tindrà una puntuació màxima de 10 punts.

#### **Criteris d'avaluació i qualificació de la prova de lectura rítmica**

L'alumne realitzarà un exercici de primera vista rítmica que tindrà una puntuació màxima de 10 punts i en el qual es valorarà:

- o La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment (fins a 2 punts)
- o La correcta interpretació rítmica (fins a 8 punts) del fragment.

#### **Criteris d'avaluació i qualificació de la prova de lectura melòdica.**

L'alumne realitzarà un exercici de primera vista entonada que tindrà una puntuació màxima de 10 punts i en el qual es valorarà:

- o La marcació del compàs a un tempo apropiat del fragment, així com la interpretació correcta d'articulacions i matisos. (fins a 2 punts)
- o La correcta interpretació melòdica del fragment. (fins a 8 punts).

### **Requisits dels aspirants**

1. Podran presentar-se a les proves per a l'obtenció directa del certificat d'ensenyaments elementals de Música tot l'alumnat que no haja conclòs els ensenyaments elementals de Música, havent cursat part d'elles; així com aquelles persones que aspiren a obtenir el Certificat d'Ensenyaments Elementals de Música, amb independència de la seua edat.

2. Els qui hagen iniciat estudis reglats en els ensenyaments elementals i desitgen presentar-se a les proves hauran de formalitzar la sol·licitud d'inscripció en el conservatori on es trobe el seu expedient acadèmic.

3. Les persones que no hagen cursat ensenyaments elementals de Música de caràcter reglat podran inscriure's en qualsevol dels Conservatoris públics que imparteix aquests ensenyaments. El conservatori procedirà a l'obertura d'un expedient acadèmic personal

4. La inscripció es realitzarà en la secretària del centre on es vaja a realitzar la prova en les dates que per a tal fi es publiquen.

### **Calendari orientatiu de la prova per a l'obtenció del Certificat d'Ensenyaments Elementals.**

El calendari orientatiu de realització de les proves per a l'obtenció del Certificat d'Ensenyaments Elementals es publicarà pels canals habituals ( pàgina web i telegram) amb suficient antelació. No obstant això, a continuació es mostra un ordre orientatiu d'aquest procediment:

- a) Publicació de continguts, llistats d'obres orientatives i criteris d'avaluació: primera setmana de setembre.
- b) Inscripció: primera quinzena d'octubre.
- c) Publicació de tribunals, dates i relació d'aspirants: última setmana d'octubre.
- d) Realització de les proves: entre l'última setmana d'octubre i novembre.
- e) Publicació de resultats: abans del 15 de desembre.

